

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Hernád Nagyközség Önkormányzata

HEP 2025-2030.

Tartalom

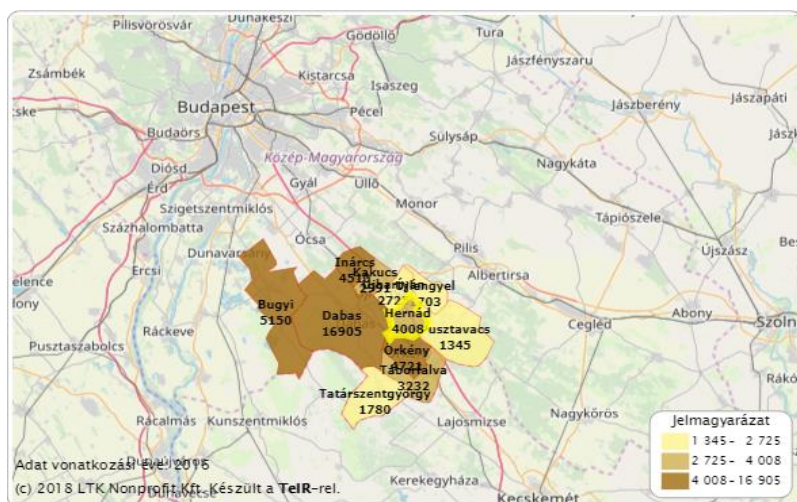
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	81
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	88
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	98
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	102
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	103
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	105
10. A HEP IT részletei.....	105
4. Elfogadás módja és dátuma	113

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebkty.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Hernád Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebkty. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.

A település bemutatása

Hernád Nagyközség a fővárostól délkeleti mintegy 50 km-re, a Duna-Tisza Közén, a Kiskunsági-homokhát északkeleti szélén a Pilis-Alpári-Homokhátal találkozó részén helyezkedik el. Keleti részén az M-5 autópálya, nyugaton az E-5-ös főútvonal határolja és áthalad rajta Budapest-Lajosmizse vasútvonal.

Regionális kapcsolatait alapvetően Dabas és Budapest közelsége határozza meg. Hernád számára igazgatási, egészségügyi és részben az

oktatás ellátását Dabas biztosítja, mint járás székhely. A főváros viszonylagos közelsége már korábban is meghatározó tényező volt, tekintettel a több mint száz éve működő vasútvonalra, de az M5 autópálya megépülésével megközelíthetősége jelentősen javult. A községnek nincs önálló autópálya csomópontja, az újhartyáni és örkenyi csomópontokon keresztül érhető el a pálya, amely a község központjától 7 km távolságra van.

A szomszédos települések közül közvetlen kapcsolat van Hernádnak Dabassal, Újhartyánnal és Órkennyel.

A régészeti irodalomba településünk neve 1901-ben került be, amikor az Archeológiai Értesítőben megjelent egy cikk dr. Éber László tollából, amely a hernádi avar temetőről szólt. Mi hernádiak településünk történelmét 1388. augusztus 7-től tartjuk számon, mert ezen a napon említik

községünket először- Hernád néven egy oklevélben, mely egy birtokper kapcsán íródott. Ekkor Hernád már a népes köznemesi falvak megszokott hétköznapijait élte. Tartott ez az állapot egészen a török megszállásig, mikor is a hernádi lakosok nagyon korán megismerkedtek a „fenséges Padisah” katonáinak módszereivel. Hernádon keresztül vezetett a törökök hadiútja Budára. A török megszállás alatt Hernád és a környéki falvak gyakorlatilag elnéptelenedtek, mert akit nem öltek meg, sürgősen más vidékre költözött a törökök adószedési módszerei elől. A török hódoltság utáni időkről így ír Czang László helytörténész: A XVII. század derekán Hernád üszkös romjait már benőtte a fű, a vacsiaknak sem sikerült megmaradniuk a kietlen tájon. 1652-ban Abdi budai defterdártól kértek a „vitéz oszmán harcosok” zargatásai ellen védelmet nyújtó útlevelet, s papjuk vezetésével Kőrösre telepedtek át.” Azután mintegy két évszázadon keresztül Hernád füves pusztáit legeltetésre bérelték a környező mezővárosok pl. Kecskemét, Nagykőrös tehető polgárai, ez volt az ún. „pusztabérletek kora”. A 19. század elején kezdett ismét benépesülni a vidék, de a folyamat nagyon lassú. Kilenc család döntött az újbóli életkezdés mellett, s a ma is „Kilencesnek” nevezett területen vetették el az új falu magvait. A 20. században a fokozatosan fejlődő falu közigazgatási szempontból több településhez is tartozott egészen addig, amíg 1984. január 1-én véglegesen el nem nyerte az önállóságot.

A futóhomok megfékezésére, amely a földterületek jelentős részét adja számos kísérlet történt. A legjelentősebb talán a Coburgoké, akik a legsilányabb részeket fával telepítették be és ez az akáctelepítés eredményesnek is bizonyult. Bőven akadt még azonban nádas, zsombékos, erdős, bozotos terület elég, amelyek rejtekhelyet adtak a szegénylegényeknek, köztük a „mi betyárunknak” Bogár (Szabó) Imrének is. Ő egyébként igen szomorú véget ért, hiszen alig volt 20 éves, amikor a hernádi buckák között Balla Kálmán dabasi csendbiztos kézre kerítette. 1862-ben akasztották fel. Nevét a mai napig őrzi Hernád Bogár-dűlő nevű része.

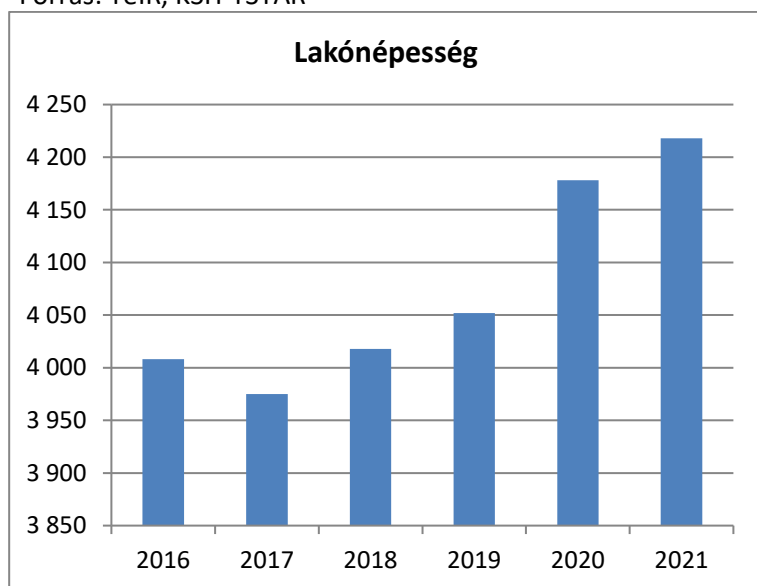
Az ezután következő 120 évet Hernád részben más községekhez csatolva, részben önállóan élte meg. 1949-ben megalakult a Kossuth TSZCS, amely 1956-ig „húzta”. A tönk szélén álló szövetkezetet az mentette meg, hogy a szőlőtermesztő szakcsoport 1958-ban „Március 15” TSZCS-vé, 1959-ben pedig termelőszövetkezetté alakult. 1970-ben elsőként kaptak lehetőséget egy nyugati baromfifeldolgozó technológia, illetve gépsor megvásárlására, a „csirkegyárat” azonban már saját terveik alapján építették meg. A Hús és Baromfi-feldolgozó Üzem az ország legkiemelkedőbb termelőszövetkezetei közé emelte a „Március 15” Mgtsz-t. A 70-es években a mezőgazdasági termelés struktúrában jelentős változás következett be, korszerű, nagyüzemi, zárt technológiára épülő baromfinevelő és húsfeldolgozó üzem jött létre Hernádon, amely a későbbiekben nagymértékben támaszkodott és támaszkodik a háztáji gazdálkodásra is. Ennek az akkori népgazdálkodási és ágazati célkitűzésekkel is egybevágó, gyors és nagymértékű gazdasági fejlesztésnek az eredményeként az egykori cselédfalu, amely a felszabadulás előtt Újhartyán pusztájaként a környék legszegényebb települése volt, a 70-es évektől a térség legdinamikusabban fejlődő, urbanizálódó települése lett. A húsfeldolgozás nagy élőmunka szükségletével jelentős vonzást gyakorolt a térségben élő mobilizálható népességre. A gazdasági fejlődést nem csak a lakosság anyagi jólétének növekedése, hanem a helyi társadalom szerkezetének átalakulása, megerősödése, a település infrastrukturális ellátásának teljes körű kiépítése is követte.

A népesség számának alakulását meghatározó folyamatok Hernád népességszámát, illetve tényleges szaporodását alapvetően a természetes szaporodás és a vándorlási egyenleg határozza meg. A természetes reprodukció alapvetően az élve születések és a halálozások számának alakulásától függ, amelyeket egyenként is több meghatározó tényező is befolyásolja. A vándorlási egyenleget az állandó és ideiglenes jellegű be- és kivándorlások különbsége adja, amelyek szintén több külső és belső tényező eredményeként alakulnak.

A XX. század fordulóján kb. 1500 fős település (puszta, majd község) népessége lassú növekedésnek indult. 1940-50 között a népesség növekedése kissé felgyorsult, majd ezt '50-'70 között stagnálás, kismértékű csökkenés követte. A 70-es évektől, a kiemelkedő gazdasági fejlődés következményeként a népességszám jelentős növekedésnek indult, s ez a folyamat gyakorlatilag töretlen több, mint három évtizede. 1970-től a népességszám évtizedenként mintegy 500 fővel, tehát évenként átlagosan 50 fővel növekszik. Az 1982-ben készült Dabas és környéke általános rendezési terv fejlesztési koncepciójában Hernádra 2010. évre prognosztizált népességszámot (3400 fő) a település 2000-ben elérte (3446 fő).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	4 008	bázis év
2017	3 975	99,18%
2018	4 018	101,08%
2019	4 052	100,85%
2020	4 178	103,11%
2021	4 218	100,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatból láthatjuk, hogy Hernád lakónépessége évről évre emelkedést mutat.

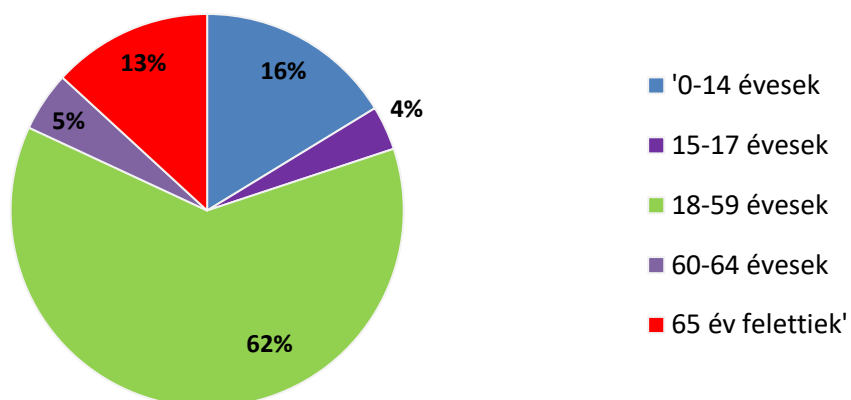
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 119	2 123	4242	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			108	2,55%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	345	293	638	8,13%	6,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	77	64	141	1,82%	1,51%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 314	1 225	2539	30,98%	28,88%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	104	138	242	2,45%	3,25%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	279	403	682	6,58%	9,50%

Forrás: TeIR,
KSH-TSTAR

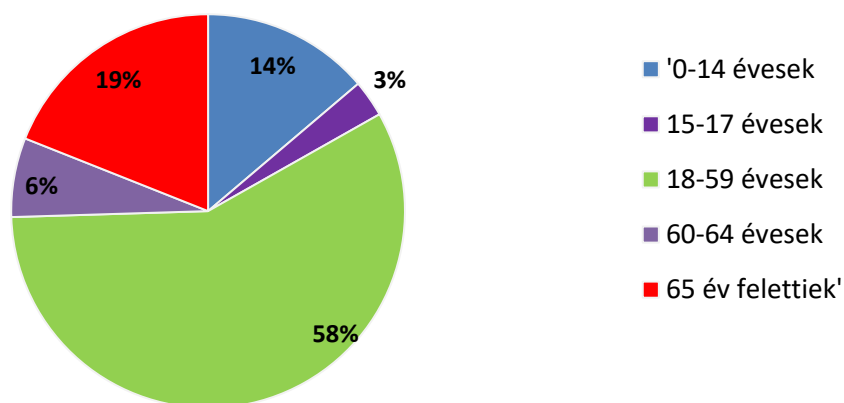
Az adatok alapján jól látszik, hogy a 18-59 éves korosztály aránya a legmagasabb Hernád állandó népességét tekintve.

Hernád állandó népességszáma alatt azokat a személyeket értjük, akik a településen bejelentett lakóhellyel rendelkeznek, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük, illetve ideiglenes lakásuk, vagy, hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

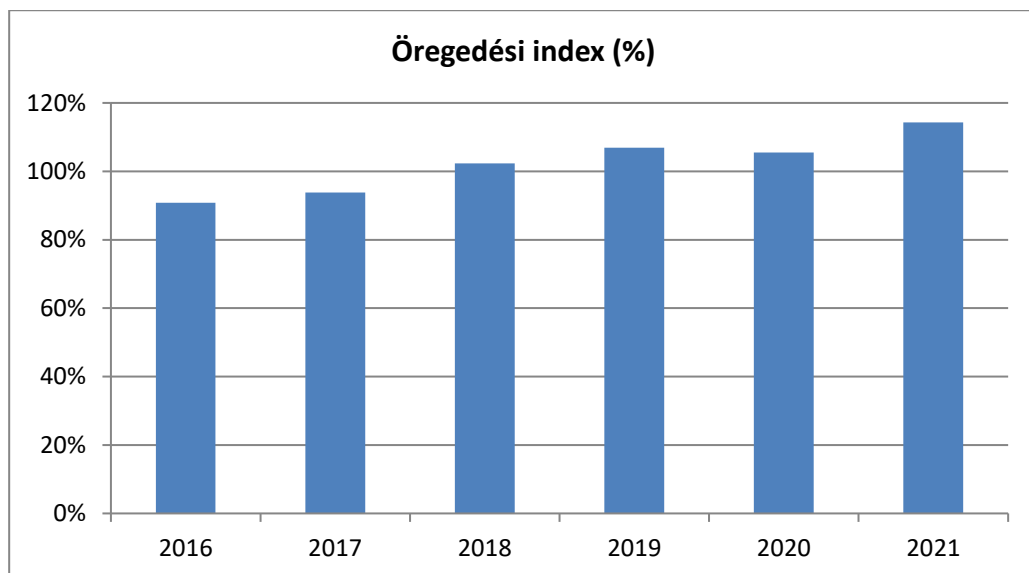
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	614	676	90,83%
2017	634	676	93,79%
2018	670	655	102,29%
2019	682	638	106,90%
2020	695	659	105,46%
2021	713	624	114,26%

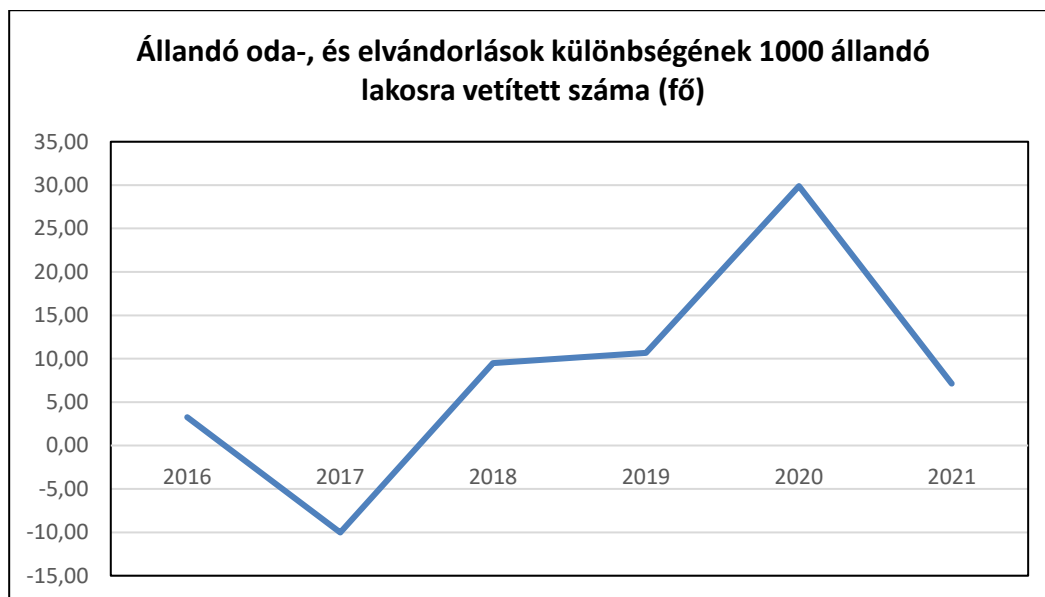
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiak vannak többen, és a település elöregedő. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy Hernádon a népesség a lassú elöregedés irányába halad. A táblázatból jól látható, hogy 2016-2017 években az indexszám 100 alatt volt, azonban 2018-tól folyamatosan 100 fölött van. Tehát a településünk a lassú elöregedés felé halad.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	3,25
2017	-10,02
2018	9,51
2019	10,66
2020	29,89
2021	7,15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Látható, hogy 2020-ban egy kimagaslóan magas bevándorlás történt Hernádon, azonban 2023-ben ez megtorpant majd erős csökkenést mutat.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözete, ezer lakosra vetítve.

Látható, hogy 2017-ben volt egy mélypont az elvándorlások terén, 2018-ban jóval több volt a településre bevándorló, mint a kivándorlók száma, majd 2020-ban volt egy nagy bevándorlási hullám, ami 2021-ben megtorpant, illetve ebben az évben az elvándorlás igen jelentős volt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-3,00
2017	-0,25
2018	-0,75
2019	-4,46
2020	0,00
2021	-2,62

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos látható, hogy sokkal több Hernádon a halálozások száma, mint az élve születéseké, ez a tendencia is befolyásolja, azt a tényt, hogy településünk az elöregedés felé halad.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Hernád Nagyközség Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁶

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzati képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél elsősorban hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeinek javítását célozza minden településen. Valójában számolni kell a tanyán élő, és több hátránnyal egyidejűleg érintett célcsoport tagjaival is. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

szolgáltatnia, mint másokét. A HEP-ek nem mellékesen létrehozta egy a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. A HEP alkalmat és lehetőséget teremt helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása, statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.

A HEP helyzetelemző részének céljai:

„Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló - romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékossgal élők) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetőek legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”⁷

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁸ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁹ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹⁰ A felzárkózás-politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékkal élő személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.¹¹

⁷ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

⁸ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

⁹ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

¹⁰ Alaptörvény XXV. cikk.

¹¹ MNTFS 2030. p. 166.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹² A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybeeshetnek. Nemzetközi¹³ célkitűzések:

1. Nincs szegénység
2. Nincs éhség
3. Jó egészség és jó közérzet
4. Minőségi oktatás
5. Nemek közötti egyenlőség

¹² Vö. Jat.24. § (1) bek.

¹³ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

6. Tiszta víz és higiénia
7. Megfizethető és tiszta energia
8. Tisztességes munka és gazdasági növekedés
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. Csökkentett egyenlőtlenség
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. Béke, igazságosság és erős intézmények
17. Partnerség a célokért

Szupranacionális¹⁴ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹⁵ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy hidat képezzünk az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a szegregáció csökkentése, valamint a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében, a sokszínűséget pedig az általános jóllét szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.). 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata), amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség

¹⁴ Forrás : Területi Agenda 2030.

¹⁵ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa releváns következtetései.

IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmaznak:

1. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
2. Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)
3. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) ¹⁶
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
7. Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

1. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

2. Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)

126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről:

Magyarország gazdasági kibontakozása a tudás- és képességigényes ágazatok fejlesztésével valósulhat meg. Ezen ágazatok fejlődése szempontjából kulcsfontosságú, hogy az adott tudás- és képességtartalomban kiemelkedő teljesítményre képes fiatalok, a tehetségek felszínre kerülnek-e, tehetségük kibontakozhat-e, hasznosulhat-e, a tehetségek pályájukon kellő és folyamatos segítséget kapnak-e és - mindezek következtében - képes lesz-e az ország megtartani a legkiválóbb tehetségeit. A tehetségek megtalálása és folyamatos fejlesztése a tehetséges fiatal számára mással nem pótolható kitörési, érvényesülési esélyt jelent. A tehetségek ma már egy adott ország versenyképességét meghatározó kulcstényezővé léptek elő. Ebből is következően a tehetségek megtalálása nem csak a tehetségek és családjuk magánügye, hanem nemzeti ügy, hiszen a tehetség hasznosulása a közvetlen haszon mellett a legversenyképesebb termelés kifejlesztésével és idevonzásával is a teljes nemzetnek többletlehetőségeket teremt. Így a tehetségek segítésének nemzeti programja gazdasági, esélyjavító és társadalomépítési program is.

A tehetségsegítés komplex formái szervesen illeszkednek a köz- és felsőoktatás megújítását célzó törekvésekhez, a kompetencia alapú, az egyének tanulási sajátosságait is figyelembe vevő oktatás elterjesztéséhez. A tehetségek segítése és fejlesztése az életpálya helyes irányba terelését, az életpálya sikerességének segítését, az innováció és kreativitás ösztönzését és elterjedését, a gazdasági növekedést, a magasabb versenyképességet, az esélyegyenlőtlenségek csökkentését, a magasabb társadalmi mobilitást, a hátrányos helyzet leküzdését és a kistérségek, valamint az egész társadalom kohézióját egyaránt szolgálják. A Nemzeti Tehetség Programnak a foglalkoztatási

¹⁶ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

A tehetségek segítésében eddig elért, és a Nemzeti Tehetség Program megvalósítása során várható további eredmények nemcsak Magyarország, hanem az Európai Unió egésze számára is kiemelkedően értékes, más országokban is adaptálható tapasztalatot jelenthetnek, amelynek terjesztése hozzájárul az ország nemzetközi elismertségének növekedéséhez.

Az Országgyűlés 62/2022. (XII. 9.) OGY határozata a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programot. A program stratégiai és horizontális céljai: 1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése. 2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata. 3. Az erőforrás-takarékosság és hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése. 4. A környezetbiztonság javítása. 5. A társadalom környezettudatosságának növelése. 6. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

4. Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

15

állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárhány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a korai gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

5. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁷

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

- a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése
 - b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
 - c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
 - d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
 - e) Szemléletmód formálás az oktatásban
 - f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
 - g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony.
3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése.

6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034)

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbélettűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek

¹⁷ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősokkal szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősök számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az önszerzés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az idősokorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az idősokorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az idősoknak úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősök számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízst megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősokig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősök önbecsülésének növelését, méltóságának megóvását, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősokkal szembeni tisztelet növelését.

7. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogytékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi esélyegyenlőségi program megalkotása során az esélyegyenlőség szempontjából fontos Európai Unió, országos, vármegyei stratégiákkal és programokkal való összhangra kell törekedni, de az is nagyon fontos, hogy a HEP és a helyi szintű egyéb koncepciók is illeszkedjenek egymáshoz. Csupán így lehet egy olyan stratégiai környezetet teremteni a tervek megvalósításához, amelyben a település jövőjét érintő elképzelések egymást kiegészítve erősíthetik az egyes programok hatékonyságát.

Gazdasági program: egy választási ciklusra vonatkozóan fogalmazza meg a település gazdaságfejlesztési terveit, elképzeléseit. Az esélyegyenlőség szempontjából fontos, hogy a program az infrastruktúra fejlesztése mellett a közszolgáltatások biztosításán túl, azok színvonalának javítására is kitér.

Településrendezési terv: A településszerkezeti tervet, a szabályozási kerettervet és a szabályozási tervet magában foglaló fejlesztési terv. A településrendezési terv három részből tevődik össze ezek: a településszerkezeti terv, szabályozási keretterv, szabályozási terv. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló törvény előírásainak betartásával a települési önkormányzat által létrehozott rendelet határozza meg a település építés rendjét és környezetvédelmi feladatait.

Településszerkezeti terv: a településrendezési eszközök részét képező településszerkezeti terv a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a terület felhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó hosszútávú terv. A településszerkezeti tervben kerül meghatározásra a táj, az épített és a természeti környezet alakításának és védelmének terület felhasználással összefüggő módját, kijelölik a település fejlesztésének területi irányait. A településszerkezeti tervben meghatározásra kerül a település egyes területrészeinek terület felhasználását, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra kialakítását és elrendezését.

Településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszútávra meghatározó dokumentum. A településfejlesztési koncepció célja, egy hosszú távú iránymutatás, amely segítséget nyújt a fejlesztés során, hogy honnan hová akar eljutni. A településfejlesztési koncepció feladata meghatározni a település jövőképét, a lakosság érdekeinek megfelelő megoldást találni a legfontosabb társadalmi, gazdasági, műszaki, intézményi és környezeti problémákra.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása
Településünknek nincsenek ilyen jellegű kapcsolódásai.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatokat a TEIR és a KSH adatbázisai alapján, valamint az önkormányzat, a helyi intézmények és a járási hivatal statisztikai adatainak felhasználásával készítettük el.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az emberi méltóság minden egyén, és társadalmi csoport tekintetében egyenlő, korlátozhatatlan, visszavonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen. Nem megengedhető „A roma kisebbséggel szemben megfogalmazott olyan véleményesítő kijelentés, amely figyelmen kívül hagyja a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság értékét.”¹⁸ A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedi egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említése a HEP-ben a munkahelyteremtéssel foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban indokolt lehet.

Fontos, hogy a jogalkotó több irányból kívánja a nemzetiségi lakosság esélyeit növelni. Egyrészt, az Njt. 81 § (1) bek. által meghatározott nemzetiségi jogok, „különösen a kollektív nyelvhasználat, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkózás és a szociális ellátás kérdéskörében a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi önkormányzati határozatot a képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértésével hozhatja meg.” Az Njt. 81 § (1a) bek. alapján, a nemzetiségi önkormányzat részére az (1) bekezdésben biztosított egyetértési joggal kapcsolatban, a nyilatkozat megtételére - jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - harminc nap áll rendelkezésre. A határidő - bármely érdekeltnek a másik félhez intézett nyilatkozata alapján - egy alkalommal további tizenöt nappal meghosszabbodik. A határidő jogvesztő. Másrészt, az Njt. 115. § d) pontja alapján a helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata „d) a képviselt közösség érdekképviselével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.”¹⁹

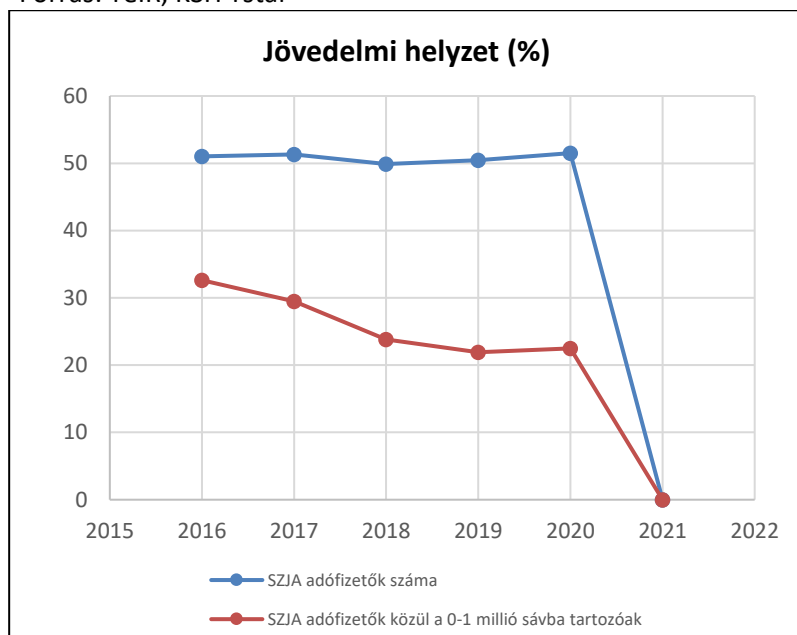
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,02	32,62
2017	51,30	29,50
2018	49,91	23,84
2019	50,45	21,92
2020	51,51	22,49
2021	n.a.	n.a.

¹⁸ Bővebben lásd : 828/2011. (VI. 22.) számú médiatanácsi határozat kivonata.

¹⁹ 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (Njt.)

Forrás: TeIR, KSH Tstar

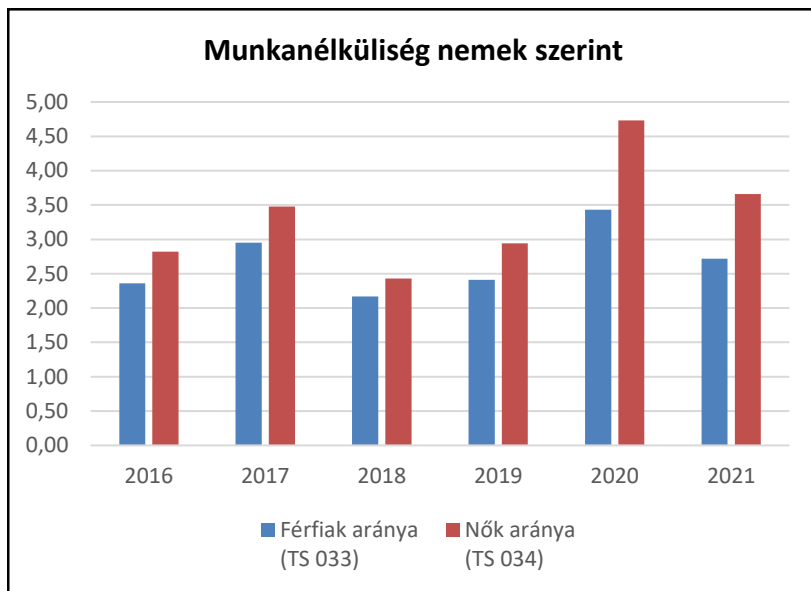
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,36	2,82	2,59%
2017	2,95	3,48	3,22%
2018	2,17	2,43	2,30%
2019	2,41	2,94	2,68%
2020	3,43	4,73	4,08%
2021	2,72	3,66	3,19%

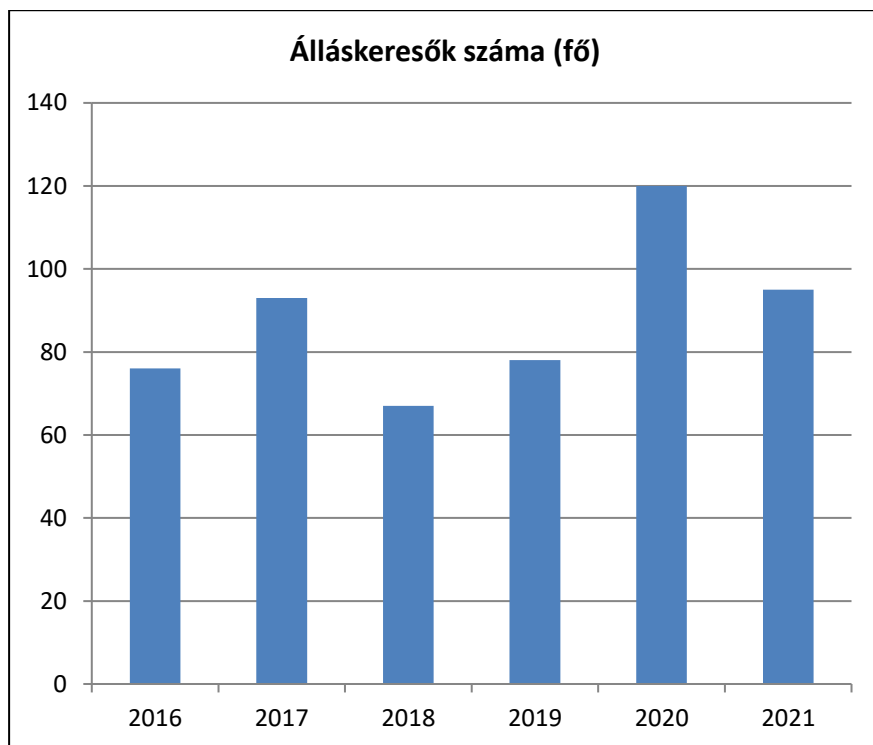
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	76	93	67	78	120	95
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	9,00	4,00	4,00	5,00	5,00	9,00
	%	11,84%	4,30%	5,97%	6,41%	4,17%	9,47%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	8,00	8,00	8,00	10,00	6,00
	%	7,89%	8,60%	11,94%	10,26%	8,33%	6,32%
26-30 év (TS 039)	Fő	8,00	8,00	3,00	4,00	15,00	10,00
	%	10,53%	8,60%	4,48%	5,13%	12,50%	10,53%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	8,00	6,00	6,00	13,00	9,00
	%	7,89%	8,60%	8,96%	7,69%	10,83%	9,47%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	8,00	7,00	9,00	11,00	4,00
	%	7,89%	8,60%	10,45%	11,54%	9,17%	4,21%
41-45 év (TS 042)	Fő	13,00	16,00	9,00	14,00	15,00	8,00
	%	17,11%	17,20%	13,43%	17,95%	12,50%	8,42%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	15,00	12,00	5,00	10,00	13,00
	%	7,89%	16,13%	17,91%	6,41%	8,33%	13,68%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	8,00	6,00	11,00	16,00	11,00
	%	5,26%	8,60%	8,96%	14,10%	13,33%	11,58%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	6,00	1,00	5,00	13,00	7,00
	%	9,21%	6,45%	1,49%	6,41%	10,83%	7,37%
	Fő	11,00	12,00	11,00	11,00	12,00	18,00

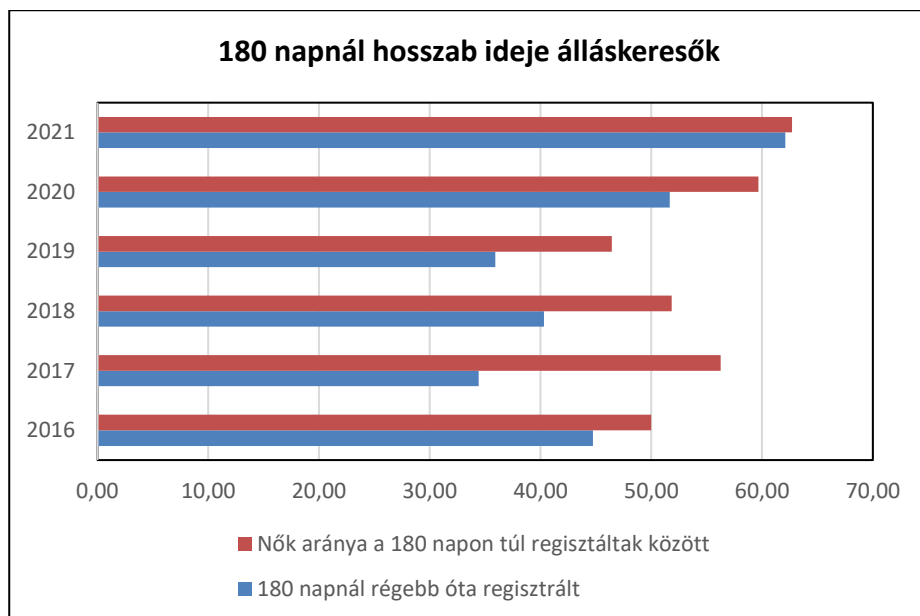
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	%	14,47%	12,90%	16,42%	14,10%	10,00%	18,95%
--	----------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	44,74	50,00
2017	34,41	56,25
2018	40,30	51,85
2019	35,90	46,43
2020	51,67	59,68
2021	62,11	62,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

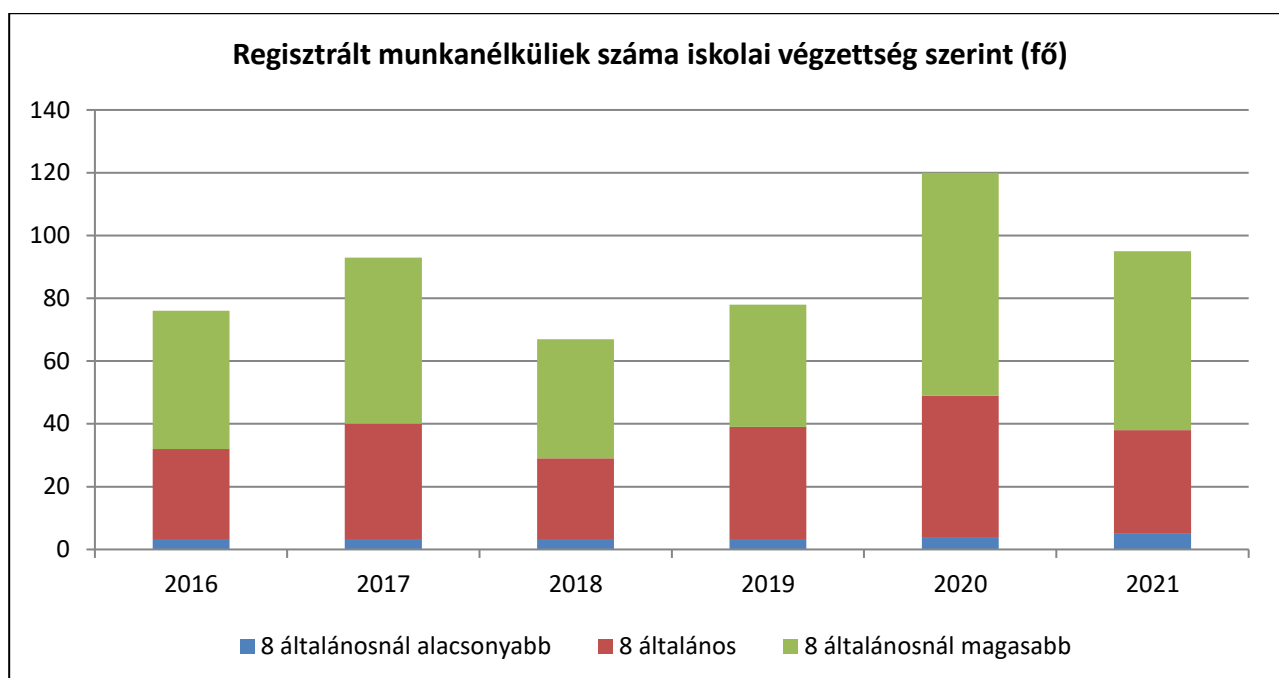
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolai végzettség a munkaerő-piaci helyzet egyik fő meghatározója, manapság a munkaerőpiac elvárásainak az általános iskolai végzettséggel már nem igazán lehet megfelelni, a magasabb végzettséggel rendelkezők jóval könnyebben érvényesülnek a munka világában.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	76	3	3,95%	29	38,16%	44	57,89%
2017	93	3	3,23%	37	39,78%	53	56,99%
2018	67	3	4,48%	26	38,81%	38	56,72%
2019	78	3	3,85%	36	46,15%	39	50,00%
2020	120	4	3,33%	45	37,50%	71	59,17%
2021	95	5	5,26%	33	34,74%	57	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagramon jól látható, hogy a munkanélküliség a nyolc általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők körében lényegesen alacsonyabb, mint a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők között. Azonban ezek az adatok megtévesztőek lehetnek, hiszen az alacsonyabb iskolai végzettségűek körében nem jellemző, hogy a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán regisztráltatnák magukat álláskeresőként, illetve közöttük vannak akiket bejelentés nélkül foglalkoztatnak.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkateszt, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értékteremtés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyhító funkcióban ragadható meg.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	43	19
2017	26	12
2018	17	11
2019	10	9
2020	45	5
2021	4	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok azt mutatják, hogy évről évre egyre kevesebb a közfoglalkoztatásban résztvevők száma. Ez a tendencia figyelhető meg országos, megyei és települési viszonylatban is, elmondható, hogy a foglalkoztatáspolitikai eszközök tekintetében a közfoglalkoztatás egyre kisebb a szerepe.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

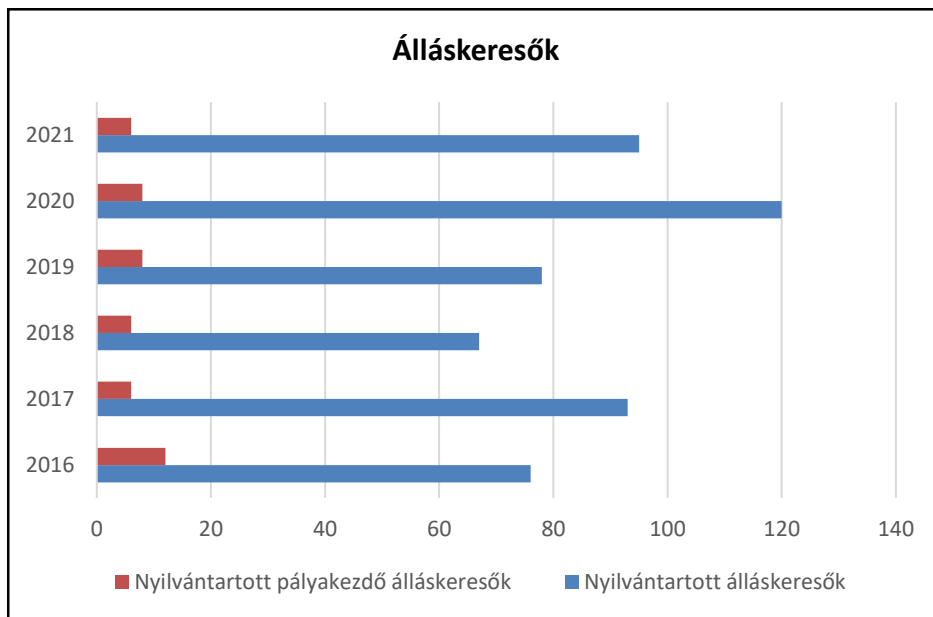
A munkavállalás szempontjából célszerű megkülönböztetni nyári és téli szezont. A nyári időszakban több lehetőség nyílik a településünkön, illetve a környező községekben szezonális munkára. Télen általában növekszik a munkanélküliek száma.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok számára az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nem találhatók a településen, erre vonatkozó igény nem merült fel.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	76	12
2017	93	6
2018	67	6
2019	78	8
2020	120	8
2021	95	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresés nem a pályakezdőket érinti a legmagasabb mértékben.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A felnőtt munkaerő-piaci integrációját segítő szervezet a Dabasi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, mely segítséget és információt nyújt az esetleges munkalehetőségekről képzésekről.

Dabasi Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola indította el a „Híd programot” melynek célja, hogy elősegítse a 8. osztály befejezését és ez mellett még szakmát is biztosít a tanulók számára. Településünkön több diák is részt vesz ebben a programban.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az etnikai hovatartozás szenzitív adatnak minősül, mely önbevalláson alapul, településünkön ilyen jellegű felmérés nem készült.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Ebktv. 21. §-a szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett módon hátrányos megkülönböztetést alkalmaz.

Nincs tudomásunk olyan esetről, ahol a helyi munkavállalót bármely hátrányos megkülönböztetés érte volna a munka világában.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Hernádon az általános iskolai képzés során nagy szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve az informatikai ismeretek bővítése. A Hamvas Béla Művelődési Ház és Könyvtár lehetőséget biztosít, hogy számítógépeit 8.00-óra és 20.00 óra között bárki használja, akinek szüksége van rá.

A településen több közintézményben és köztéren is ingyenes Wifi pontok kerültek kialakításra.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

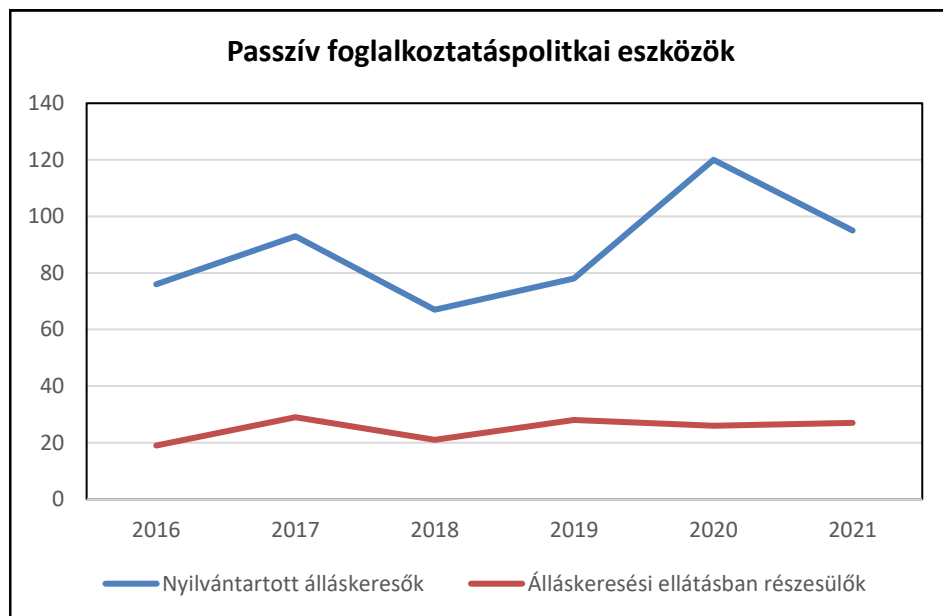
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	76	2,80%	19	25,00%
2017	93	3,49%	29	31,18%
2018	67	2,49%	21	31,34%
2019	78	2,86%	28	35,90%
2020	120	4,25%	26	21,67%
2021	95	3,30%	27	28,42%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátására való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg. Ellátásra jogosult:

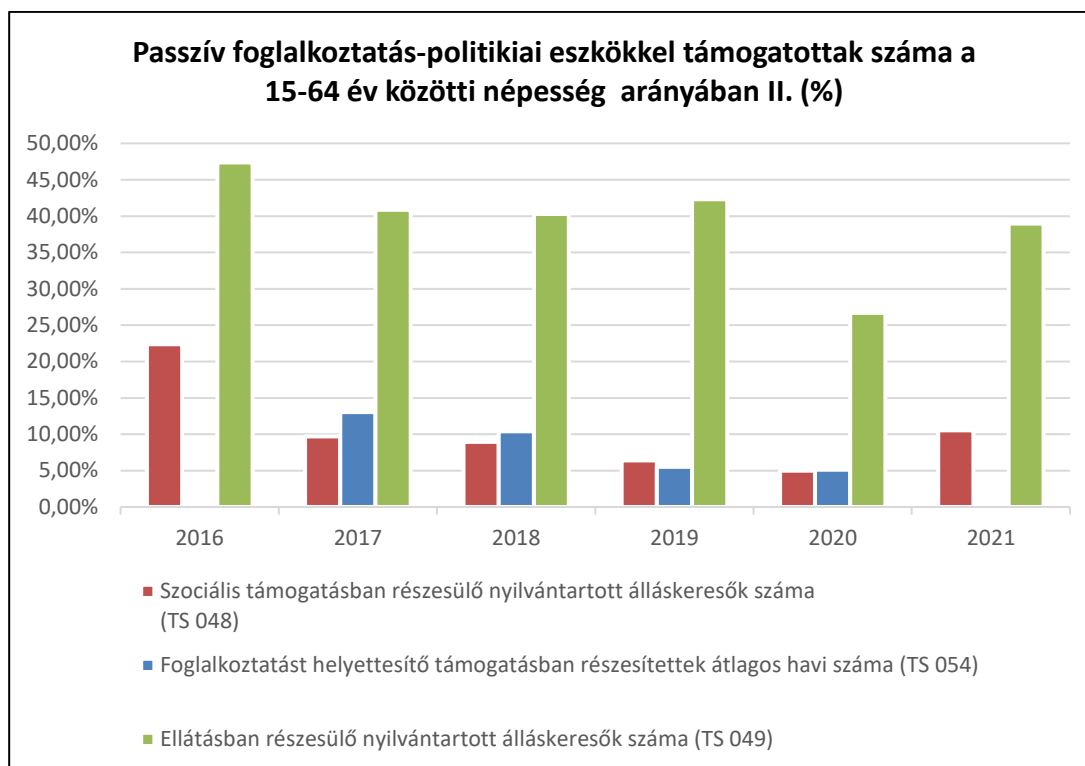
- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül keresőtevékenységnek a közfoglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatás, valamint a háztartási munka. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásain segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában, az pedig a kisgyermekük és maga a család védelembevételét vonja maga után

Az adatok szerint a nyilvántartott álláskereső számához képest elég csekély azok száma, aki álláskeresői ellátásban is részesül.

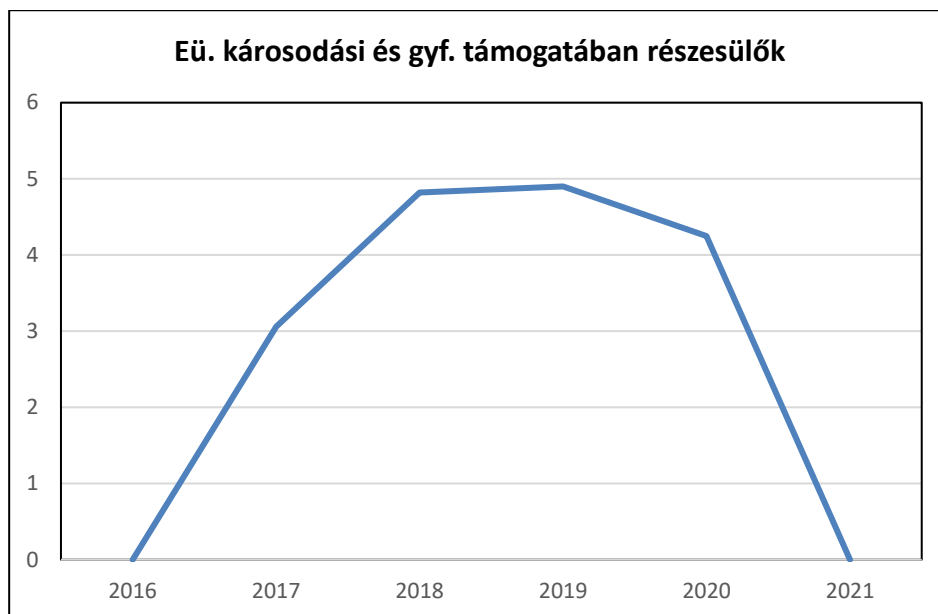
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)	Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)		
	Fő	Nyilvántartottak %-ában		Fő	Nyilvántartottak %-ában	Nyilvántartottak %-ában
2016	17	22,37%	n.a.	-	36	47,37%
2017	9	9,68%	12	13,06%	38	40,86%
2018	6	8,96%	7	10,40%	27	40,30%
2019	5	6,41%	4	5,54%	33	42,31%
2020	6	5,00%	6	5,10%	32	26,67%
2021	10	10,53%	n.a.	-	37	38,95%

Az adatok azt mutatják, hogy évről évre csökken az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma, és ezzel arányosan a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, illetve a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma is.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	3
2018	5
2019	5
2020	4
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

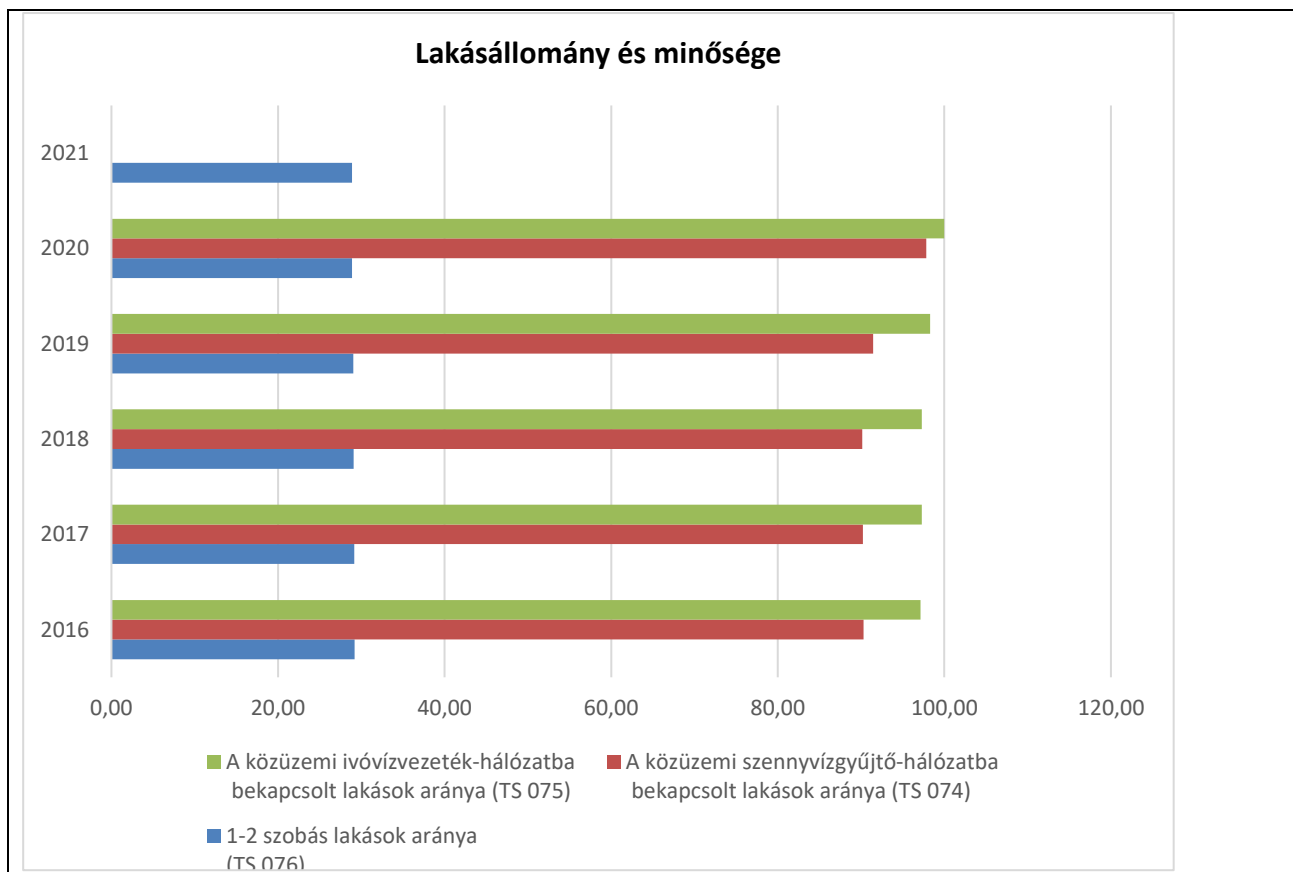
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult személyeket a törvény két csoportra bontja. Jogosult lehet a támogatásra az egészségkárosodott személy, valamint a 14 éven aluli gyermeket nevelő személy, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított és kereső tevékenységet nem folytat. A jogosultság megállapítása a lakóhely szerint illetékes Járási Hivatal hatáskörébe tartozik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1503	0	0,00	29,21	90,29	97,14
2017	1505	2	1,33	29,17	90,23	97,28
2018	1509	4	2,65	29,09	90,13	97,28
2019	1513	4	2,64	29,02	91,47	98,28
2020	1526	13	8,52	28,90	97,84	100,00
2021	1526	0	0,00	28,90	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány számában nagy változás 2016 óta nem figyelhető meg, azonban a közüzemi ivóvízvezeték és a szennyvízgyűjtő hálózatra való rácsatlakozások száma évről évre lassú emelkedést mutat. A statisztikai adatok 2020-ig állnak rendelkezésre, azonban akik Hernádon élnek azt láthatják, hogy az elmúlt három évben is jelentős számú új lakás épült a településen.

a) bérlakás-állomány

A bérlakás legfontosabb jellemzője, hogy lakhatást biztosít a rászorulóknak, nem tulajdont. Az önkormányzat egyetlen bérlakással rendelkezik.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás megnevezés társadalmi felelősségvállalásból fenntartott bérlakást takar, mely olyan személyek számára biztosít megfelelő lakhatási viszonyokat, akik arra rászorulnak. Önkormányzatunk szociális bérlakással nem rendelkezik.

b) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az Önkormányzatnak nincs ilyen ingatlana.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 3/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet alapján a települési támogatás formái az alábbiak:

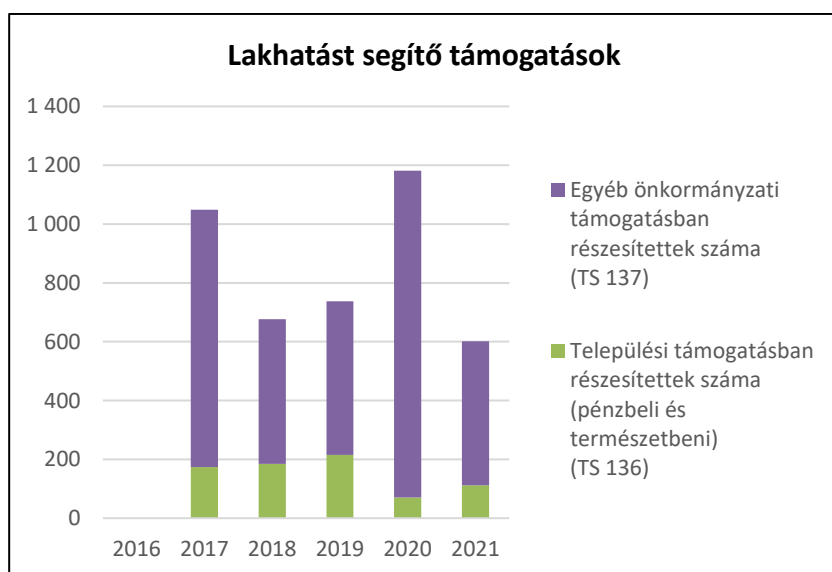
- a) lakásfenntartási támogatás,
- b) ápolási támogatás,
- c) gyógyszer-támogatás,
- d) temetési támogatás,
- e) szociális kölcsön,
- f) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- g) rendkívüli települési támogatás

Természetbeni ellátásként nyújtott egyéb települési támogatás

- a) Karácsonyi támogatás,
- b) 90 év feletti rendkívüli települési támogatása,
- c) Újszülöttek támogatása

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	174	875
2018	185	492
2019	215	523
2020	70	1 111
2021	112	490

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodás mértékét illetően nincsenek adataink. Általánosságban elmondható, hogy a lakhatás, a lakásfenntartással kapcsolatos kiadások viselése, a lakás célú hiteltörlesztés jelentős terhet jelent a családok számára. A kormányzati intézkedések különösen a családok otthonteremtési kedvezménye nagy segítséget nyújt a terhek enyhítése tekintetében.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön előfordult több olyan eset is, amikor a lakhatási lehetőség veszélybe került, igyekszünk figyelmet fordítani ezen problémák megelőzésére. A hajléktalanság problémája Hernádon kevésbé jellemző. Azonban előfordult már, hogy a környező település hajléktalanjai Hernádon tartózkodtak. A Hernádi Alapszolgáltatási Központ segített ezeknek az embereknek Budapesten hajléktalanszállót találni és megszervezte az odajutásukat is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Hernádon szegregátum nincs, mint társadalmi probléma nem jelentkezik.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

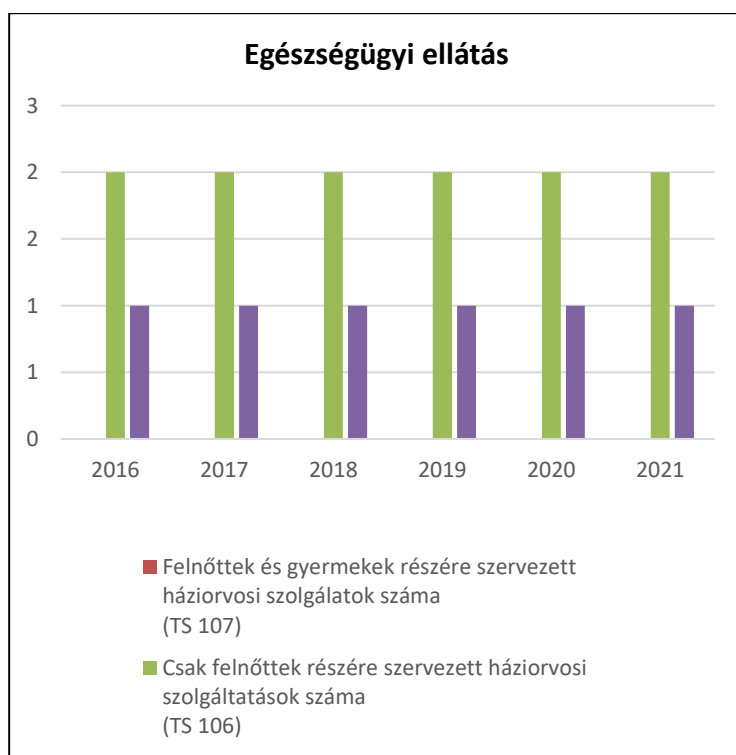
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás biztosított a településen:

- háziiorvosi (két körzet)
- házi gyermekorvosi ellátás
- fogorvosi alapellátás
- védőnői ellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás- központi orvosi ügyelet (2024. január 31-ig Örkényen önkormányzatok által működtetve, 2024. február 1-től Dabason az OMSZ szervezésében)

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	1	133	21,04
2018	0	2	1	1	127	21,28
2019	0	2	1	1	108	12,11
2020	0	2	1	1	104	11,75
2021	0	2	1	1	n.a.	n.a.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számában csökkenés tapasztalható az elmúlt évek adatai alapján. 2015. március 1-től az alanyi és normatív jogon megállapítható jogosultság a Kormányhivatalok hatáskörébe került. Az önkormányzatok méltányossági jogcímen, települési támogatás formájában tudnak segítséget nyújtani a rászorultaknak. Az ápolási díjra való jogosultság megállapítása szinté a Kormányhivatalok hatáskörébe tartozik.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzájárulás

A házi orvosok prevenció munkájuk során többek között felhívják a figyelmet a dohányzás, alkohol, elhízás és egyéb káros rizikófaktorok egészségre gyakorolt ártalmas hatásaira.

Kiemelt fontosságú a szűrőprogramokhoz való hozzáférés, ezért önkormányzatunk minden évben egy alkalommal tüdőszűrő vizsgálatot szervez a lakosság részére. Ebben az évben második alkalommal az önkormányzat és az Egészségforrás Alapítvány összefogásában ingyenes PSA szűrésre is sor került településünkön.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Hernádon a korai fejlesztés már kisgyerekkorban megkezdődik, hiszen a Hernádi Csicsergő Bölcsőde dolgozói nagy hangsúlyt fektetnek a korai fejlesztés fontosságára, ezért a bölcsődében egy fejlesztő szoba került kialakításra, ahol a Szakszolgálat szakemberei segítségével történik a korai fejlesztés.

Autista szülőcsoportos foglalkozás zajlott több alkalommal is a Hernádi Alapszolgáltatási Szolgálat szervezésében. A megbeszélés-sorozat gyógypedagógus vezetésével adott útmutatást, nyújtott segítséget az érintett szülők számára. Az AOSZ és a PMPSZ Dabasi Tagintézménye összefogásával egy új vizsgálati módszer kutatásában is részt vehettek a családok, mellyel, az autizmus spektrummal érintett gyermekek diagnosztizálása fejlődhet.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A Hernádi Önkormányzati Konyha látja el meleg étellel településünkön a bölcsődét, az óvodát az iskolát a szociális étkezőket és az intézményi étkezőket egyaránt. Átlagosan napi 460 adag étel készül a konyhán. Már bevált szokássá vált, hogy kéthetente az intézmények vezetői a konyha élrelmezési vezetőjével egyeztetnek az étrend kialakítása kapcsán, erre azért is van szükség, hogy minél változatosabb és ízletesebb, egészségesebb ételek készülhessenek az étkezésben résztvevők számára.

A konyha három éve esett át egy nagyobb belső átalakításon, és rengeteg új modern felszereléssel, eszközzel is el lett látva, a minél hatékonyabb munkavégzés érdekében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön számtalan sportolási lehetőség van. A Hernádi Általános Iskola tornaterme az iskolai időn túl is helyet biztosít foci edzéseknek, kosárlabda edzéseknek, atlétika edzéseknek.

A Hamvas Béla Művelődési Házban karate edzések zajlanak szinte egész évben.

A Hernádi Sporttelep is számos lehetőséget biztosít, salakos futópálya, műfüves pálya, sport park, kosárlabda pálya nyújt lehetőséget sportolásra. Búcsú téren felállításra került egy kültéri pingpongasztal, gördeszka pálya és egy kosárlabda streetball pálya.

Hernádon több sportegyesület is működik. Tolnai 2000 Sportklub évente több alkalommal rendezi meg a településen a HSMA kamionhúzó versenyt. Hernád SE Futball Klub a felnőtt és az utánpótlás nevelésben egyaránt kiveszi a részét. A Hernádi Kosárlabda Alapítvány kosárlabda és atlétika szakosztályt is működtet.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Hernádi Alapszolgáltatási Központ feladata, hogy Hernád Nagyközség Önkormányzatának közigazgatási területén élő szociális helyzetű, egészségi állapotuk miatt rászoruló lakosainak élethelyzeti nehézségeik megoldásához, a szükségleteiknek megfelelően alapszolgáltatások biztosítása.

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen:

- koruk- egészségi állapotuk,

- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően vehető igénybe:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel,
- lakásra szállítással.

Tervezett ellátotti létszám: 70 fő

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését
- az önálló életvitel fenntartásában az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Házi segítségnyújtás igénybevétele megelőzően az átmeneti gondozás kivételével vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A Szakértői Bizottság által megállapított napi gondozási órakeretnek megfelelően kell elkészíteni a gondozási tervet.

Tervezett ellátotti létszám: 45 fő

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

Az intézmény által ellátandó alap tevékenységeinket az Emberi Erőforrások Minisztériuma által jóváhagyott Alapító Okirat határozza meg. Az intézmény a szolgáltatásait az ellátási területen, az alábbi jogszabályok alapján nyújtja:

- a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi. III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a 29/1993. (ii.17.) Korm. Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról.
- a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működéseiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet,
- a 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszervezésével az intézmény segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint az egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik, krízishelyzetek megoldásában.

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

Az alapszolgáltatást igénybe vevők számára a biztonságos életvitel megteremtése, mellyel: Fenntarthatók az önálló életvitel feltételei, az ellátott saját otthonában.

A felmerült krízishelyzetek gyorsan, szakszerűen elháríthatók.

Az ellátást igénybevevő megkapja a szükséges segítségnyújtást, (gyógyszer, orvos, mentő, esetleg higiénés szükségletek kielégítése stb.)

Kitolódik a bentlakásos otthoni elhelyezés ideje, az ellátott tovább gondozható otthonában, és ez által elkerülhető a gyakori - szociális és mentális állapot romlása miatti - kórházi kezelés. Oldódik a magány okozta feszültség, félelem érzése, izoláció.

Tanyagondnoki Szolgálat elsődleges célja, hogy:

o Hernád nagyközség külterületi településrészében, illetve Hernád egyéb külterületi lakott helyein a lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek életkörülményeinek a javítása.

o Elősegítse a településen élők számára a községben hiányzó, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást.

o Elősegítse a rászorult személyek szállítási problémáinak megoldását.

o Segítse a település lakosságát érintő információk gyűjtését és továbbítását, kapcsolattartást.

o A külterületen élők, idősek, nagycsaládosok, a mozgásukban korlátozottak, vagy egyéb módon hátrányos helyzetű emberek esélyegyenlőségének a megteremtéséhez elengedhetetlen, hogy időben jussanak olyan szolgáltatásokhoz, amelyekhez lakhelyük, koruk, egészségi állapotuk miatt nehezebben juthatnak hozzá. A Szolgálat ebben segít.

A Szolgálat elsődleges ellátási területe: Hernád Nagyközség külterületi lakott helyei. A Szolgálat a meghatározott feladatait indokolt esetben, szükség szerint a település belterületén is biztosítja az arra rászorulóknak részére.

A Szolgálat különösen az alábbi személyeket látja el:

- időskorú személyek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,

- pszichiátriai betegek, fogyatékos személyek, szenvedélybetegek, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek, egészségi állapotuk miatt rászoruló személyeket, akik ezt az ellátási formát igénylik,

élhessenek, és – egészségi állapotuk függvényében – legyen lehetőségük a helyi köz- és kulturális életben, programokban is aktívan részt venni.

A Szolgálat célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos településrész esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, valamint jobb életminőség elérése. Ezen fő célok tekintetében Hernád Nagyközség Önkormányzata a tanyagondnoki szolgálat létrehozásával, működtetésével és fenntartásával a következőket kívánja elérni:

→ a településrész népességmegtartó erejének növelése

→ a lakosság életfeltételének javítása, a településen a jobb életminőség elérése

→ a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése

→ az önkormányzat által nyújtandó szociális alapellátások kiépítésének és működtetésének elősegítése

→ a településre nézve kedvező gazdasági folyamatok elindítása

→ a települési funkciók bővítése

→ a közösség fejlesztése, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése

→ a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítése

→ az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése, javítása

Gyermejjóléti Szolgálat:

A szolgáltatás a gyermekek érdekeit védő speciális, személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek, és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Teszik ezt összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi, nevelési, oktatási intézményekkel, szolgálatokkal, azaz a jelzőrendszer tagjaival közösen.

Gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan (a gyermekjóléti alapellátást biztosító), a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával segíti elő a gyermek testi és lelki egészségét, családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatás főbb feladatai: tájékoztatás, tanácsadás, segítségnyújtás a hivatalos ügyek intézésében, a gyermek veszélyeztetettségét jelző rendszer működtetése, családgondozás, utógondozás, szabadidős programok szervezése.

Családsegítés

A családsegítés célja a működési területen élő szociális, és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Jelenleg ezt a feladatot egy fő látja el településünkön. Az igénybevétel elsősorban önkéntesen történik, de történhet az észlelő, és jelzőrendszeren keresztül, valamint kötelező jelleggel (pl. bíróság által kötelezett, illetve rendszeres szociális segély stb.

g) drogpreevenció szolgáltatások;

Hernádon 2023-ig évi rendszerességgel tartott drogpreevenció foglalkozásokat a Hernádi Általános Iskolában a Hernádi Alapszolgáltatási Központ egyik kollégája. Ezek a felvilágosító előadások általában az osztályfőnöki óra keretein belül zajlottak.

Hernád Nagyközség Önkormányzata és a HAK-al közösen szervezi meg minden nyáron a Serte-Perte Tábor a hátrányos helyzetű gyermekek számára, itt is több alkalommal sor kerül drogpreevenció előadás megtartására.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen működő szociális ellátórendszer középpontjában a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása mellett fontos az emberi értékek tiszteletben tartása. Az önkormányzatnak fontos feladata, hogy a helyi szociális szolgáltatások biztosításával megteremtse az esélyegyenlőséget és a hátrányos helyzetben élők megfelelő támogatását.

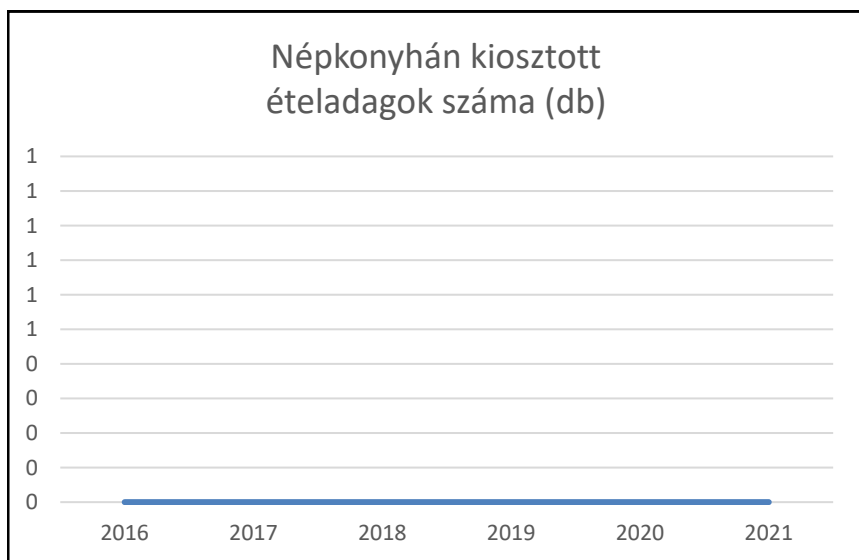
A hátrányos megkülönböztetés tiltott az önkormányzat számára Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok alapján. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén.

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Önkormányzatunk minden évben biztosít szociális tűzifát az arra rászoruló családok számára, valamint a felsőoktatásban tanuló diákok számára lehetővé teszi a BURSA Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Programra való pályázást.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Hernád Nagyközség Önkormányzata nem üzemeltet népkonyhát.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Hamvas Béla Művelődési Ház és Könyvtár a közösségi élet elsődleges színtere, a különböző települési rendezvények megszervezése a "Hamvas" dolgozóinak a feladata. Ez az a hely, amely egész évben teret ad a közösségi élet gyakorlására, hiszen a helyi civil szervezetek is nagy rendszerességgel itt gyűlnek össze, de kiállítás megnyitók író-olvasó találkozók, egészséggel

kapcsolatos előadások, ünnepi megemlékezések is itt kapnak helyet. A Hernádi Alapszolgáltatási Központ szervezi meg minden évben az Idősek Világnapján tartandó előadást, havi rendszerességgel az Időstornát, a Lelki napot, illetve évente egyszer az Egészségnapot. Ezeknek a rendezvényeknek a lebonyolításához a helyet szintén a Művelődési Ház biztosítja.

A „Hamvas” rendezvényeiket nem kizárólag saját épületükben, hanem a település többi középületében is szervezik. Ezek közé tartozik a Tájház, amely a helytörténeti gyűjtemény otthona. A Tájház sem csak kiállító helyként funkcionál, hanem otthont ad különböző községi rendezvényeknek például az Őszi gasztronómiai rendezvénynek is. Svaldi a közösségi élet másik színtere itt a civil szervezetek és lakosok egyaránt igénybe vehetik az épületet és az ahhoz tartozó tágas udvart. Svaldi lehetőséget biztosít különböző táborok – zene, sport – megszervezésére, de 2024. májusban a nagycsoportos óvodások egy hetet „erdei táboroztak”.

A Művelődési ház feladatának tekinti, hogy - Hernád művelődési, kulturális és az itt élő nemzetiségek hagyományaira, valamint a nagyközségben működő intézmények, civil szervezetek és polgárok tevékenységére alapozva - segítse:

- a) a település kulturális értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, ápolását, kiemelkedő személyiségeinek értéktérítő kulturális tevékenységét különös tekintettel a nemzetiségi lakosságra is,
- b) a település vonzerejének, lakosságmegtartó képességének növelését, a civil társadalom önszerveződő tevékenységének erősítését, a lakosok életminőségének, életesélyeinek javítását,
- c) a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklését,
- d) az iskolai, az iskolarendszeren kívüli képzések, felnőttoktatás egyes formáinak intézményesülését a közművelődés feladatrendszerében,
- e) a gyermekek és fiatalok művészeti, közművelődési és közösségi életét, kiemelt figyelmet fordítva a helyi ifjúság kulturális tevékenységére,
- f) a település környezeti, szellemi, művészeti hagyományainak feltárását, megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását,
- g) az egyetemes, nemzeti és nemzetiségi kultúrák megismertetését, gyarapítását, a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítését és fenntartását,
- h) környezeti kultúra javítását, településesztétikai kultúra fejlesztését,
- i) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének fejlesztését, közösségi életének érdekérvényesítését,
- j) a szabadidő kulturált és művelődési célú eltöltését,
- k) ismeretszerző, amatőr és alkotó közösségek működését és tevékenységét,
- l) közhasznú kulturális információs szolgáltatásokat, helyi művelődési, szociológiai kutatásokat,
- m) egyéb, az Önkormányzat által támogatandónak minősített művelődési formákat, kulturális tevékenységet.

Hamvas Béla Művelődési Ház közművelődési tevékenysége mellett szervezője a község közösségi életének, helyszíne a hagyományok ápolásának.

A Művelődési Ház, mint a község közösségi-közművelődési intézménye, minden korosztály számára kínál együttléteket, művelődési alkalmakat, tanulási lehetőségeket. A művelődési ház tevékenységszerkezete a Tájházzal együtt széleskörű.

A Művelődési Ház minden korosztály részére többfajta közművelődési alkalomról, szabadidő eltöltési lehetőségről igyekszik gondoskodni. Fontosnak tartjuk a közösségi, művelődési lehetőségek biztosítását gyermekeknek, fiataloknak és családoknak. Intézményünk igyekszik működését, tevékenységstruktúráját a látogatói igényekre tekintettel kialakítani, melyben segítség a község tagjaival létrejött személyes kapcsolati háló. Ez a módszer járul ahhoz hozzá, hogy az

egész intézményben a dolgozók gyűjtsék a véleményeket, mérjék az elégedettséget, s ennek megfelelően fejlesszék a szakmai tevékenységet és reagáljanak az elvárásokra.

Alkalmi jellegű programjainkon értékes és különlegesnek számító előadások, képzőművészeti alkotások kerülnek bemutatásra, valamint azok tervezése során célul tűztük ki magunk elé, hogy az érdeklődési területeket minél szélesebb körben kiszolgáljuk. Mindezt az egyetemes és a nemzeti kultúra ápolásával, a közösségek létrejöttének a támogatásával összhangban.

A Művelődési Ház szakmai munkájának elemei:

- foglalkozások minden életkorú számára, klubok, körök szervezése,
- kiállítások, műsorok, koncertek, rendezvényszervezés,
- információnyújtás, tanácsadás,
- szolgáltatások, teremhasznosítás,
- civil szervezetek befogadása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	igen	3 166	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Hernádon a közösségi együttélés során egy-egy esettől eltekintve, nem jellemzőek a komolyabb konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Hernádi Alapszolgáltatási Központ élen jár az adományok gyűjtésében, rendszeresen szervez tanszergyűjtést, ahol a használt, de jó állapotú, más számára még hasznos iskolai taneszközöket, táskát, tolltartót, papírt és írószereket juttatnak el azokhoz, akik segítséget szenvedtek és értékelik a mástól kapott hasznos holmit. A nyár folyamán összegyűlt adományok a tanévkezdés előtt kerültek átadásra.

Az igényeket és az érdeklődést figyelembe véve évente több alkalommal rendezett a Központ ingyenes ruhatarkálót.

A december legnagyobb és legörömtelibb feladata az Adni jó! - karácsonyi adományozás, melynek keretében 60-70 család részesülhetett játékok és könyvet tartalmazó ajándécsomagban, emellett több nagy értékű élelmiszersomagot osztottak szét a rászorulóknak között. A Hernádi Általános Iskola diákjainak és az óvoda csoportok a „cipős dobozos” adománygyűjtésében voltak aktív résztvevők.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Hernádi Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a 2024-ben megalakult Hernádi Román Nemzetiségi Önkormányzat nemzetiségi önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése és átörökítése, történelmi hagyományaik, nyelvük ápolása és fejlesztése, tárgyi és szellemi kultúrájuk megőrzése és gyarapítása érdekében alakult meg.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Településünkön az alábbi civil szervezetek működnek

- Hernádi Kosárlabda Alapítvány Atlétika szakosztálya
- Hernádi Kosárlabda Alapítvány Kosárlabda szakosztálya
- Hernádi Futball Egyesület
- Tolnai 2000 Sportklub
- Egészségforrás Alapítvány
- Örökség Hagyomány Őrző és Kulturális Egyesület
- Hernádi Szülők a Gyermekekért
- Hernádi Nagycsaládosok Egyesülete
- Hernádi Környezetvédő és Faluszépítő Egyesület
- Hernádi Nyugdíjas Egyesület
- Anikó Állatmentő Alapítvány

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön több ciklus óta működik Hernádi Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Hernád Nagyközségi Önkormányzat, 2024-ben alakult meg a Hernádi Román Nemzetiségi Önkormányzat. Hernád Nagyközség Önkormányzatával a nemzetiségi önkormányzatok közigazgatási szerződésben állapítják meg az együttműködésük szabályait.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagymértékben csökkent a munkanélküliek száma, a csökkenés stagnálása, illetve esetleges tovább csökkenés	Újhartyán, Dabas iparterületén több gyár és üzem létesült, a munkába járás megkönnyítése érdekében Hernád-Dabas- Újhartyán között kerékpárút kialakítása.

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak megjelenése különösen két nagy területre osztható a kezelés helye alapján: a szociális és az oktatási társadalmi alrendszerre. Valójában e két terület számos területen átfedést mutat, mely természetükből kifolyólag nem jelenti azt, hogy e problémák a családok, települések, járások, megyék, egyszerűen az ország minden területén egyenlő mértékben jelentkeznek. Természetesen e problémákat a családoknak természetük szerint, és az állam különböző alrendszereinek is jogszabályban előírt módon kezelniük kell, hogy ne növekedjenek a társadalmi különbségek. A szocio-kulturális helyzetből adódó problémák megoldás hiányában aggregálódnak, és a későbbiekben megterhelik a szociális, egészségügyi, végső soron az egyénnel kapcsolatban kerülő valamennyi társadalmi alrendszert. Egyes társadalomtudósok szerint a gyermekkori problémák kezeletlensége a későbbiekben hétszer annyiba kerül a társadalomnak. Családban a felnőttek képességeik szerint járulnak hozzá gyermekeik fejlődéséhez, azonban jelentős, leküzdhetetlen akadályok esetén, a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésére vagy szülői kérésre az államnak, illetve alkalmazottainak segíteniük kell.” A gyermekek támogatásában szakmai oldalról a pedagógusok munkája kiemelkedő, mert az adaptív pedagógia jellemzője, hogy a gyermek igényeiből indul ki, és csökkenti társadalmi hátrányaikat. Az eredményes tanulás segítésének elvei között a tanulási környezet címszó alatt megtaláljuk az esélyteremtés alapelvét is. Állíthatjuk azt is, hogy a „szegény és alacsony végzettségű családok gyermekei nagyobb valószínűséggel esnek ki az iskolából, tovább örökítve ezzel a társadalmi különbségeket.” Az esélyteremtésre fokozott mértékben van szükség, mert az idősorok azt mutatják, hogy Magyarországon 2012-2019 között 2 %-ról 3 %-ra nőtt a pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek aránya az összes tanuló között, azon belül pedig 44-ről 52% -ra nőtt az SNI-vel rendelkező gyermekek száma, tehát a probléma egyre növekvő számú feladattal látja el a közoktatási intézményeket, annak pedagógusait. Véleményünk szerint a települési önkormányzatoknak a helyi köznevelési közoktatási intézmények évekre lebontott intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervére lenne szükségük a gyermekek helyzetének átláthatósága érdekében. (Gyermekekesélyek körét tartalmazzák az iskolák pedagógiai, ill. gyermekvédelmi programjai is). Igaz, hogy a HEP Fórumoknak az iskolák vezetői állandó meghívottjai, akik ezen információk lehető legszélesebb körével rendelkeznek.”

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek jogait számos nemzetközi egyezmény biztosítja. Iránymutatásokat tartalmaznak a hazai jogalkotó számára. Az egyik legfontosabb a New York-i Egyezmény, melyet hazánkban a 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdettek ki. Az Egyezmény részes tagállamai elismerik a gyermekek speciális helyzetét és szükségleteit és számos gyermekjogi kérdésben megállapodást kötnek. Az Egyezmény kimondja, hogy a részes tagállamok tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés nélkül faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzet, nemzetiségi vagy társadalmi származás, vagyoni helyzet, cselekvőképtelenség, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül. Ezek a jogok egyaránt vonatkoznak a gyermekekre, a szüleik vagy törvényes képviselőjükre egyaránt. Hazánkban a legmagasabb szintű jogszabály, mely az Egyezménnyel összhangban készült az Alaptörvény, melyben lefektetésre került, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket (Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdés, illetve, hogy minden gyermeknek joga van megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez

szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. (Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés). Törvényi szinten a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény Gyermekvédelmi Törvény (továbbiakban GYVT), valamint a Polgári Törvénykönyv (2013. évi V. törvény) biztosít külön jogokat a kiskorúak számára.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 119	2 123	4242	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			108	2,55%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	345	293	638	8,13%	6,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	77	64	141	1,82%	1,51%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A *veszélyeztetettség* fogalmát a Gyermekvédelmi törvény 5. § m) pontja szerint a veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés. Amennyiben a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 15. (4) bekezdés b) pont és a 68.§ (1) bekezdése alapján)

Hátrányos helyzetű a Gyvt 67/A. § (1) bekezdése szerint az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket

nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében fentebb meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt (Gyvt. 67/A § (2) bekezdése)

A gyermekek védelme olyan tevékenység, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányul.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat (Gyvt. 14. § (1-3) bekezdései). A gyermekvédelmi törvény kimondja, hogy a gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani (Gyvt.3. § (2) bekezdés)

A Hernádi Alapszolgáltatási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálattól segítséget kérő, önkéntes megkeresések száma az előző évhez képest csökkenést mutat. Az esetek nagy részében a családoknál jelentkező problémák leggyakoribb típusai az életviteli, anyagi, megélhetési problémák, a családok gyermeknevelési nehézségei, valamint a családi konfliktusok (párkapcsolati zavarok, generációs különbségek, lelki krízisek), munkanélküliség, illetve a családsegítő szolgáltatást igénylő ügyfelek – kérelem megírása, nyomtatvány kitöltése, időpontkérés, tanácsadás stb.) Ezek a problématípusok szinte évről – évre nem változnak. Amennyiben együttműködési megállapodás születik, akkor a gondozás folyamatáról a családsegítő és a segítségre szoruló család közösen cselekvési tervet készít, melyben rögzítve vannak a veszélyeztető tényezők, a probléma megoldásához vezető lépések, feladatokkal, felelősökkel, dátumokkal és határidőkkel. A cselekvési tervet félévente felülvizsgálja a családsegítő, szükség esetén bővíti, javaslatát rögzíti a segítő munka folytatására, illetve eredményesség esetén lezárja.

A jelzőrendszer tagjai:

1. egészségügyi szolgáltatók (házi orvosok, házi gyermekorvos, védőnők)
2. személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (Család-és Gyermekjóléti Szolgálat)
3. köznevelési intézmények
4. rendőrség
5. ügyészség
6. bíróság
7. pártfogó felügyelői szolgálat

8. társadalmi szervezetek,
9. egyház.

A jelzések zöme az iskolai igazolatlan hiányzásokkal, valamint a magatartás és viselkedészavarok miatt érkezett a szolgálathoz. A középiskolákból is hasonló okokból kaptak jelzéseket, ezekben az esetekben az igazolatlan mulasztások gyakran az iskola elhagyásával végződnek.

Újabb probléma volt a válások és a párkapcsolati problémák hatása a családokra, és az ebből következő elmaradt gyermeknevelés.

A problémakör **első felében** találkozhatunk az **igazolatlan hiányzásokkal**. Azok, akik nem járnak rendszeresen iskolába, miután betöltik 16. életévüket a tanév végével a szüleik beleegyezésével inkább megszüntetik a tanulói jogviszonyukat. A fiatalok nem érdekelték abban, hogy szakmát szerezzenek, megelégednek a 8 általános, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel. Nem látják be, hogy a későbbi jövőjüket megpecsételi ez a döntésük. A másik nagy probléma a magatartás és viselkedészavarokkal küszködő gyermekek emelkedő száma. A háttérben húzódó lelki problémák felismerésére és megoldására helyben van lehetőség közvetítés útján pszichológusi segítséget kapni. További segítséget jelentenek a Dabasi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ munkatársai, szakemberei. Hozzájuk lehet fordulni problémás helyzetekben. Már nemcsak hatósági ügyben érintett gyermekek számára tudnak nyújtani segítséget, úgymint a védelembé vett és nevelésbe vett gyermekeknek, hanem alapellátásban történő gondozás esetén is. Ennek érdekében folyamatos a kapcsolattartás az intézménnyel (esetmenedzserrel, szakmai vezetővel és intézményvezetővel való munka, esetmegbeszéléseken való részvétel a Központban).

A pszichológusi ellátás szakember hiánya miatt megszűnt. A mai napig annak pótlása nem valósult meg. A pszichológiai konzultációkra az elmúlt évben is nagy volt az igény, nem csak szakmai ajánlásra, hanem egyre több önkéntes megkeresésre is volt példa.

A pandémia alatt tapasztalható volt, hogy a szükséges gyermekpszichiátriai ellátást nem lehetett elérni. A másik segítségvonal a Dabasi Pedagógiai Szakszolgálat. Ott is fogadják az őket felkereső szülőket, gyermekeiket, szakértői véleményük a családsegítés folyamatához is nélkülözhetetlen. Nagy szükség van arra, hogy a nehézséggel szembesülő személy legyen az gyermek vagy felnőtt, még a probléma gyökerénél tudjon kapni ilyen fajta segítséget. Nagy a várakozólista és sok gyermek későn kapta meg az időpontot a vizsgálatra.

Hernádi Alapszolgáltató központ gyermekeknek szervezett programjainkról:

„Serte-Perte” nyári napközis tábor

„Csiri-Biri” tábor a bölcsődében

Zánka Erzsébettábor

Színházlátogatás az ifjúsággal- 3 alkalom

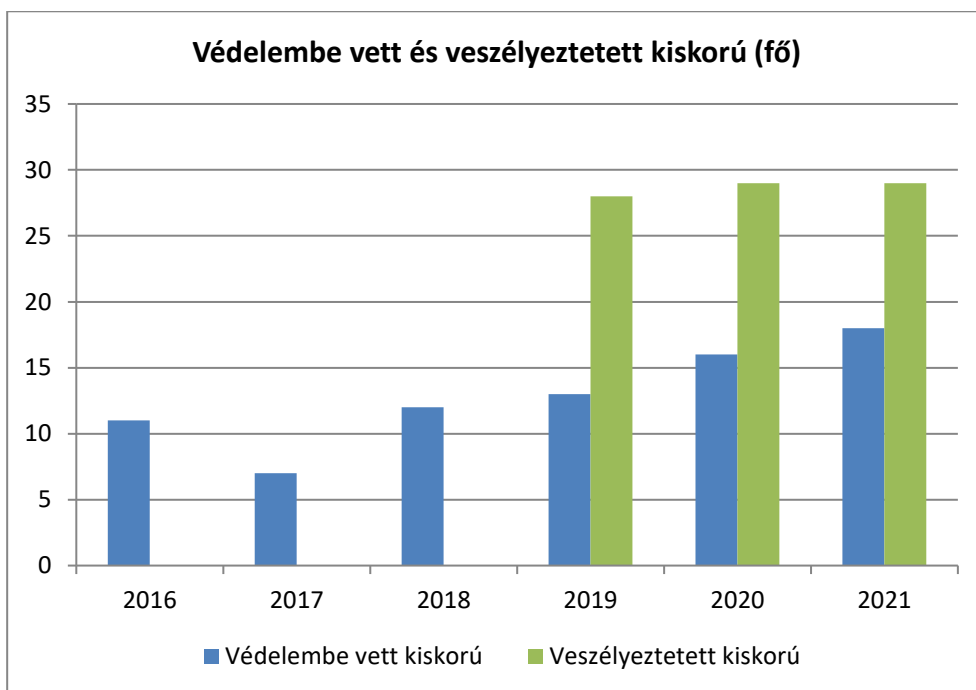
Magyarország vár (buszos kirándulások)

Adni jó!- cipősdoboz

Ovizensar program az óvodában- 8 alkalom

Év	Védelembe vett kiskorú gyermek(ek) száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermek(ek) száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	11	n.a.
2017	7	n.a.
2018	12	n.a.
2019	13	28
2020	16	29
2021	18	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) való jogosultság lényege, hogy az anyagi nehézségekkel küzdő családok számára megkönnyítse a gyermek(ek) ellátását.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő jogosult,

a) Gyermekétkeztetés esetén:

- bölcsődés, óvodás, az 1-8 évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-nak
- előző pont alá nem tartozó gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-nak igénybevétele

b) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az *a)* és *b)* pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 1997. évi XXXI. törvény 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. (2023-ban az alapösszegű támogatás mértéke 6.000Ft, az emelt összegű támogatás mértéke 6.500Ft)

c) Ingyenes tankönyv ellátásra

d) Külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

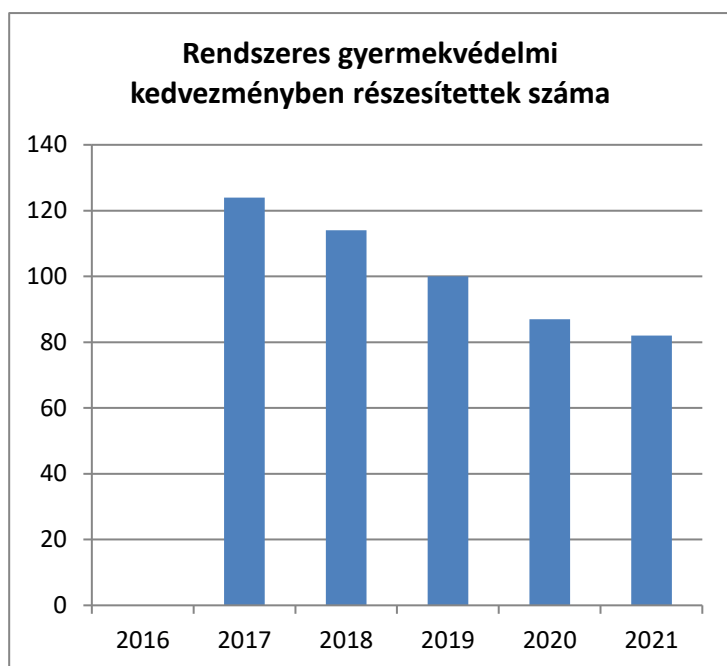
e) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 66/A. § (3) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja a kérelem benyújtásának napja.

Gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a gyermek, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg, a szociális vetítési alap összegének 225%-át (jelenleg: 64.125.- Ft.). Egyedülálló szülő esetén, illetve ha a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos az szociális vetítési alap összegének 245%-át (jelenleg 69.825.- Ft).

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	124
2018	114
2019	100
2020	87
2021	82

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A diagramból jól látható, hogy évről évre csökken a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló Hernád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete alapján:

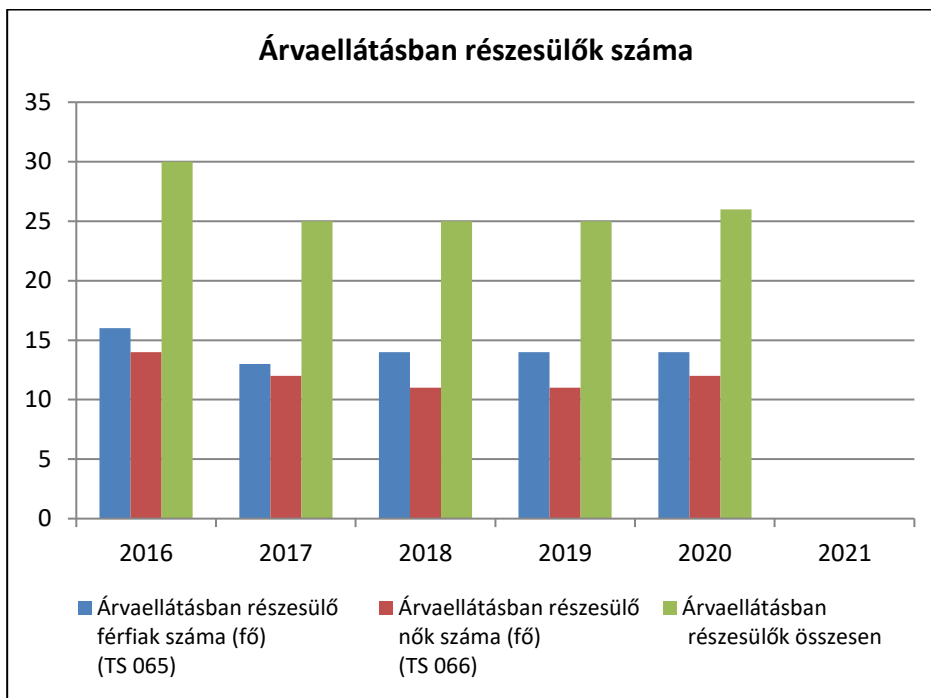
- a Humán Ügyek Bizottsága (HÜB) rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapít meg annak a kiskorú vagy nagykorúvá vált gyermeket nevelő személynek, akinek családja időszakosan létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.
- fent említett rendelet alapján a Képviselő-testület jövedelmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül, egyszeri szociális támogatást nyújt az újszülöttet nevelő szülők részére. A támogatás újszülöttenként egyszeri 15.000-Ft értékű babacsomag.

Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny) határozza meg.

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	16	14	30
2017	13	12	25

2018	14	11	25
2019	14	11	25
2020	14	12	26
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői;

A Gyvt.21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani:

- a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartós beteg vagy fogyatékos gyermeke nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;

- az 1-8 évfolyamban nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- nevelésbe vették
- az előző két pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8 évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

nevelésbe vették, vagy

utógondozói ellátásban részesült (Gyvt. 21/B. § (1) (bekezdés)

A Gyvt. 21/B. § 82) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

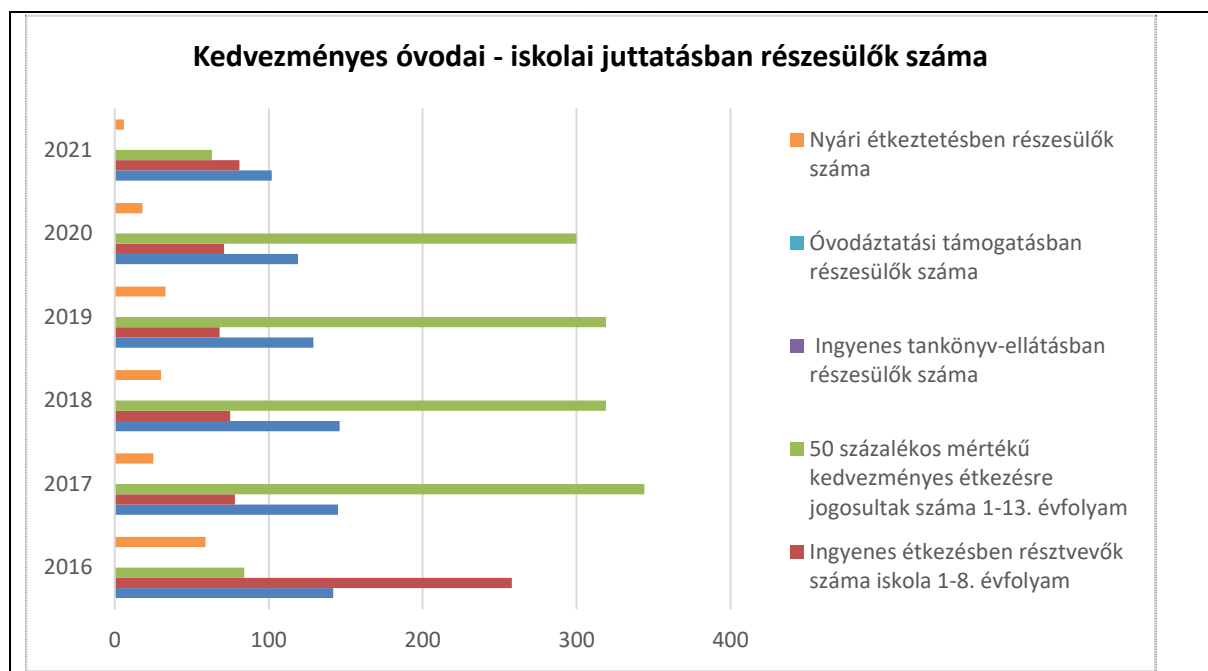
- az 1-8 évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- az 1-8 és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feléve, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben
- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben vagy bármely évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részesülő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Az ingyenes/kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevételének jogcíme általában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a családban három vagy több gyermek nevelkedése, illetve tartós betegség és fogyatékoság, valamint az, ha a gyermek nevelésbe vétel alatt áll.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	142	258	84	n.a.	n.a.	59
2017	145	78	344	n.a.	n.a.	25
2018	146	75	319	n.a.	n.a.	30

2019	129	68	319	n.a.	n.a.	33
2020	119	71	300	n.a.	n.a.	18
2021	102	81	63	n.a.	n.a.	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

Az adatokból jól látható, hogy a kedvezményes étkezők száma évről évre csökken.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem hátrányos helyzetű családban élő gyermekekről nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Hernádon nem található szegregátumnak minősülő terület.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hernádon a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet kevés esetben kerül megállapításra.

A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendeletben a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításával, tanulók létszámával összefüggő adatszolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezések és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdések 2013. szeptember 1-jei hatállyal módosultak. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem B) lapjának kitöltésével kérelmezhető a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása, amelyről határozattal kell dönteni, megállapítása a jegyzőhatásköre.

A HH és a HHH gyermekek létszámának csökkenése a kormányrendelet módosításának a következménye.

Hátrányos helyzetű

az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

Korcsoport	2023.12.31.		2022.12.31.		2021.12.31.	
	HH (fő)	HHH (fő)	HH (fő)	HHH (fő)	HH (fő)	HHH (fő)
0-3	1		0	0	0	1
4-6	3	2	4	4	6	1
7-14	15	33	33	32	30	30
15-18	4	10	15	14	13	16
18-	1	0	0	0	1	0
Összesen	24	45	52	42	51	48

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

Hernádon 2023.07.01-től a Védőnői Szolgálatot a Dél-Pesti Centrumkórház Infektológiai és Hematológiai intézett vette át. A Védőnői Szolgálat ellátási területe két körzetben történik.

Családok

Az alkalmi munkából élők száma az elmúlt évekhez képest nőtt, több családban mindkét szülő jövedelmét az alkalmi munkalehetőségek biztosítják.

Éhezéssel a gondozott családokban nem találkozott a védőnő. A hajtetvesség azonban visszatérő problémát jelent. Elhanyagolás nem jellemző a településen.

A területi védőnő tevékenysége a családok otthonában, a tanácsadóban, a Hamvas Béla Művelődési Ház és Könyvtárban valamint az óvodában történik.

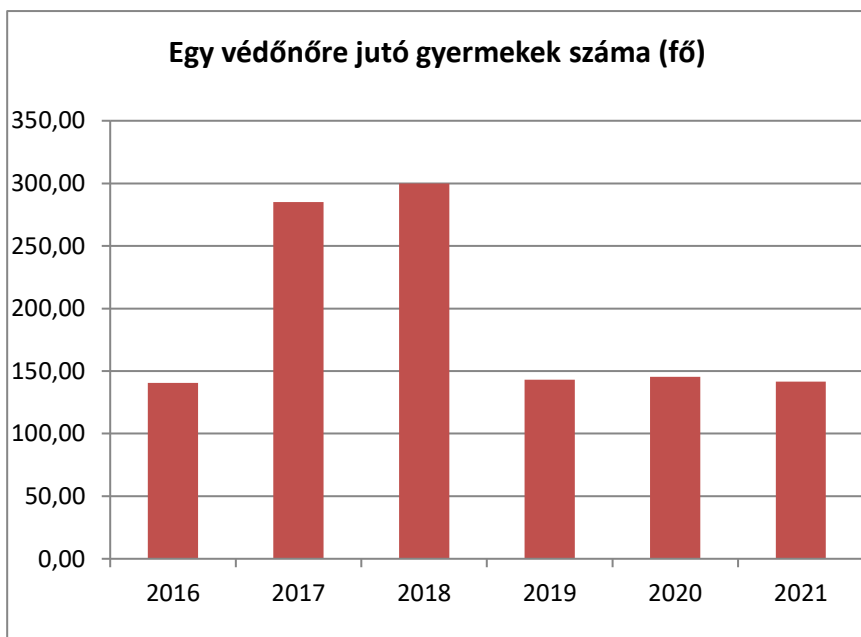
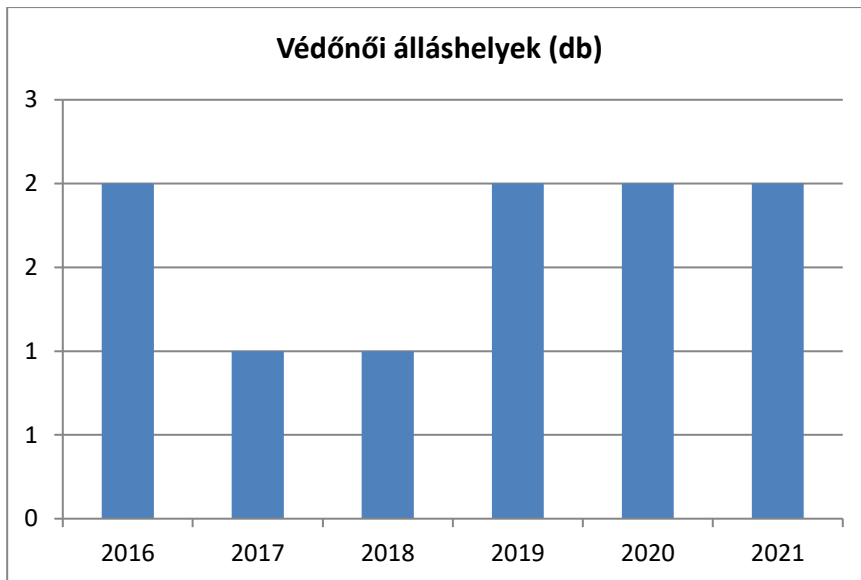
A családok otthonában a látogatások előre egyeztetett időpontban történik. Célja a szülők támogatása, edukálása a gyermek egészséges fejlődése érdekében. Előfordul, hogy a család nehéz helyzetbe kerül és kéri a védőnő azonnali segítségét. Ritkán érkezik jelzés vagy a szülők viselkedése teszi szükségessé a meglepetés szerű látogatást. Több alkalommal a családgondozóval egyeztetve és akár együtt is kimennek meglátogatni a gondozottat. Célja ebben az esetben is a segítség.

2023-ban összesen 0 védőnői intézkedés történt, 1 jelzést küldtek a Gyermejkölési szolgálatnak, és 3 helyzetértékelést készítettek a bölcsőde felkérésére. Gyámhatóság 5 esetben kereste meg a Védőnői Szolgálatot helyzetértékelés elkészítése miatt.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-7 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	281	140,50
2017	1	285	285,00
2018	1	300	300,00

2019	2	286	143,00
2020	2	291	145,50
2021	2	283	141,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

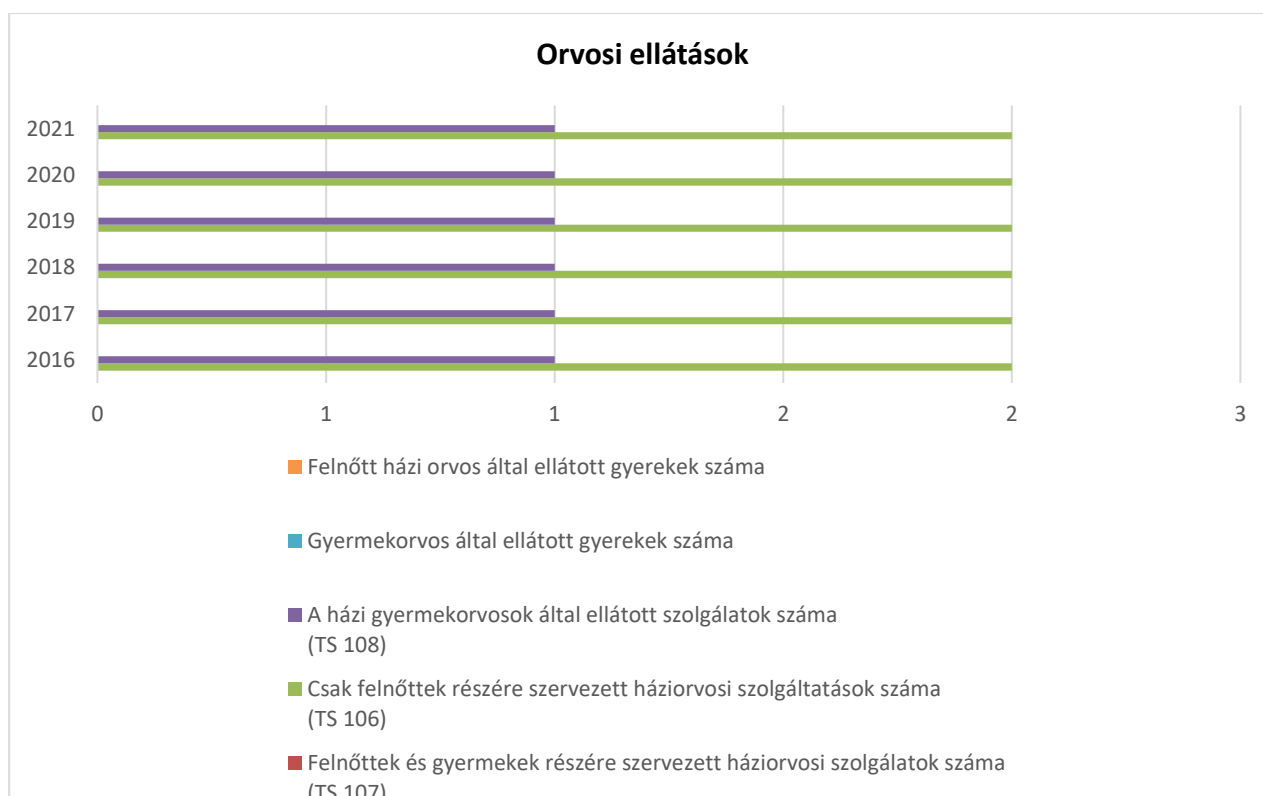
Az adatok alapján jól látszik, hogy 2019-ben mindkét védőnői álláshely betöltésre kerül, így az egy védőnőre jutó gyermekek száma lényegesen csökkent.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja.

A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	n.a.	n.a.
2018	0	2	1	n.a.	n.a.
2019	0	2	1	n.a.	n.a.
2020	0	2	1	n.a.	n.a.
2021	0	2	1	n.a.	n.a.

Az orvosi ellátások tekintetében változások nem figyelhetők meg az elmúlt évek tekintetében.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Hernádi Csicsergő Bölcsődében dolgozók nem csak az alapfeladataik ellátását tartják fontosnak,

hanem a korai fejlesztésre is igen nagy hangsúlyt fektetnek. A hatékony fejlesztő tevékenységek érdekében a bölcsődében fejlesztő szoba is kialakításra került, ahol szakemberek segítségével folyik a munka.

SNI gyermekek ellátás	szakvéleményben előírt óraszámában	PMPSZ Dabasi Tagintézmény Tóth Eszter és Bábel Katalin
Állatasszisztált fejlesztőpedagógia	igény szerint	Erdész Brigitta
Logopédia	igény szerint	Zumics Valéria
Zenebölcsi	kéthetente	Dömök Virág

A Hernádi Pitypang Óvoda Alapító okirata szerint integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű mozgásszervi, enyhe érzékszervi, beszéd fogyatékos, értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés zavarral küzdő gyerekek nevelését, oktatását vállalja. Óvodánkban a teljes integráció valósul meg, az óvodai nevelés teljes ideje alatt a sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) a normál csoportokban tartózkodnak.

Csoport neve	SNI gyermek létszáma 2024.április 01.	Fogyatékoság	Ellátás
Falevél	1 fő	Pszichés zavar	gyógypedagógus
Cinege	2 fő	Beszéd fogyatékos, Enyhe értelmi fogyatékos (+autizmus vizsgálat)	logopédus gyógypedagógus
Csillag	1 fő	Pszichés zavar (autizmus vizsgálat)	gyógypedagógus
Süni	1 fő	Pszichés zavar	gyógypedagógus
Szamóca	1 fő	Beszéd fogyatékos	logopédus
Pihe	1 fő	Pszichés zavar	gyógypedagógus
Összesen	7 fő Október statisztikában 4 fő szerepel (többiek szakvéleménye csak az időpont után lett meg)		

Intézményünk logopédiai ellátását a Dabasi Pedagógiai Szakszolgálatnak kellene ellátnia, de ebben a tanévben sem biztosított szakembert.

A beszéd fogyatékos gyermekek ellátását a fenntartó önkormányzatnak kell biztosítania, mert ez nem szakszolgálati feladat. Szeptembertől logopédus szakember, megbízási szerződés alapján heti 10 órában látta el ezt a munkát.

Gyógypedagógiai fejlesztés is biztosított volt azoknak a gyermekeknek, akiknek erről szakvéleményük volt. Az önkormányzat által alkalmazott, gyógypedagógus foglalkozott a sajátos nevelési igényű gyermekekkel, illetve a Dabasi Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján egyéni fejlesztést igénylő további 8 gyermekkel.

Az intézményben külön helyiségben történik az egyéni fejlesztés, a telephelyeken is nehezen, de megoldották az ellátást.

Mindezek mellett a csoportos óvó nénik az egyéni bánásmód elvét alkalmazva fejlesztik az egyes gyermekek részképesség gyengeségeit. Célul tűzték ki, hogy biztosítani kívánják az intézményben az integrált nevelést, az egyenlő bánásmód széleskörű érvényesülését.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet

A Hernádi Alapszolgáltatási Központ egységeként működik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,
- szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
- egészségügyi ellátások igénybevételét,
- pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) - keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeként működteti.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,

- o nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

Amennyiben a gyermekvédelmi rendszer részét képező alapellátások nem vezetnek eredményre, akkor a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéseket szükséges kezdeményezni.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Csicsergő Bölcsőde

A Hernádi Alapszolgáltatási Központ 2017.09.01-től kezdte meg a működését a 2376 Hernád, Köztársaság út 47. szám alatti székhelyén. A Csicsergő Bölcsőde pedig telephelyként működik 2017.09.07. nappal.

Csoportbeosztás a 2023/24-es nevelési évre

A 2017/2018-as nevelési évtől a 2023/2024-es nevelési évig a Csicsergő Bölcsőde 2 csoporttal kezdte meg az évet. A csoportok létszáma megfelelt az engedélyezett létszámnak. A beiratkozásnál már láthatóvá vált, hogy többen jelentkeztek, mint amennyi férőhely rendelkezésre áll, így felvételi bizottság döntött a felvételtől. Az óvodavezető és a bölcsőde vezetője jó szakmai kapcsolatot ápolnak, sikerült megegyezniük abban, hogy 2,5 éves gyermekeket átvette az óvoda. Így nem kellett csak 2 főt elutasítani. Jelenleg 2 fő volt várakozó listán, akiket fel tudtak venni decemberig. Így más településről nem volt lehetőség gyermeket felvenni a bölcsődébe az adott nevelési évre.

2023. augusztus 31-ig.:

Csoportok száma: 2 (Csiga és Pillangó csoport)

Férőhely: 28 fő (Csiga csoportban 14 fő, Pillangó csoportban 12 fő)

2023. szeptember 1-től:

Férőhely: 28 fő (Csiga csoportban 12 fő, Pillangó csoportban 14 fő)

csoport	Létszám	Csoport típusa x-szel jelölve	
Csiga csoport	12	Azonos életkorú	
		Vegyes életkorú	X
Pillangó csoport	14	Azonos életkorú	
		Vegyes életkorú	X

- f) A Gyvt alapján²⁰ a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától 3, de legfeljebb negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható. A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni
- g) a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll –

A következő táblázat megmutatja a csoportok közötti eloszlást, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek számát.

²⁰ 1997. évi XXXI. törvény [Gyvt.] VI/C. Fejezet, Gyermekek napközbeni ellátása.

2022/2023-es nevelési évben augusztus 31-ig.:

név	létszám	RGYVK	HH/HHH	SNI	tartós beteg	veszélyeztetett
Csiga csoport	14 fő	1 fő	0 fő / 0 fő	0 fő	0 fő	2 fő
Pillangó csoport	12 fő	0 fő	0 fő/ 0 fő	0 fő	0 fő	1 fő
Összesen:	26 fő	1 fő	0 fő/ 0 fő	0 fő	0 fő	3 fő

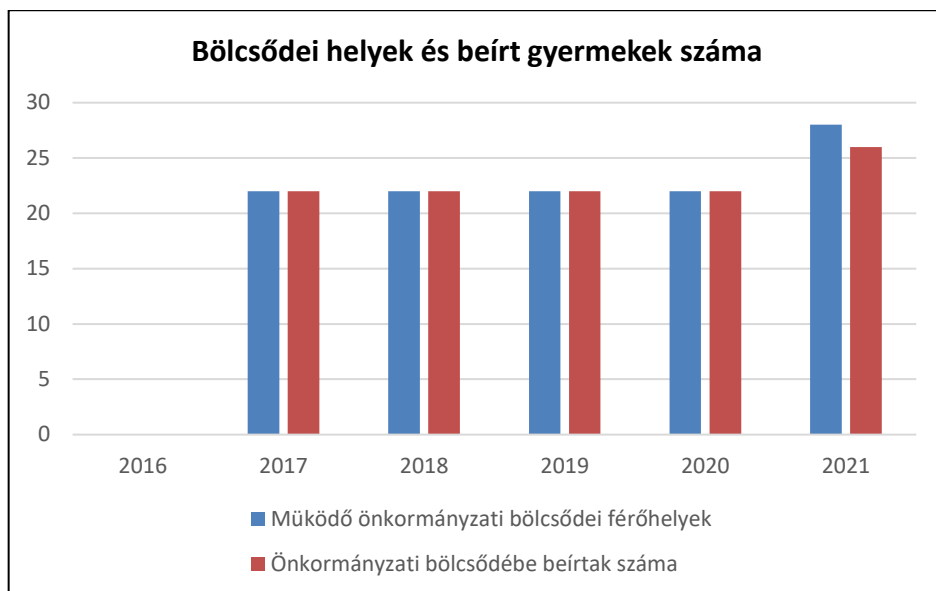
2023/2024-es nevelési évben szeptember 1-től.:

név	létszám	RGYVK	HH/HHH	SNI	tartós beteg	veszélyeztetett
Csiga csoport	12 fő	0 fő	0 fő /1 fő	0 fő	0 fő	2 fő
Pillangó csoport	14 fő	0 fő	0 fő/ 0 fő	0 fő	0 fő	3 fő
Összesen:	26 fő	0 fő	0 fő/ 1 fő	0 fő	0 fő	5 fő

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	22	22
2018	22	22
2019	22	22
2020	22	22
2021	28	26

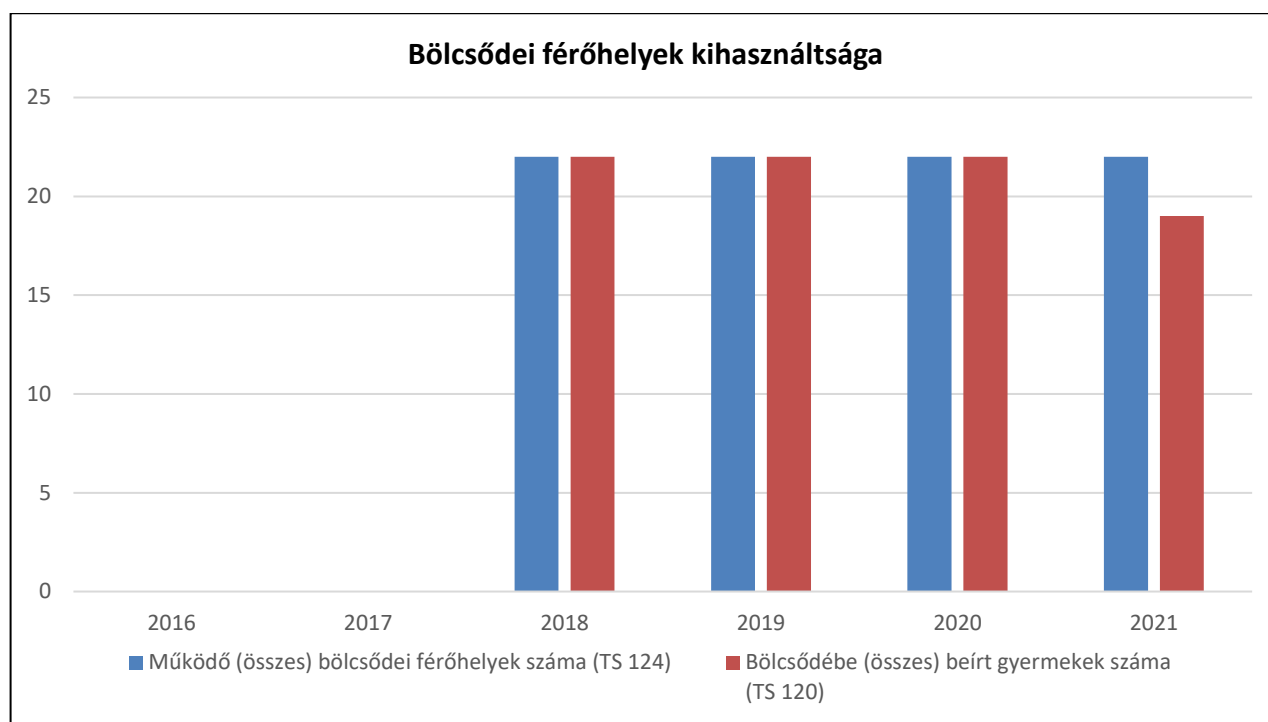
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A grafikonból jól látszik, hogy a bölcsőde 2017.-évi megnyitása óta teljes kapacitáson működik, a bővítés következtében a férőhelyek száma megemelkedett, de ezt is szinte teljesen betöltötték.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődéi férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődéi férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	22	22
2019	0	0	0	0	0	0	22	22
2020	0	0	0	0	0	0	22	22
2021	0	0	0	0	0	0	22	19

Forrás: TelR, KSH
Tstar

Hernádon csak egy önkormányzati bölcsőde üzemel, ami szinte teljes kapacitással működik.

A Csicsergő Bölcsőde 2017.09.07-től kezdte meg a működését.

A 2018-as nyertes bölcsőde felújítási pályázat és a pandémiás helyzet felülírta a bölcsőde éves működési tervét és a kollégákra nagyobb terhet rótt.

A bölcsőde külsője megújult és elmondható, hogy a 21. századi követelményeinek megfelel. Újból elindultak a fejlesztő foglalkozások állatasszisztált fejlesztés, mozgásfejlesztés és zeneterápiás fejlesztés, valamint, a logopédia. A bölcsődében 2 csoport működik összesen 26 fővel. Az intézményben a szükséges alkalmazotti létszám a törvényben előírtaknak megfelel, a dolgozók iskolai végzettsége, szakképzettsége megfelelő.

- i) aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

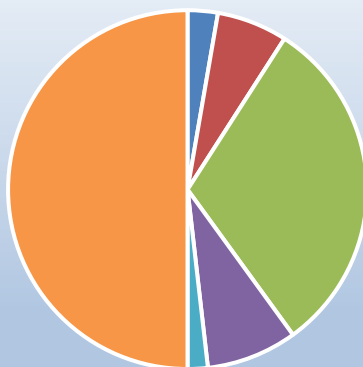
A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, az ott meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételeit, illetve az eljárási szabályokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gytv.) és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) határozza meg.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: (2023.12.31.)

Gyermek kora	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-	Összesen
	3	7	34	9	2	55

**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma:
(2023.12.31.)**

■ 0-2 éves ■ 3-5 éves ■ 6-13 éves ■ 14-17 éves ■ 18- ■ Összesen

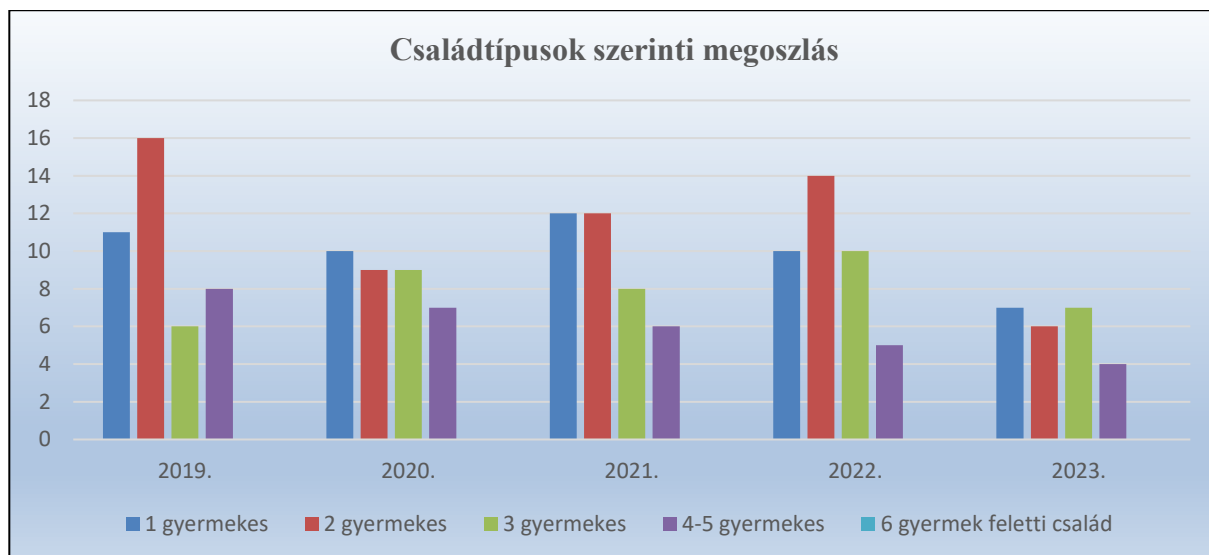
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 2016-2023:

Év	Gyermekek száma (fő)
2023	55
2022	84
2021	82
2020.	82
2019.	103
2018.	114
2017.	120
2016.	160

j) ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

Családtípusonkénti megoszlás:

Év	1 gyermekes	2 gyermekes	3 gyermekes	4-5 gyermekes	6 gyermek feletti család	Összesen
2019.	11	16	6	8	-	41
2020.	10	9	9	7	-	35
2021.	12	12	8	6	-	38
2022	10	14	10	5	-	39
2023	7	6	7	4	-	24

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évek óta csökkenést mutatott, azonban 2022-ben a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár emelésre került. Ennek következtében stagnálást, illetve minimális emelkedést eredményezett, míg 2023-ban már jelentős csökkenés figyelhető meg a jogosultak számában. Négy esetben került sor rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény elutasítására, mert a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban meghatározott összeget, illetve a kérelmező a hiánypótlási felhívásnak nem tett eleget.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, fiatal felnőtt normatív gyermekétkeztetési kedvezményre, és külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevitelére jogosult. Akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménye **augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt 6.000- 6500-Ft összegű pénzbeli ellátásban részesül.**

Az alapösszeget az a jogosult gyermek szülője kapta, akinek nem állapítottak meg hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult volt. Az emelt összeget pedig az kapta, akinek megállapításra került a HH/HHH helyzet.

A veszélyhelyzet ideje alatt teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet ideje alatt elrendelt működési rendjéről szóló 556/2020.(XII.4.) Korm. rendelet rendelkezett a rendszeres szociális ellátások jogszabály által előírt kötelező felülvizsgálatának, valamint az egészségi, személyiségi állapottól és fogyatékoságtól függő ellátások felülvizsgálatának elhalasztásáról, továbbá egyes szociális és gyermekvédelmi ellátások, illetve rehabilitációs ellátások jogosultsági időtartamának meghosszabbításáról. 2022-ben ismételt kérelem benyújtása nélkül augusztus 31.-ig meghosszabbításra kerültek a gyermekvédelmi kedvezményre, hátrányos- halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultságok. Ezt követően újból kérelmezni kellett a kedvezmények megállapítását, melyről értesítettük az ügyfeleket.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Erre a pénzbeli ellátásra a Gytv. rendelkezései szerint az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozója jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett művészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott

munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Településünkön 2023-ban nem került megállapításra.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendeletben a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításával, tanulók létszámával összefüggő adatszolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezések és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdések 2013. szeptember 1-jei hatállyal módosultak. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem B) lapjának kitöltésével kérelmezhető a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása, amelyről határozattal kell dönteni, megállapítása a jegyzőhatásköre.

A HH és a HHH gyermekek létszámának csökkenése a kormányrendelet módosításának a következménye.

Hátrányos helyzetű

az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
 - a nevelésbe vett gyermek,
 - az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.
- Elutasított hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet iránti kérelemmel érintett gyermekek száma: 1

k) ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat.

l) b) a védelembe vett gyermeket.

Néhány statisztikai adat a Hernádi Alapszolgáltatási Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálat forgalmi naplója alapján a 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 és 2023-as évre levetítve:

	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év
Jelzések száma	34	48	40	34	37	30	28
Családlátogatás:	267	402	426	385	516	473	354
Információnyújtás:	136	356	385	464	507	731	580
Tanácsadás:	125	156	125	113	455	193	393
Segítő beszélgetés	186	246	314	150	155	216	504
Ügyintézéshez segítségnyújtás	56	107	75	76	67	63	31
Közvetítések ellátásokhoz (pénzbeli/természetbeni)	12	28	84	100	15	163	4
Közvetítés másik szolgáltatáshoz (átmeneti gondozás)	3	2	1	3	4	1	5
Védelembe vételi tárgyalás:	2	3	4	1	9	4	6
Felülvizsgálat védelembe vétel esetén:							3
	4	4	3	4	0	0	
Környezettanulmány készítése:	13	42	34	14	7	40	35
Családterápia	0	12	59	16	8	15	20
Pszichológiai tanácsadás	0	122	76	90	105	46	42
Esetkonferencia:	14	34	30	13	37	11	15
Esetmegbeszélés	12	9	24	4	5	2	2
Éves szakmai tanácskozás	1	1	1	1	1	1	1
Jelzőrendszeres értekezlet	6	6	6	5	6	6	6
Együttműködési megállapodás	53	65	72	83	56	76	67
Szabadidős rendezvény	2	2	1	0	3	7	8
Táborok	1	1	1	2	2	2	2

2023-ban 48 családdal dolgozott a szolgálat, mely 95 gyermeket érintett. Ebből alapellátásban történő gondozás: 67 gyermek esetében, 27 családot érintett, védelembe vétel 7 családból 12 gyermeket érintett, családsegítés: 8 család és 9 gyermek, átmeneti gondozásba: 10 gyermek került ki 2 családból. Családba fogadás: 1 gyermek

m) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő, már korábban említett jelzőrendszer áll. A települési jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény részt

vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen támogatják.

n) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek.

o) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Hernádon szinte egész évben számos sport-és szabadidős programon vehetnek részt a gyermekek.

A Sporttelepen futballpálya, műfüves pálya, fitness park, futópálya várja a sportolni vágyókat.

A Szabadidő parkban gördeszka pálya, pingpongasztal, streetball pálya nyújt sportolásra lehetőséget.

Hamvas Béla Művelődési Ház szervezésében valósul meg a gyermeknap, húsvéti tojáskeresés, falukarácsony.

A képviselő-testület minden évben a pedagógusok javaslata alapján, öt jó magaviseletű hernádi gyermek révfülöpi táborozásának költségét kifizeti. Az önkormányzat fenntartója a Révfülöpi Ifjúsági Tábornak.

Lehetőség estén a Hernádi Alapszolgáltatási Központ pályázatot nyújtott be a Zánkai Erzsébet Táborra, melynek keretében hernádi gyermekek ingyenes táboroztatására volt lehetőség. Több mint 10 éve minden nyáron megszervezésre kerül az egyhetes Serte-Perte tábor ahol hátrányos helyzetű gyermekek élményben, szórakozásban gazdag programokon vehetnek részt. Alapszolgáltatási Központ szervezésében gyermekek színház látogatáson, magyarországi kiránduláson vehetnek részt, melynek autóbusz költségét önkormányzatunk biztosítja. Civil szervezetek részére az önkormányzat ingyenesen biztosítja a sportpálya, tornaterem helységeit, anyagilag támogatja a civil szervezetek munkáját.

p) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó fogyatékosok nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdésalapján az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani:**

*a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott **bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha***

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

- ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- ae) nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- da) nevelésbe vették, vagy
- db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A gyermekétkeztetésben részesülők átlagos számának változása:

Intézmények	Gyermekétkeztetési szolgáltatásokat igénybevevők száma: (fő)		
	2023	2022	2021
Bölcsőde	26	26	26
Óvoda	131	128	123
Általános iskola	218	198	214
Összesen:	375	352	363

Étkezési támogatásban részesülő tanulók átlagos megoszlása támogatási forma szerint (2023.12.31.)

Gyermekétkeztetési kedvezmény	Az intézményi térítési díj 100%-a			Az intézményi térítési díj 50%-a		
	Bölcsőde	Óvoda	Iskola	Bölcsőde	Óvoda	Iskola
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult	1	6	38	-	-	-

Egyéb rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (önkormányzati támogatás)	-	3	-	-	-	-
Három vagy többgyermekes családok	-	29	-	-	-	59
Nevelésben lévő gyermek	-	4	20	-	-	
Tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek	5	4	-	-	-	6
családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át (2022-ban: 172.900-Ft)	20	63		-		
Összesen:	26	105	58	0	0	65

Étkezők átlagos száma (fő)

	2021.10.01			2022.10.01			2023.10.01.		
	bölcsőde	óvoda	iskola	bölcsőde	óvoda	iskola	bölcsőde	óvoda	iskola
Kedvezményesen étkezők	25	102	144	26	108	123	26	105	153
Étkezésért fizetők	1	21	70	0	20	75	0	26	65
Étkezők száma	26	123	214	26	128	198	26	131	218

Szünidei gyermekétkeztetés:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a **szünidei gyermekétkeztetés** keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére, munkanapokon, a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Tavaszi, nyári, őszi és téli szünet idejében biztosította önkormányzatunk a déli meleg főétkezést azoknak a gyermekeknek, akiknek a szülei igényelték ezt a fajta ellátást.

Összesen 436 db adag meleg ebéd fogyott el a szünidei étkezések alkalmával.

	tél	tavas	ősz	nyár	összes adagszám
2020	13 fő	-	9 fő	18 fő	743
2021	-	-	9 fő	6 fő	102
2022	13 fő	-	-	8 fő	419
2023	4 fő	2 fő	2 fő	9 fő	436

q) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Hernádon minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását. Az intézményi, helyi rendezvények megszervezésekor fontos szempont, hogy a gyermekek számára igényes szabadidős programot biztosítsunk származásától, anyagi helyzetétől, családi körülményeitől függetlenül. A fentebb már említett programok, illetve rendezvények minden esetben az eltérő helyzetű gyermekek számára biztosítják az integrált módon történő szórakozást és ezzel lehetőség nyílik az eltérő családi helyzetben lévő gyermekek közti barátságok kialakulását.

r) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult.

s) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat:

A felsőoktatási intézmények hallgatóinak támogatására szolgál a Bursa Hungarica Ösztöndíj, mely egy évre állapítható meg, elbírálása szociális rászorultság alapján, pályázati úton történik.

Év	„A” típusú pályázat	„B” típusú pályázat	Összes támogatási összeg (Ft)
2017.II. – 2018.I.	5	0	305.000
2018.II.-2019.I.	8	1	440.000
2019.II. – 2020.I.	10	0	440.000
2020.II. – 2021.I.	8	0	385.000
2021.II - 2022.I.	8	0	385.000
2022.II – 2023.I	5	1	470.000
2023.II-2024. I	6	0	470.000

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

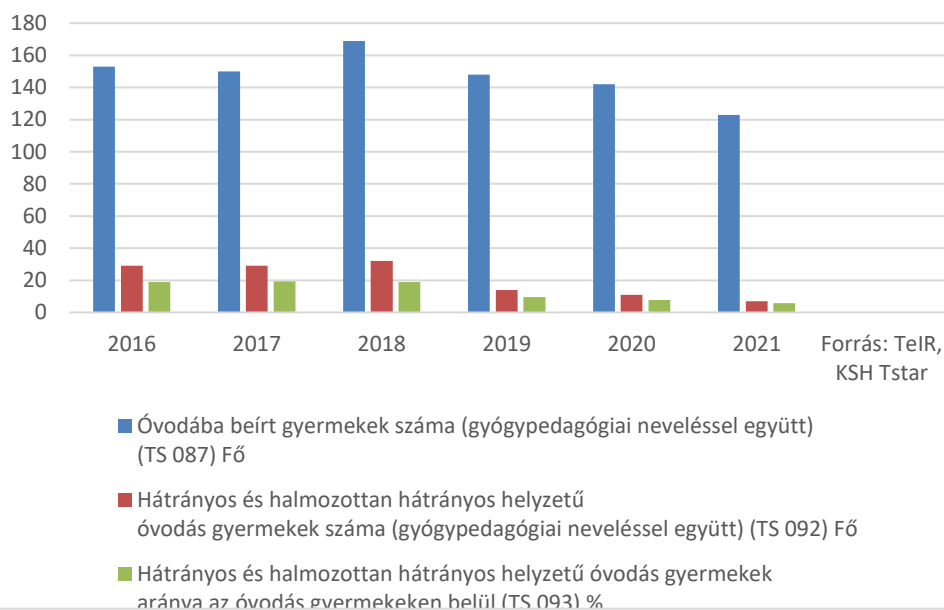
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 5. §. 13. pontja alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különös bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmzési vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd; (Nktv.4.25. pont)
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségben való beilleszkedése, további személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek; (Nktv.4. 3. pont)
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség; (Nktv.4.§ 14. pont)

Az óvodai nevelést a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig kell biztosítani. A települési önkormányzatnak helyben kell gondoskodnia az óvodai nevelésről, ha legalább nyolc óvodáskorú gyermek rendelkezik az adott településen lakóhellyel, és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, valamint ha a szülők ezt igénylik.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	153	29	18,95
2017	150	29	19,33
2018	169	32	18,93
2019	148	14	9,46
2020	142	11	7,75
2021	123	7	5,69

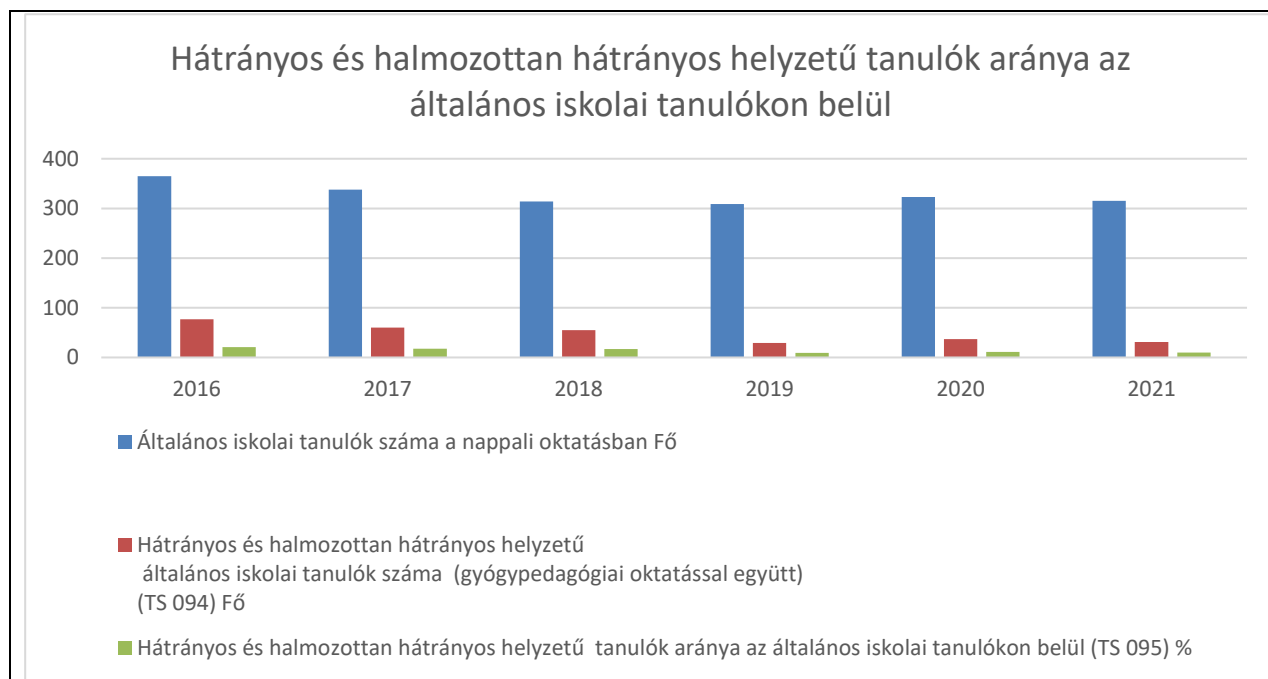
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül

A diagram adataiból jól látható, hogy az óvodába beíratott gyermekek között a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek aránya 2018 óta csökkenést mutat.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	365	77	20,92
2017	338	60	17,44
2018	314	55	17,24
2019	309	29	9,27
2020	323	37	11,08
2021	315	31	9,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolai tanulók között is évről évre csökken a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos gyermekek száma.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

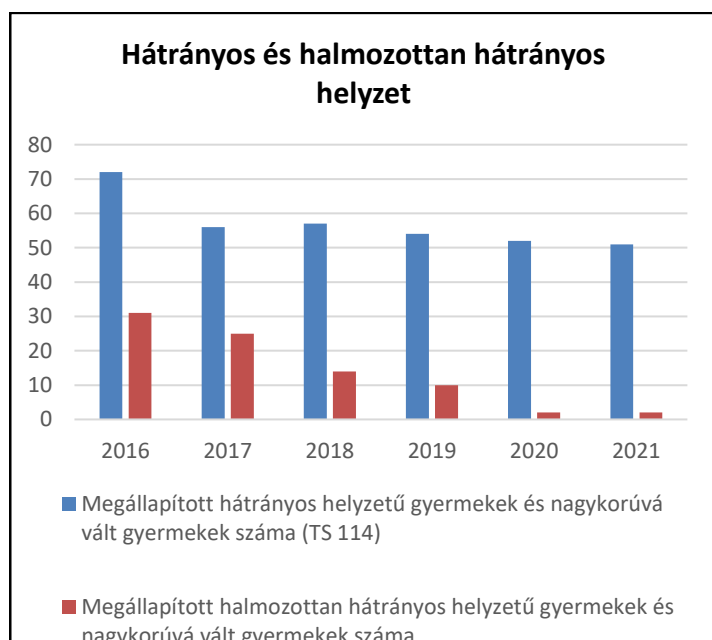
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Hernádon nem működik sem középiskola sem gimnázium, sem szakképző iskola, így erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	72	31
2017	56	25
2018	57	14
2019	54	10
2020	52	2
2021	51	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2 db	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	150 fő	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00.h-tól	17-00.h-ig
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20 munkanap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	14	0.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Dajka/gondozónő	6	0.
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

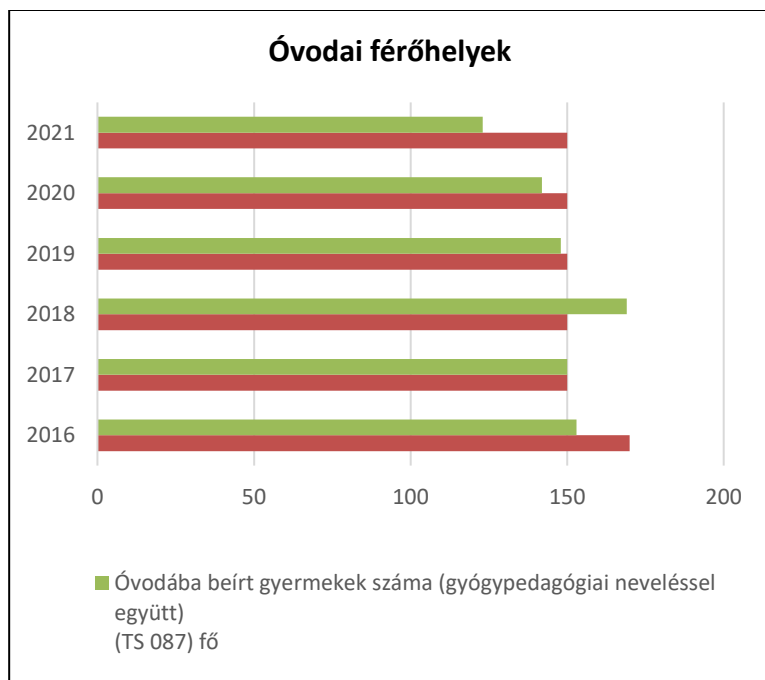

A Pity pang óvodában nincs betöltetlen álláshely.

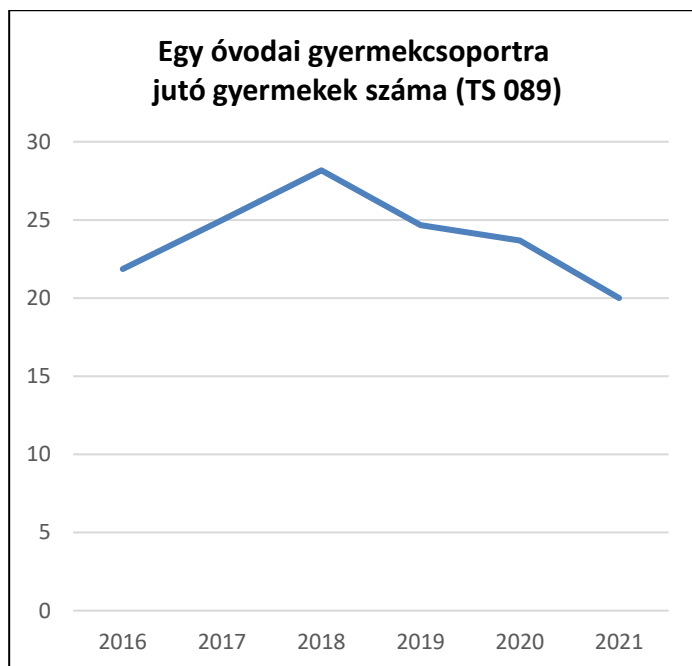
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek ek száma	Óvodai gyermekcs oportok száma - gyógypeda gógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypeda gógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellát ási helyek száma (gyógypeda gógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek ek száma (gyógypeda gógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógy pedagóg iai gyerme kcsopo rtok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermek ek száma az integráltan oktatott SNI gyermek ek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcs oportra jutó gyermek ek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	151	7	170	2	153	0	6	22
2017	151	6	150	1	150	0	7	25
2018	157	6	150	1	169	0	5	28
2019	168	6	150	1	148	0	8	25
2020	177	6	150	1	142	0	9	24
2021	174	6	150	1	123	0	7	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

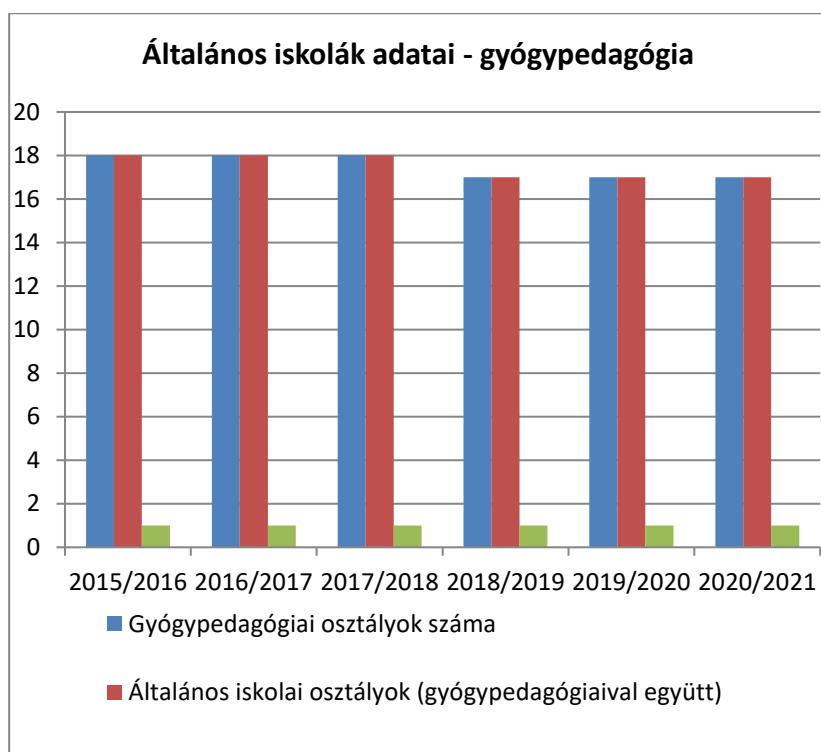

Látható, hogy 2021-ben az előző évekhez képest egy kis visszaesést mutat az óvodába beíratott gyermekek számában.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	18	18	1	20,44	8,70
2017	18	18	1	19,11	7,85
2018	18	18	1	17,72	7,84
2019	17	17	1	18,41	7,67
2020	17	17	1	19,65	8,98
2021	17	17	1	19,21	3,90

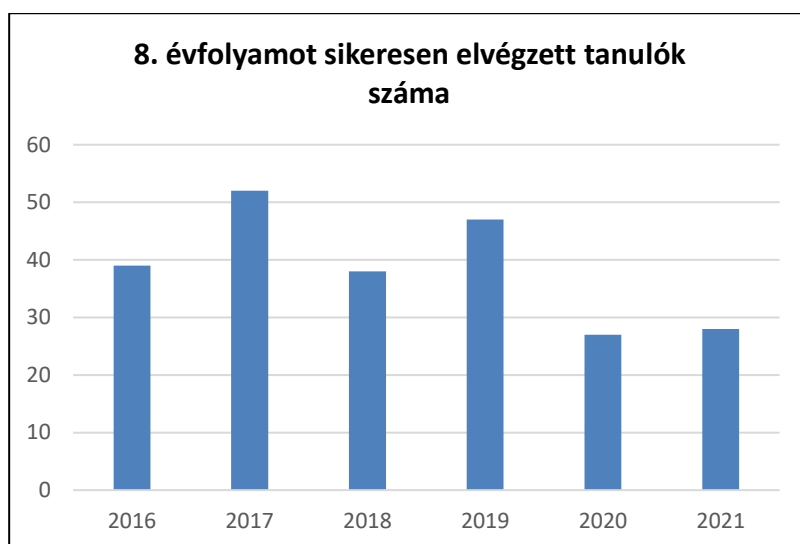
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lényeges változás nem figyelhető meg az általános iskolába járó gyermekek számában.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	39
2017	52
2018	38
2019	47
2020	27
2021	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2020 és 2021-es években lényegesen csökkent azoknak a tanulónak a száma, akik sikeresen el tudták végezni a 8. évfolyamot.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Ilyen esetről nincs tudomásunk

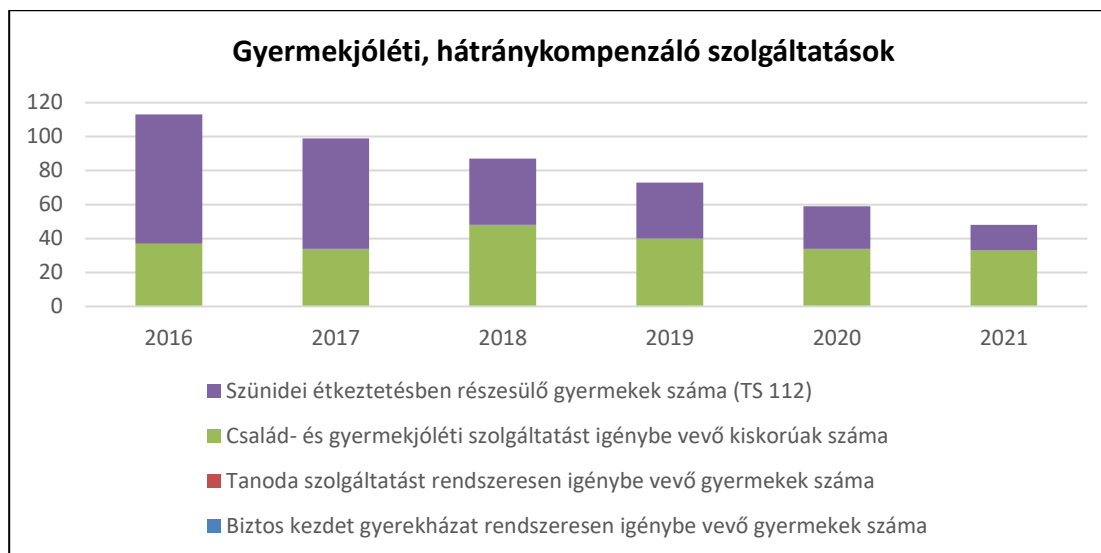
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	37	76
2017	n.a.	n.a.	34	65
2018	n.a.	n.a.	48	39
2019	n.a.	n.a.	40	33
2020	n.a.	n.a.	34	25
2021	n.a.	n.a.	33	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Tanoda nem működik Hernádon, így erre vonatkozó adat nincs.

A táblázat adataiból láthatjuk, hogy évről évre egyre kevesebb a szünidei étkezést igénylők száma.

Az óvoda, az általános és a közép fokú iskola a hátrányos helyzetű, és a tehetséges gyermekek számára személyiségfejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó óvodai, iskolai fejlesztő programot szervez. A felkészítés magában foglalja az oktatás méltányossága révén, segítő pedagógiai tevékenység által a tanulók iskolai sikerességének elősegítését, társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányaik enyhítését, a tanulói közösségfejlesztést, a család bevonását és támogatását, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztést és folyamatos módszertani megújulást. Képesség kibontakoztató felkészítést valamennyi csoportban, évfolyamon, osztályban meg kell szervezni. Az óvodai, iskolai fejlesztő programot az intézmény a miniszteri rendeletben erre kijelölt szervezet szakmai támogatásával szervezi meg. E szakmai szolgáltatás kiterjed az Ebktv. 31. §-a szerinti helyi esélyegyenlőségi program és a köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv céljai összhangjának támogatására is.²¹

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénységben élők/ roma gyermekek illetve a hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek tanulásban történő felzárkóztatása	A tanulási nehézségekkel küzdő és hátrányos helyzetű fiatalok segítése, tehetség gondozás kialakítása.
Aktív szabadidős tevékenységek népszerűsítése, tanítási időn túli iskolán kívüli programok, lehetőségek bővítése	Sport foglalkozások népszerűsítése, illetve a sportolási lehetőségek bővítése.

²¹ Forrás: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI r. 171. - 173. §

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

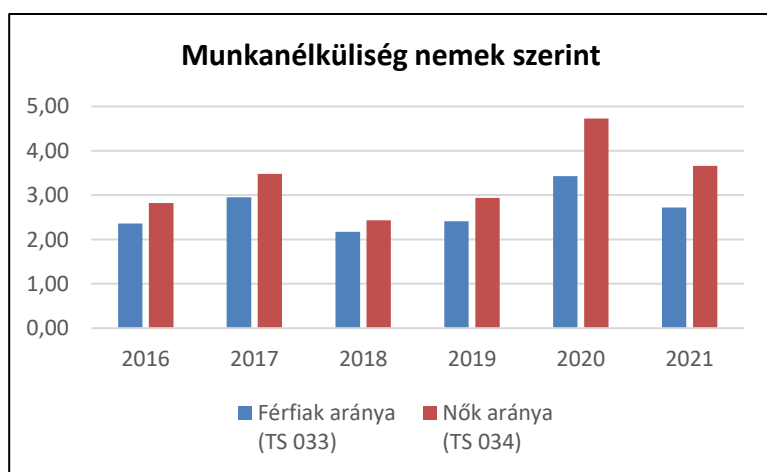
Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

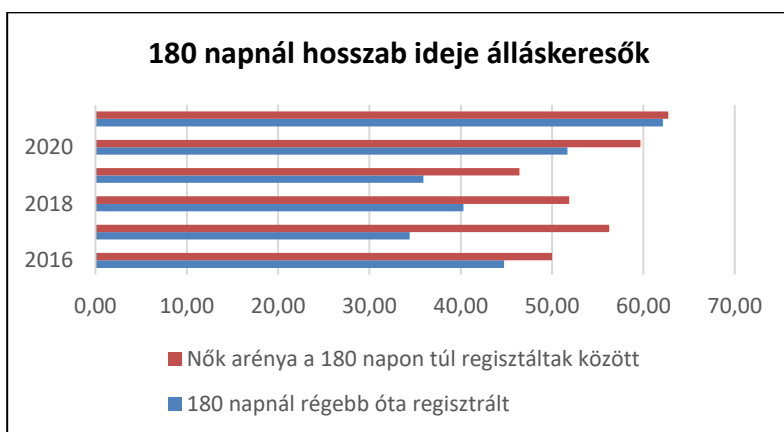
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,36	2,82	2,59%
2017	2,95	3,48	3,22%
2018	2,17	2,43	2,30%
2019	2,41	2,94	2,68%
2020	3,43	4,73	4,08%
2021	2,72	3,66	3,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	44,74	50
2017	34,41	56,25
2018	40,3	51,85
2019	35,9	46,43
2020	51,67	59,68
2021	62,11	62,71

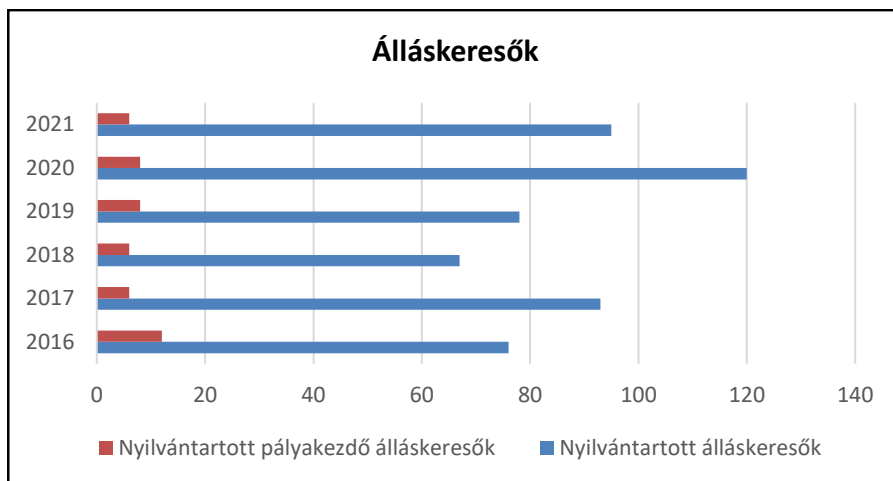
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatokból jól látható, hogy a 180 napnál régebb óta regisztrált állás keresők nagytöbbsége nő.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	76	12
2017	93	6
2018	67	6
2019	78	8
2020	120	8
2021	95	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők között csekély mértékben vannak jelen a pályakezdő fiatalok.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Hernádon nem készült statisztikai felmérés arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatást segítő és képzési programokban milyen arányban vettek részt nők, tehát erre vonatkozó adataink nincsenek. Azonban azt tudjuk, hogy kifejezetten nőket célzó programok nem indultak az elmúlt időszakban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az iskolai végzettség az egyik legmeghatározóbb tényező. Azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy esetleg még az általános iskola nyolc osztályát sem tudták elvégezni komoly nehézségekkel szembesülhetnek a munka világában. Esélyeik tovább csökkennek, ha a felsoroltak mellé idősebb életkorúak, nem rendelkeznek megfelelő munkatapasztalattal vagy kisgyermekes családban élnek. Hernádon élő nők iskolai végzettségére vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

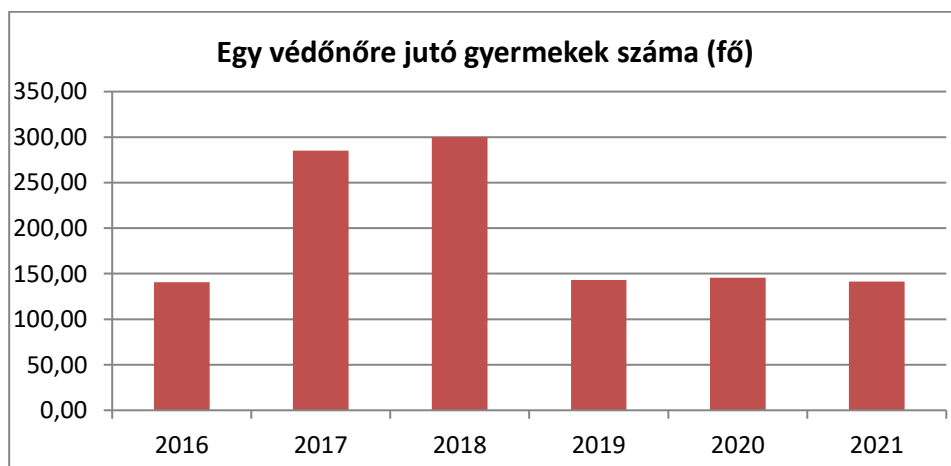
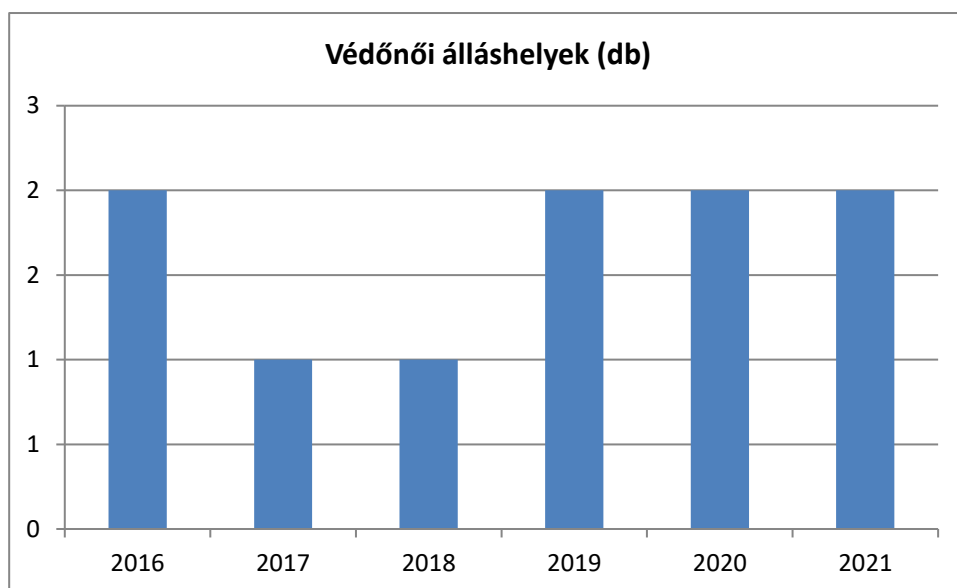
A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, azonban számos formája létezik. Előfordulhat például a munkára való jelentkezés és a munkaviszony létesítése során (ha a munkakör betöltésére mindkét nem alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkezik, a munkáltató mégsem kíván női munkaerőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében is megmutatkozhat a nők hátrányos megkülönböztetése. Településünkön a vizsgált időszakban nem jelentettek a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	281	140,5
2017	1	285	285
2018	1	300	300
2019	2	286	143
2020	2	291	145,5
2021	2	283	141,5

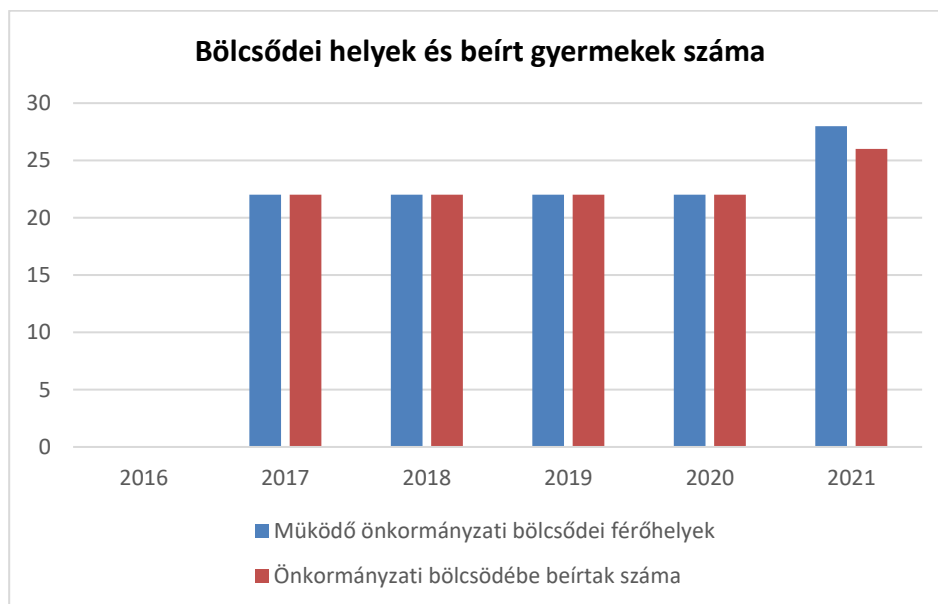
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától. A hatékonyságot növelő tényező, hogy mindkét álláshely betöltésre került 2019-ben.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	22	22
2018	22	22
2019	22	22
2020	22	22
2021	28	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

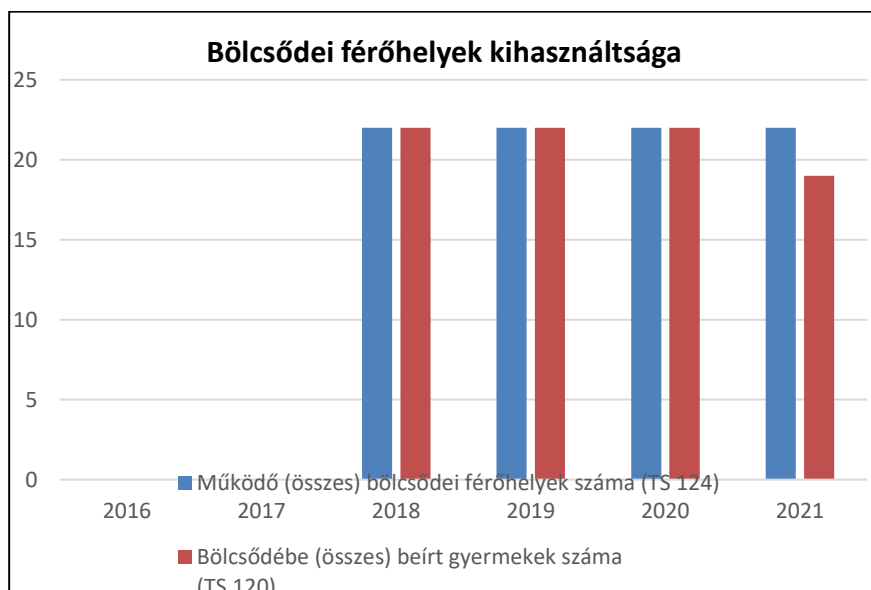

2017-ben nyílt meg Hernádon a Csicsergő bölcsőde, mely a kezdetektől teljes kapacitáson működött. 2021-ben a bölcsőde bővítése következtében a férőhelyek száma megnőtt, ezek a plusz férőhelyek maradéktalanul betöltésre kerültek.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	na.	na.
2018	0	0	0	0	0	0	22	22
2019	0	0	0	0	0	0	22	22
2020	0	0	0	0	0	0	22	22
2021	0	0	0	0	0	0	22	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hernádon munkahelyi, családi és mini bölcsőde sem működik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az

egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A téma vizsgálata nehézségekbe ütközik, hiszen a nőket érő erőszak, illetve a családon belüli erőszak jó része a négy fal között zajlik és ott is marad. Tehát az esetek többsége nem kerül a hatóság látókörébe. Azonban a gyermekvédelmi, a szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként a helyi jelzőrendszer által egyre többen tudják, hogy problémáikkal hová fordulhatnak segítségért helyi és országos szinten egyaránt. A helyi körzeti megbízott nem tudott pontos adatokkal szolgálni a riasztások számával kapcsolatban.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Az Szt. alapján a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.²²

Hernádon anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik.

A Hernádi Alapszolgáltatási Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálatával kapcsolatban áll a budapesti Családok Átmeneti Otthona Baptista Integrációs Központtal, valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Anyaoththonával.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Hernád helyi közéletében fontos szerepet töltenek be a női nem képviselői. A polgármester és valamennyi intézményvezető nő. A képviselő-testület hat tagja közül egy nő, a négy külső bizottsági tagból szintén három hölgy. Az önkormányzati fenntartású intézményeink alkalmazottainak jelentős többsége is a női nemhez tartozik. A hölgyek nemcsak a községében töltenek be jelentős szerepet, mivel a civil szervezetek vezetői és tagjai között is számos hölgyet találhatunk, akik aktív szerepvállalással segítik elő a társadalmi problémák helyi szintű kezelését.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Hernádon a nők azonos nehézségekkel küzdenek, mint az ország bármely más településén, számos területen - munka világában, családi életben, háztartás vezetésbe, gyermek nevelésben, az idős vagy beteg hozzátartozó gondozása, ápolása során – helyt kell állniuk.

A munkaerőpiacon hátránnyal indulnak a kisgyermeket nevelők, a több gyermekes anyák, illetve a gyermeküket egyedül nevelő nők.

Önkormányzatunk családbarát környezetet, munkahelyeket kíván teremteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

²² 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 64. § (1) bek.

Magas a nők esetében a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, álláskereső klub/tréningek tartása
--	--

6. Az idők helyzete, esélyegyenlősége

Idős embereknel is az emberi méltóság, szociális biztonság érdekében hosszú távú, világos programokra van szükség.

A 65 év felettiek száma 1,66 milliőről 1,89 millióra, aránya 16,6%-ról 19,3%-ra nőtt 2010-ről 2019-re.²³ A demográfiai helyzet változása „erőteljes hatással van a szociális védelmi rendszerekre, nyomás alá helyezi a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságát, és megnöveli az igényt a tartós időskori ápolás-gondozásra.”²⁴ Az idősödő társadalomban nő a jelentősége a kor alapú diszkriminációnak (ageizmusnak). „Az idősödés nemcsak a gazdaságilag fejlett és fejletlenebb társadalmakban okoz különböző gondokat, hanem különböző kezelést követel egyazon államon belül is konjunktúra és válság idején. A gazdasági krízisek befolyásolják a munkaerő piacot, ahol jelen vannak a munkaerőpiacra belépni kívánó fiatalok, és az azt elhagyni kívánó, és elhagyni nem kívánó idősebb munkavállalók.”

Az idősügynnek választ kell adnia számos lényeges, és sürgető²⁵ kérdésre:

Különösen a feminizációra. A demográfiai trendek régóta a nők hosszabb életkilátásait mutatják, és a nők, akik jövedelme még mindig kisebb, mint a hasonló képzettségű és munkakörű férfiaké, idősen is kisebb nyugdíjra számíthatnak, előzvegyűlten pedig – ha vannak – gyermekeik vagy a köz támogatására inkább rászorulnak, mint a családban élő idők.

Választ kell adnia az izolációra, az elmagányosodásra. A gyermekek számának csökkenése és a nukleáris család terjedése miatt az idős emberek egy része elszigetelődik.

Választ kell adnia az ún. Handicap jelenségre. A fogyatékkal élők öregkora nehezebb, mint a társadalmi többségé, sőt a fogyatékos sok esetben éppen időskorban bontakozik ki, a fehér és a más színű botok, a hallókészülékek, a szemüvegek, a „tolószékek” az idősebb generációk körében gyakoribbak.

Választ követel a gettósodás jelensége. Nem annyira regionális értelemben, mint inkább „leépülő településrész vagy épület” értelmében az idők által lakott házak, területek a kevésbé trendi, kevésbé ellátott vidékekre helyeződnek, avagy az előregedő környéket az új típusú szolgáltatások – még akár az iskola is – elkerülik.

Gazdasági, társadalmi és kulturális tőkeszegénység. A járadékok és juttatások értékének csökkenése jobban érinti az időseket, és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket nehezíti, amely szolgáltatások például a mozgásban akadályozottak esetében létfontosságúak lehetnek az önálló élet lehetőségét például az önálló élelmiszer-beszerzést, avagy a temető vagy az utolsó barátok, rokonok meglátogatását veszélyeztethetik. Amit nem használ, leépül. Ha nem beszélnek, nem vesznek részt közös cselekvésekben, nem kapnak és nem adhatnak szeretetet, akkor az emberek kulturálisan, mentálisan és fizikailag leépülnek. Generációk tapasztalatai, élményei és érzésvilága múlhat ki – reméljük, nem teljesen nyomtalanul. Ha nem segítik, segítjük, az időseket például az infokommunikációs technológiák elsajátításában akkor ők az elmagányosodnak.

²³ MNTFS 2030. p.70.

²⁴ MNTFS, 2030. p.19.

²⁵ Forrás: BORZA Beáta (szerk.): „Méltóképpen Időskorban” Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának idősügyi projektje, Budapest, 2011. p. 6-7.

Választ kell adnunk a legális migráció kérdésére is. A fiatal éveikben szívesen látott, migráns munkaerő a társadalombiztosítás, és teljes kapcsolatrendszere révén a befogadó országban marad időskorában, ahol még sincsen úgy otthon, mint a kibocsátó országában.

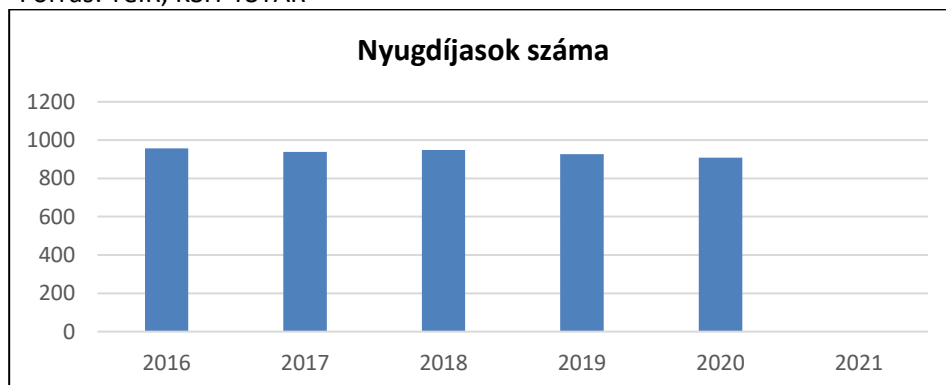
Nagyon nagy feladat, hogy a negatív tendenciákat ellensúlyozzuk tudatos politikával, olyan fejlesztésekkel, amelyek képesek választ adni a demográfiai tendenciákra..

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek hátterében az időskorúak számának növekedése áll, ami egyrészt a születések számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható.

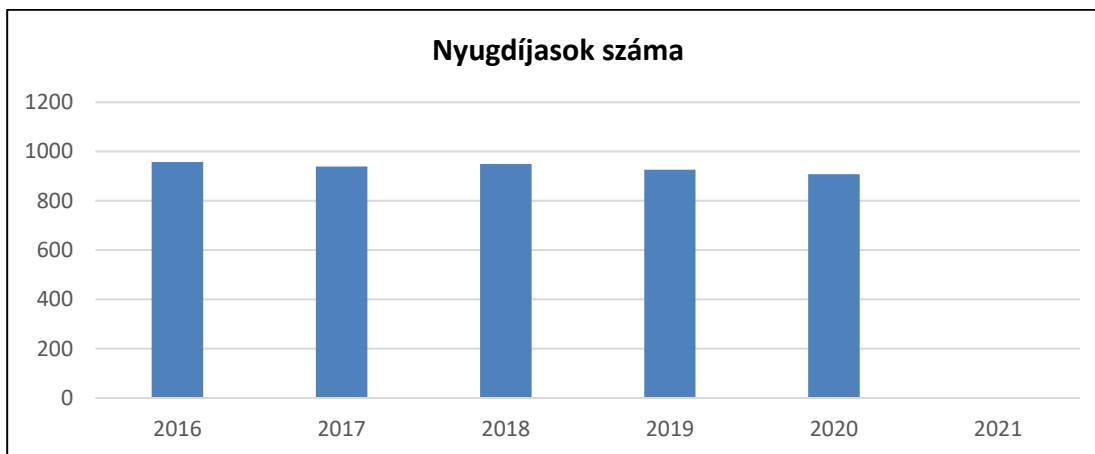
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	614	676	90,83%
2017	634	676	93,79%
2018	670	655	102,29%
2019	682	638	106,90%
2020	695	659	105,46%
2021	713	624	114,26%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas

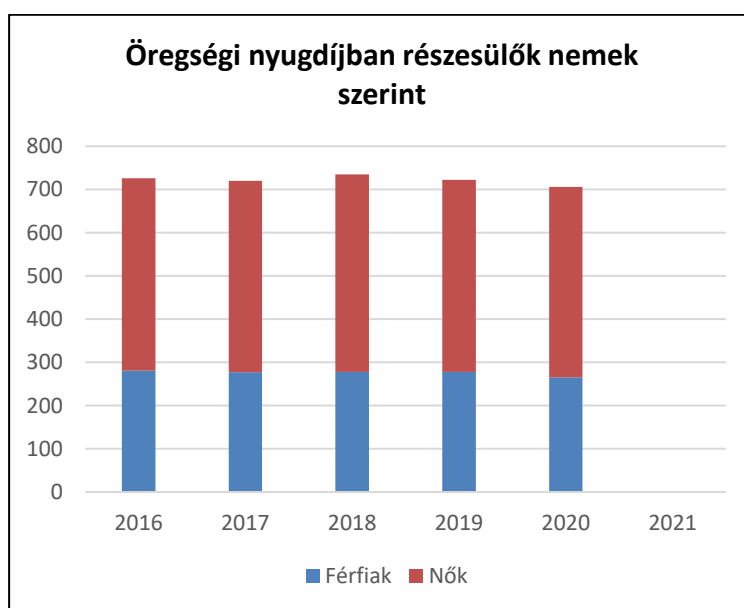
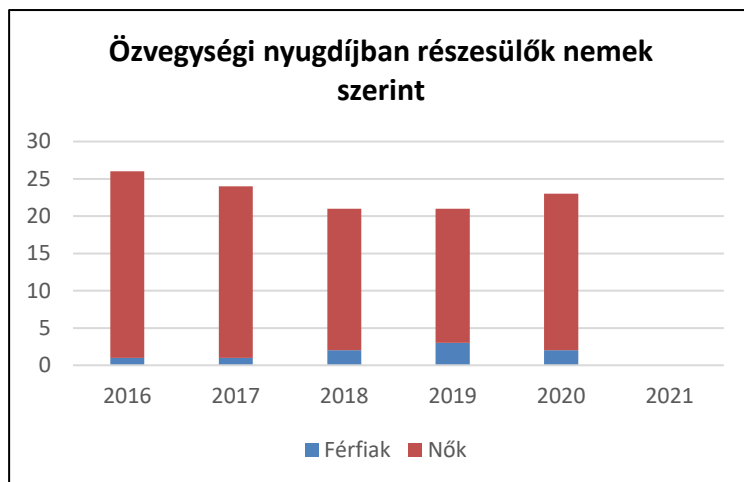
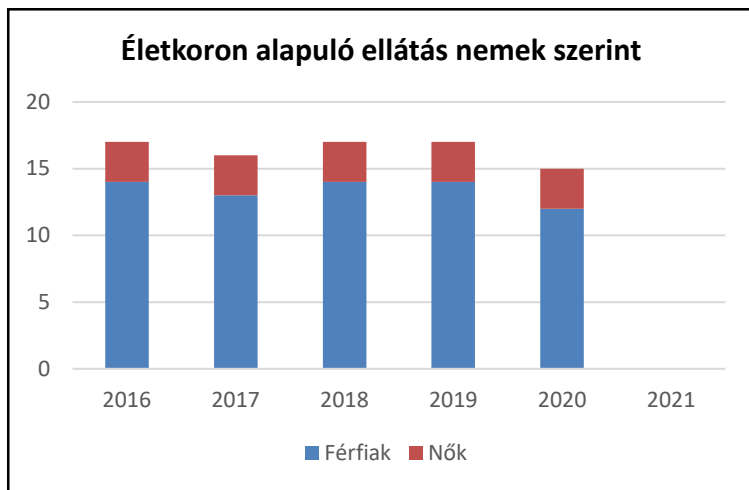
2016	379	578	957
2017	368	571	939
2018	373	576	949
2019	367	559	926
2020	350	558	908
2021	n.a.	n.a.	-

A táblázat adataiból jól látható, hogy a nyugdíjban, ellátásban, járadékban vagy egyéb járandóságban részesülők között jóval magasabb a nők aránya.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	14	3	281	445	1	25	n.a.
2017	13	3	277	443	1	23	1
2018	14	3	278	457	2	19	2
2019	14	3	278	444	3	18	2
2020	12	3	265	441	2	21	3
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A diagramokból jól látható, hogy az időskorúak családi életciklusára jellemző állapot, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságban élők aránya és növekszik az özvegyek száma. Településünkön az egyedül élő idősök aránya magas.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az utóbbi időszakban számos változás szolgálta az idősök foglalkoztatottságának bővülését, nyugdíj utáni munkavállalás elősegítését. 2013. július 1-jével lépett hatályba a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997.LXXXI. törvény mely rögzíti a közsférában történő munkavállalást nyugdíjasként. 2019. január 1-je óta a Munka Törvénykönyve szerint a munkaviszonyban foglalkoztatott nyugdíjas dolgozó keresetét kizárólag a 15% SZJA terheli, járulékok megfizetése alól mentes. A munkáltatót pedig a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás adó megfizetése alól mentes. 2017. július 1-jével lépett hatályba az egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szervezetek létrehozásával összefüggő módosításokról szóló 2006. évi X törvény módosításával lehetőséget nyújt úgynevezett közérdekű nyugdíjas-szövetkezet létrehozására.

A közérdekű nyugdíjas-szövetkezet célja, hogy a még aktív időskorú tagjai számára foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugellátásának folyósítása mellett.

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében az 50-60 éves illetve a 60 év feletti korosztály mondható problematikusnak. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák szívesen. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen végeznek jövedelem kiegészítő tevékenységet.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	76	93	67	78	120	95
41-45 év (TS 042)	Fő	13	16	9	14	15	8
	%	17,11%	17,20%	13,43%	17,95%	12,50%	8,42%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	15	12	5	10	13
	%	7,89%	16,13%	17,91%	6,41%	8,33%	13,68%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	8	6	11	16	11
	%	5,26%	8,60%	8,96%	14,10%	13,33%	11,58%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	6	1	5	13	7
	%	9,21%	6,45%	1,49%	6,41%	10,83%	7,37%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11	12	11	11	12	18
	%	14,47%	12,90%	16,42%	14,10%	10,00%	18,95%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai alapján a nyilvántartott álláskeresőik között a legmagasabb arányban a 61 éves vagy az afeletti korosztály a legérintettebb. Tehát ez az a korosztály, aki a legnehezebben talál állást.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Településünkön működő civil szervezet a Hernádi Nyugdíjas Egyesület, rendszeresen szerveznek kirándulásokat tagjaik számára, nagyon aktívak önkormányzati rendezvényeink rendszeres látogatói, fellépői.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A foglalkoztatás terén időseket érintő hátrányos megkülönböztetés kapcsán konkrét esetről nem tudunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi szolgáltatások közül az alapellátások, elérhetőek településünkön a szakellátásokat pedig a szomszédos városban Dabason a Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézetben vehetik igénybe.

Az Önkormányzat az alábbi alapellátásokat biztosítja:

- fogorvosi ellátás
- gyermekorvosi rendelés
- I. számú házi orvosi ellátás
- védőnői szolgálat

Halász Géza Szakorvosi rendelőben elérhető ellátások:

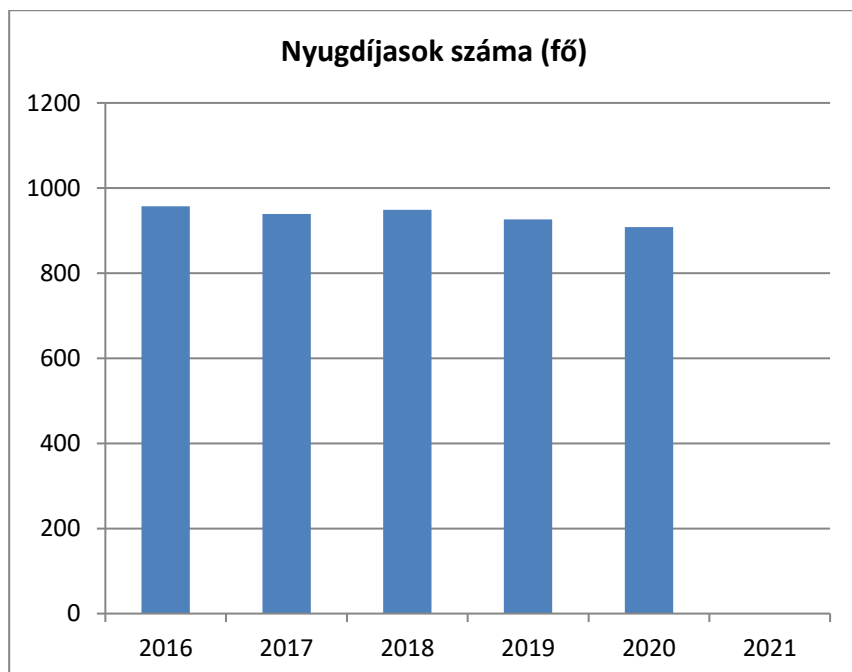
- Belgyógyászat
- Bőrgyógyászat
- Egynapos sebészet ambulancia
- Fogszabályozás
- Gyermek Pulmonológia
- Kézsebészet
- Ortopédia
- Reumatológia
- Sebészet
- Szemészet
- Angiológia
- Belgyógyászat
- Bőrgyógyászat
- Csontsűrűség mérés
- Diabetológia
- Egynapos sebészet
- Fizikoterápia
- Foglalkoztatás-egészségügy
- Fül-orr-gégészeti

- Gasztroenterológia
- Gyermekfogászat
- Gyermekgyógyászat
- Gyermekpszichológus
- Gyermekpulmonológia
- Gyógy masszázs
- Gyógytorna
- Ifjúsági nőgyógyász
- Kardiológia
- Kézsebészet
- Laboratórium
- Mammográfia
- Neurológia
- Nőgyógyászat
- Nyaki erek ultrahang vizsgálat
- Ortopédia
- Panorámaröntgen
- Pszichiátriai szakrendelés
- Pszichoterápia
- Reumatológia
- Röntgen, ultrahang
- Sebészet
- Szájsebészet
- Szemészet
- Traumatológia
- Tüdőgondozó
- Urológia

A szakorvosi rendelőintézet fizikai megközelíthetősége megfelelő az idősok számára is, eljuthatnak tömegközlekedéssel, valamint személygépkocsival egyaránt. Az intézmény saját parkolóval rendelkezik, az épület pedig akadálymentesített.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	379	578	957
2017	368	571	939
2018	373	576	949
2019	367	559	926
2020	350	558	908
2021	n.a.	n.a.	-

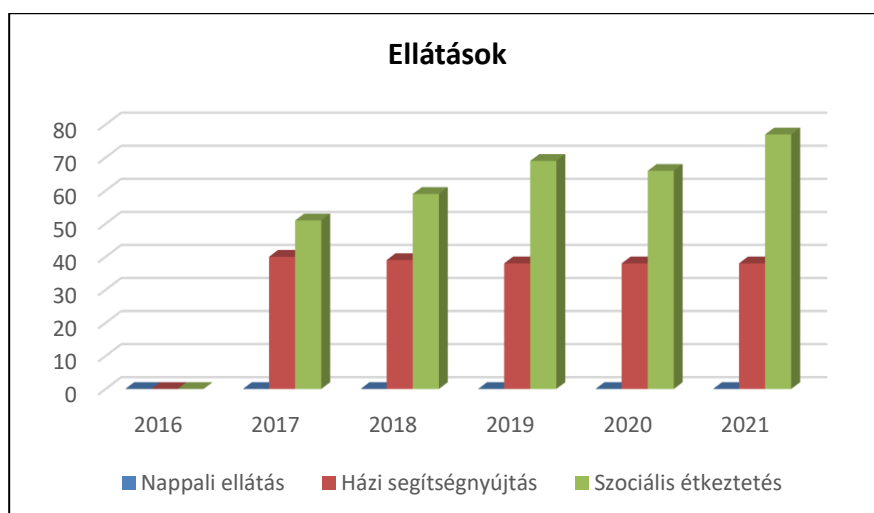
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	614	0	0	0
2017	634	0	40	51
2018	670	0	39	59
2019	682	0	38	69
2020	695	0	38	66
2021	713	0	38	77

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Hernádon nem működik nappali ellátás. A 65 év feletti lakosok száma évről évre növekedést mutat. A táblázat adataiból láthatjuk, hogy a szociális étkeztést veszik a legtöbben igénybe, a házi segítségnyújtásban részesülők számában jelentős változás nem figyelhető meg.

A házi segítségnyújtás és a falu/tanyagondnoki szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely nappali melegedőtől távolmaradó idősök esetében is biztosítja az idősök szociális és közszolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

A falu/tanya gondnoki szolgáltatás olyan szociális alapellátási forma, amelyet főállásban, teljes munkaidőben (heti 40 óra), közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott falu/tanya gondnok alkalmazásával és a szolgáltatás jellegéhez igazodó gépjármű üzemeltetésével biztosítanak, csökkentve ezzel az aprófalvak és a külterületi lakott helyek szolgáltatás- és intézményhiányból eredő hátrányait.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A feladat magában foglalja a közművelődési alapszolgáltatások megszervezését, meghatározott pénzügyi támogatás biztosítását, valamint a helyi lakosság képviseletének biztosítását a közművelődési feladatokkal kapcsolatos döntések előkészítésében. Magában foglalja továbbá a művelődő közösségek létrejöttének elősegítését, működésük támogatását, fejlődésük segítségét, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítását (a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítását). E feladat tartalmazza továbbá a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítását, az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítását, a tehetséggondozás és tehetségfejlesztés feltételeinek biztosítását, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztést).

b) idők informatikai jártassága;

A mai modern világban egyre nehezebben követhető a dinamikusan fejlődő információs technológia, talán ezért is fordulhat elő az idősebb korosztály körében, hogy szinte teljes mértékben kiszorulnak az informatikai vívmányok, az internet nyújtotta előnyökből. Az idősebb korosztályt érintő gyakori probléma, hogy a számítógépet nem tudják kezelni, az internet használata teljesen ismeretlen és nehezen is tudják azt elsajátítani. A Hamvas Béla Művelődési Ház és Könyvtár lehetőséget biztosít az ingyenesen használható internet hozzáféréshez, illetve számítógépek állnak az idők rendelkezésére, a használatukban pedig segítséget nyújtanak az intézmény dolgozói. Hernád Képviselő-testülete minden évben karácsony környékén megajándékozza a 70 év feletti és a 90 év feletti lakosokat.

c) a generációk közötti programok.

A településünkön bármilyen rendezvény kerül lebonyolításra azon a fiatalok és az idősebb korosztály is egyaránt részt tud venni. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idős lakosságra és arra is, hogy semmilyen programból nem maradjanak ki. Minden évben megszervezésre kerül az „Idősek-világnapja, az „Idős –karácsony. Évente több alkalommal kerül megszervezésre az „Idős torna” az „Örömtánc” és a „Lelki nap”.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igényeik kielégítését célzó programok a településen.

Életkorukból adódóan az idősebb korosztály speciális igényekkel rendelkeznek, ezen igényeket az önkormányzat és annak intézményei, valamint a civil szervezetek is figyelembe veszik a programok megszervezése és lebonyolítása során. A bűnözés szempontjából is az idők kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, ezért több alkalommal tartott a Hernádi Alapszolgáltatási Központ közbiztonsági előadást ezzel is segítve áldozattá válásuk megelőzését.

Fontos feladat az idők kapcsán az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése is. Nagy hangsúlyt kell fektetni az alkalmasszerű szűrések illetve a célzott szűrővizsgálatok biztosítására. Fontos az idősödő korosztály számára az életmód tanácsadás az egészségfejlesztő közösségi programok megőrzése, melyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód és a lelki egészség megőrzésére. Ezért településünkön minden évben megszervezésre kerül a Hernádi Alapszolgáltatási Központ által a fentebb említett „Lelki nap” és az „Egészség nap”. Ezeket a programokat főként az idősebb korosztály veszi igénybe. Fontos feladat a minél színesebb programok beindítása az idős emberek számára, hiszen a közösség sokat tehet az elmagányosodás ellen, ami sajnos erre a korosztályra igen jellemző. Ezért is fontos, nem csupán a programok megszervezése, hanem az idős emberek ösztönzése a programokon való részvételre is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településünkön sok idős ember él egyedül, erre az életszakaszra jellemző az elmagányosodás, befelé fordulás	Idősek napközbeni ellátásának kialakítása A korcsoport érdeklődési körének megfelelő programok megőrzése és új programok létrehozása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel, csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A fogyatékos emberek hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében a jogalkotó alkotott törvényt. A Fot. 2. § (1)–(5) bekezdése alapján az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban. „Az ésszerű alkalmazkodás a fogyatékkal élő személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti. Magában foglalja különösen meglévő létesítmények átalakítását, és olyan új épületek létrehozását, melyeket fogyatékkal élők is használhatnak, valamint olyan munkahelyi szerkezetátalakítás, részmunkaidős vagy módosított munkarendek, áthelyezés egy üres állásba, berendezések vagy eszközök beszerzését és módosítását, valamint vizsgák, képzési anyagok vagy szakpolitikák megfelelő kiigazítását vagy módosítását, illetve minősített olvasók vagy tolmácsok biztosítását és egyéb hasonló alkalmazkodást a fogyatékkal élők igényeihez. Az AB szerint az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását, pl. az egyetemes tervezés által. Az „egyetemes tervezésen” a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a „fogyatékossgal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.”

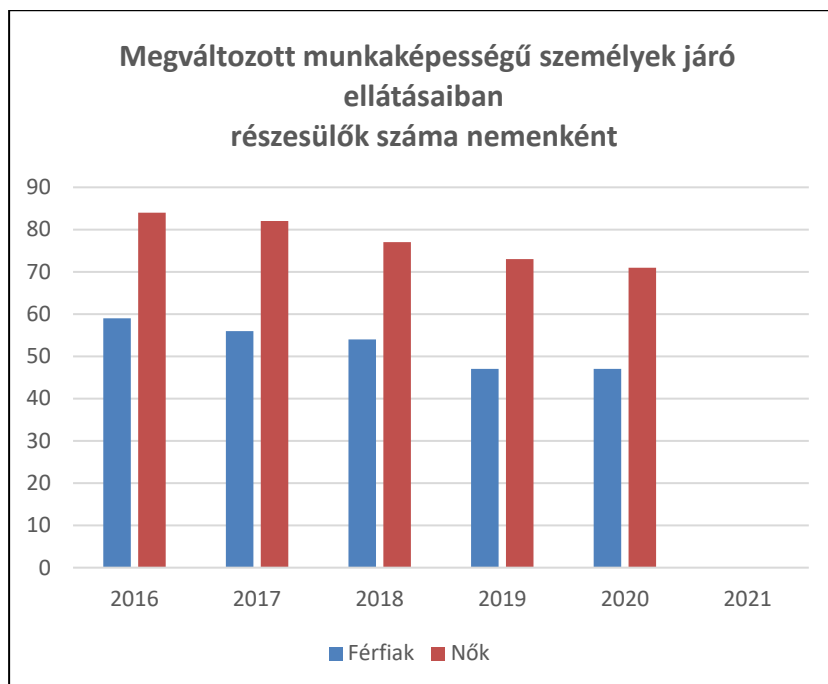
A „Semmit róluk nélkülünk” James Charlton 1998-ban megjelent könyvének címe, melyet az MNTFS 2030 így fogalmaz meg: „a közösségi részvétel és támogatás elve az egyenlő jogok alapján: a bizalomra, aktív részvételre, partneri együttműködésre építve a programok tervezésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe be kell vonni a célcsoportok így a roma közösség, a helyi önszerveződések és a közigazgatás képviselőit.” Az alapelv így vonatkozik a fogyatékkal élő szervezetekre személyekre is.²⁶

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	59	84	143
2017	56	82	138
2018	54	77	131
2019	47	73	120
2020	47	71	118
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

²⁶ MNTFS 203. p. 23.

A rendelkezésre álló adatokból láthatjuk, hogy a megváltozott munkaképességű személyek száma évről évre csökkenést mutat, de azt is láthatjuk, hogy lényegesen nagyobb arányban részesülnek ellátásba a nők, mint a férfiak.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Településünkön nem működik olyan civil szervezet, egyesület, alapítvány, amely a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatását segítené.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élők foglalkoztatása terén is ki kell emelnünk a munkaügyi központok humán szolgáltatásait, a rehabilitációs tanácsadást, a munka és pályaválasztási tanácsadást, valamint az álláskeresési technikák elsajátítását. Az ezekkel kapcsolatos információk megtalálhatók a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat portálján.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem áll rendelkezésre adat.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékkal élők számára önálló életvitelüket támogató intézmény nem található a településünkön. A szolgáltatások tekintetében a Hernádi Alapszolgáltatási Központ által biztosított alapszolgáltatásokat kell kiemelni, melyek a fogyatékkal élők számára is elérhetőek. Önkormányzatunk az elmúlt időszakban is nagy hangsúlyt fektetett a közintézmények akadálymentesítésére és természetesen a jövőben létesítésre kerülő új intézmények létrehozásakor is szem előtt tartja majd az akadálymentes megközelíthetőséget.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Önkormányzatunk nem tartja nyilván, hogy pénzbeli, illetve természetbeni ellátásokban részesülnek-e fogyatékkal élők, hiszen ezen ellátások tekintetében a szociális rászorultságot kell

elsősorban vizsgálni. Kifejezetten fogyatékkal élők számára igényelhető támogatásokat a MÁK illetve a Járási Hivatalok hatósági osztályain lehet igényelni.

- Fogyatékosági támogatás
- Rokkantsági járadék
- Megváltozott munkaképességű személyek ellátása
- Rehabilitációs ellátás
- Rokkantsági ellátás
- Kivételes rokkantsági ellátás
- Közlekedési kedvezmény
- Parkolási igazolvány
- Súlyos fogyatékoság után járó adókedvezmény
- Akadálymentesítési támogatás
- Magasabb összegű családi pótlék
- Vakok személyi járadéka
- Utazási kedvezmény

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltételeként szabták meg, hogy az állampolgárok, köztük a fogyatékossgal élő emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden területén. Vonatkozik ez a fizikai, a kulturális környezetre, a lakhatásra, a közlekedési eszközök használatára, a szociális és egészségügyi ellátásokra, az oktatásra, a kulturális és társadalmi életre, valamint a sport és szórakozási lehetőségekre egyaránt.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amelyek lehetővé teszik, hogy a szolgáltatásokat a mozgássérült embereken túl látás, hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessék. Ilyen megoldások például a hangos-térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb. Nagyon fontos, hogy ma már nem csak épületek akadálymentesítéséről, hanem közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön kettő háziorvosi, egy gyermekorvosi körzet, egy fogorvos, egy gyógyszerár és egy védőnővel ellátott védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatást. A szakorvosi járó beteg ellátást a dabasi Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézet biztosítja. A Délpesti Centrumkórház látja el a fekvőbetegeket.

A Dabasi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára segít a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés megtalálásában.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Településünk önkormányzata mindent megtesz a fizikai, az infokommunikációs akadálymentesítés érdekében.

c) a közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi szolgáltatások, köznevelési intézmények, a sport és kulturális programok akadálymentesített helyszíneken érhetők el.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A vállalkozó szféra vonatkozásában az újabb építésű beruházások kapcsán a cégek is a jogszabályi előírásoknak megfelelően akadálymentesített épületeket alakítanak ki. A régebbi épületeknél folyamatosan történik meg az akadálymentesítés, mely részben vagy egészben pályázati forrásból történt meg. Az önkormányzat és intézményei, valamint a Polgármesteri Hivatal által működtetett munkahelyek akadálymentesítése megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés terén zajló beruházások, illetve felújítási munkálatok minden esetben az akadálymentesítés figyelembevételével valósulnak meg. A járda és egyéb közterület felújítások során szintén prioritás az akadálymentes környezet kialakítása.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára működtetett helyi szolgáltatás nem áll rendelkezésre.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Rendkívüli települési támogatásként pénzügyi segítséget biztosít az önkormányzat a fogyatékossgal élő személyek számára is, rendkívüli élethelyzetére tekintettel. (pl. elektromos kerekesszék javítási költségét átvállalta az önkormányzat, mozgásában korlátozott személy speciális szállítási költségeinek egy részét megtérítette.)

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Hernádon. Ilyen jellegű programok működtetésére nem mutatkozik igény. Azonban a helyi civil szervezetek, illetve az önkormányzat és intézményei által szervezett programok akadálymentes környezetben kerülnek megrendezésre, így mindenki számára biztosított a részvétel.

A „Civil út” nevű szervezettel 2023-ban vette fel a kapcsolatot önkormányzatunk. A szervezet segítségével a településünkön több érzékenyítő program is megrendezésre került. Az egyik ilyen érzékenyítő program a „falu-nap” alkalmából került sor, amikor is egy látássérült énekesnő lépett fel nagy sikerrel. A későbbiekben az óvoda dolgozói számára tartott a „Civil út” érzékenyítő előadást, majd ezt követően a helyi általános iskola felsős diákjainak tartottak érzékenyítő tréninget.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Konkrét adataink nincsenek, de tapasztalatink alapján feltételezzük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, amely településünkön fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját.

7.6 Következtetések problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Probléma a társadalom érzéketlensége és az információ hiánya fogyatékosok problémáival kapcsolatosan	Érzékenyítő tréningek szervezése a Civil út Alapítvánnyal megkezdett munka tovább folytatása
--	--

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Hernád Nagyközség Önkormányzata jó kapcsolatot ápol a helyi civil szervezetekkel, együttműködésük elsősorban a személyes kapcsolaton alapszik. Hivatalos partnerségi megállapodások kevésbé jellemzőek, illetve a pályázati úton elnyert önkormányzati támogatások esetén megállapodást kötünk. A szervezeteknél tevékenykedő önkéntesek számáról pontos információnk nincs. Elmondható, hogy a helyi társadalmi megmozdulások gördülékenyek az önkormányzat és a civil szféra szoros együttműködésének is köszönhető.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településünkön két nemzetiségi önkormányzat is működik. Az egyik a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, ők évek óta működnek, bár elég gyenge aktivitást mutatnak a település rendezvénye kapcsán, illetve önálló rendezvényük sincs, ennek oka az érdeklődési hiánya, illetve az anyagi forrás hiánya lehet.

2024 októberében alakult meg Hernádon a Román Nemzetiségi Önkormányzat.

Az egyházi és civil szereplőkkel az Önkormányzat szorosan együttműködik, e kölcsönös együttműködés keretében az Önkormányzat minden évben forrást különít el a költségvetésből a civil szervezetek támogatása céljából. A civil szféra képviselői, pedig a települési rendezvények szervezésében és lebonyolításában is rendszeresen vállalnak aktív közreműködést.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő esetleges problémák felmerülése esetén az Önkormányzat és a problémában érintett személy vagy csoport érdekeit képviselő civil szereplők, a Hernádi Alapszolgáltatási Központ, a helyi oktatási intézmények együtt gondolkodva szoros együttműködésben keresnek megoldást a bajba jutottak megsegítése céljából.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület 2017-ben alakult a LEADER program megvalósítására és a vidékfejlesztési források felhasználására a helyi együttműködő partnerek bevonásával. Az egyesülethez 24 önkormányzat csatlakozott, köztük Hernád is. 2018 óta az elnöki tisztséget Zsírosné dr. Pallaga Mária Hernád Nagyközség Önkormányzatának polgármestere tölti be. Az egyesület feladata a Helyi Fejlesztési Stratégia céljaival megegyező

fejlesztési elképzelések megvalósítása, valamint pályázati támogatások nyújtásával és közösségfejlesztéssel foglalkoznak.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Településünkön működő nemzetiségi önkormányzatokra nem jellemző az aktív együttműködés az esélyegyenlőség megteremtése terén sem.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civil szervezetek jelentős része lát el olyan tevékenységeket, amelyek kapcsolódnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hátrányainak kompenzálásához, az esélyegyenlőség előmozdításához. Megemlíteném a Hernádi Nagycsaládosok Egyesületét, akik heti rendszerességgel élelmiszert osztanak a rászorulóknak számára. Hernádot egyesületük képviseli az Élelmiszerbankkal történő együttműködésben. Hernádi Szülők a Gyermekekért Alapítvány minden évben megszervezi a Falumikulást, ahol minden jelenlévő gyermek ingyen kap mikulás csomagot. A Hernádi Nyugdíjas Klub tevékenységéről szintén nem feledkezhetünk meg, hiszen az idősek érdekvédelme, esélyegyenlősége, életszínvonalának fenntartása szempontjából nagyon fontos szerepet lát el.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településünkön a for-profit szférára nem jellemző a konkrét esélyegyenlőségi feladatok ellátásában való szerepvállalás. Ez alól kivételt jelent a Hernádi Alapszolgáltatási Központ által szervezett karácsony előtti "Adni jó" gyűjtés, ilyenkor a helyi vállalkozók is szívesen hozzájárulnak adományaikkal a rászorulóknak karácsonyi megajándékozásához. Erre a szférára inkább a gazdaság élénkítése a jellemzőbb, mellyel hozzájárulnak a munkanélküliség csökkentéséhez, valamint saját dolgozóik számára nyújtanak különböző plusz juttatásokat, amelyek hozzájárulnak a helyi életszínvonal fenntartásához, illetve annak javításához.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között, hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a nagyközség intézményei, civil szervezetei és az állami intézmények adatszolgáltatásai, éves beszámolóit alapján készült, valamint személyes és telefonos egyeztetések is történtek. Az Intézkedési terv megvalósítása során is szeretnénk minél szélesebb körű együttműködés keretében együtt dolgozni az érintett intézményekkel.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program képviselő-testület általi megtárgyalását, majd elfogadását követően kihirdetésre kerül a település honlapján (www.hernad.hu), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján. Így biztosítva, hogy bárki számára megismerhető legyen és a lakosság számára biztosítva legyen az észrevételek megtételének lehetősége. A visszajelzéseket az Önkormányzat beépíti a végrehajtással kapcsolatos feladatok folyamatába.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

10. A HEP IT részletei

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nagymértékben csökkent a munkanélküliek száma, a csökkenés stagnálása, illetve esetleges továbbcsökkenés	Újhartyán - Dabas iparterületén több gyár és üzem létesült a munkába járás megkönnyítése érdekében, Hernád-Dabas-Újhartyán között kerékpárút kialakítása.
Gyermekek	A mélyszegénységben élők/ roma gyermekek, illetve a hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek tanulásban történő felzárkóztatása Aktív szabadidős tevékenységek népszerűsítése, tanítási időn túli iskolán kívüli programok, lehetőségek bővítése	A tanulási nehézségekkel küzdő és hátrányos helyzetű fiatalok segítése, tehetséggondozás kialakítása. Sport foglalkozások népszerűsítése, illetve a sportolási lehetőségek bővítése
Idősek	A településünkön sok idős ember él egyedül, erre az életszakaszra jellemző az elmagányosodás, befelé fordulás	Idősek napközbeni ellátásának kialakítása A korcsoport érdeklődési körének megfelelő programok megőrzése és új programok létrehozása
Nők	Magas a nők esetében a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, állásskereső klub/tréningek tartása
Fogyatékkal élők	Probléma a társadalom érzéketlensége és az információ hiánya a fogyatékosok problémáival kapcsolatban	Érzékenyítő tréningek szervezése a Civil út Alapítvánnyal megkezdett munka tovább folytatása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)												
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J		
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedések esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1.	Praktikus hétköznapiak	Nehézségekkel küszködnek az élet számos területén pl.: gyermek nevelés, háztartás vezetése	A résztvevők életminősége javul	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Közös foglalkozások az alábbi területeket érintve: Önismerete, higiénia, élet és háztartás vezetési ismeretek	Szociális ügyintéző, HAK intézményvezető	2029.12.31.	Résztvevők száma	Humán, pénzügy, Önkormányzati támogatás, önkéntesek	Folyamatos programok szervezése	Nincs együttműködés
2.	Kreatívan együtt	A célcsoport tagjai gyakran beilleszkedési problémákkal küzdenek, gátlások, szorongások.	A csoport tagjait kimozdítani a beszűkült világukból, társas kapcsolatok generálása	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Kreatív foglalkozások, kézművesség, környezet színpont kinti munkával	Szociális ügyintéző, HAK intézményvezető	2029.12.31.	Résztvevők száma	Humán, pénzügy, Önkormányzati támogatás, önkéntesek	Folyamatos programok szervezése	Nincs együttműködés
3.	Élj egészségesen	Nem fektetnek túl nagy hangsúlyt egészségük megőrzésére	Egészségesebb életmódra nevelés, szűrő programok népszerűsítése	Gazdasági Program	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Foglalkozások szervezése	Védőnő, szociális ügyintéző, családsegítő	2028.12.31.	Kevesebb beteg ember	Humán, pénzügy, Önkormányzati támogatás, önkéntesek	Folyamatos programok szervezése	Nincs együttműködés
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1.	A munka nemesít	A nyári szünidőben a gyermekek nem tudják szabadidejüket hasznosan eltölteni	Munkára nevelés	Hatósági szerződés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	A meglévő nyári diákmunka kibővítése	Szociális ügyintéző	2028.12.31.	A szünidő hasznos eltöltése	Humán, pénzügy, Önkormányzati támogatás,	Nyári diákmunka megszervezése. Önkéntes munka népszerűsítése.	Nincs együttműködés
4.	Mozdulj meg	Aktív szabadidős tevékenység hiánya	Egészségesebb életmódra nevelés a mozgáson keresztül	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Sportolási tevékenységek bemutatása, színésztétele.	önkormányzat civil szervezetek	2028.12.31.	Egészségesebb gyermekek	Pénzügy, Önkormányzati támogatás,	Hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés

5.	Magyarország Vár	Tanítási időn túli, iskolán kívüli programok lehetőségek bővítése. Színház látogatás, kirándulások szervezése.	Művelődési, kulturális, szórakozási lehetőség biztosítása a fiatalok számára	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	közművelődési intézmény kialakítása ahol a fiatalok számára célzott szórakozási lehetőségek, programok valósulhatnak meg	Művelődési Ház igazgató HAK igazgató	2028.12.31.	Életkoruknak megfelelő szórakozási lehetőség biztosítása	Humán, pénzügy, Önkormányzati támogatás, önkéntes segítők	Folyamatos programok szervezése	Nincs együttműködés
III. A nők esélyegyenlősége												
1.	Női egészség	A nőkre jellemző betegségek gyakorisága	Betegségek megelőzése, szűrőprogramok népszerűsítése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Szűrővizsgálatok népszerűsítése	Humán Ügyek Bizottság	2028.12.31.	A nőgyógyászati betegségek csökkentése	Humán, pénzügyi, Önkormányzati támogatás, szakorvos	Hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
2.	Család barát	A családi minták hiánya, melyek a család működésében zavart okozhatnak	A családi szerepek, tradíciók helyes értelmezése, elsajátítása	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Gazdálkodási ismeretek, a családi szerepek értelmezését formáló előadások, párkapcsolatok erősítését célzó programok	Családsegítő, védőnő	2028.12.31	A családi szerepek helyreállítása, megfelelő életvezetési ismeretek elsajátítása, melynek eredménye a válasok számának csökkenése, életminőség javulása	Humán, Önkormányzati támogatás, önkéntes segítő	Folyamatos programok szervezése	Nincs együttműködés
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősen is egészségesen	Az idősebb korosztályra jellemző megbetegedések gyakorisága. Mozgás szegény életmód.	Jellemző betegségek pl.: keringési zavarok, szív és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák, pszichés eredetű megbetegedések gyakorisága, ezek megelőzése, késleltetése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	aktivitást, mozgást fejlesztő gyógytorna, mobil szűrővizsgálatok, kibővítése, képzések, tanácsadások	HAK intézményvezető, ő,	2028.12.31.	Az idős korra jellemző megbetegedések megelőzése, kialakulásuknak késleltetése. Időseknek szóló mozgásformák népszerűsítése.	Humán, pénzügyi, Önkormányzati támogatás, önkéntes segítő	Hosszútávon fenntartható	Nincs együttműködés
2.	Betegszállítás	A dabasi rendelőintézetbe az idős emberek számára gondot okoz az eljutás és onnan a hazajutás	Saját otthonukból történő elszállítása dabasi rendelőintézetbe, és a vizsgálatok után a haza szállítás megoldása	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	Járó beteg szállítás kialakítása	önkormányzat, polgármester,	2028.12.31.	Biztonságos kiszámítható közlekedés	Humán, pénzügyi, Önkormányzati támogatás, vállalkozók	Hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
3.	Olvasni jó	Az idős korosztály számára hasznos és egyben aktív szabadidős tevékenység megteremtése	Községi Könyvtár állomány kibővítése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	Községi Könyvtárban felolvasó délutánok, könyvbemutatók tartása.	önkormányzat művelődési ház	2028.12.31.	A célcsoport tagjai kultúralt szép környezetben bővíthetik ismereteiket	Humán, pénzügyi, Önkormányzati támogatás,	Hosszú távon fenntartható	Nincs együttműködés
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												

1.	Együtt könnyebb	Adathiány a településen élő fogyatékosok számára	A célcsoport feltérképezése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	Megfelelő naprakész adatbázis kialakítása, az adatok naprakész vezetése, folyamatos működtetése	szociális ügyintéző,	2028.12.31.	Megfelelő képet tudunk kapni a fogyatékkal élők számáról, helyzetükről, problémáikról.	Humán, pénzügyi, informatikai eszközök, Önkormányzati támogatás,	Folyamatosan működtethető	Nincs együttműködés
2.	Munka"Álom"	A településen nincsen olyan cég, amely a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását is felvállalná.	A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása támogatásának elősegítése, tájékoztatás a cégek részére az igénybe vehető kedvezményekről.	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	Az otthonról végezhető és távmunkában történő részvétel támogatása, együttműködés az illetékes munkaügyi központtal.	HAK, intézményvezető, szociális ügyintéző	2028.12.31.	Távmunkában történő támogatások száma	Humán, pénzügyi, eszközök, Önkormányzati támogatás, önkéntes segítők	Pályázati, önkormányzati forrásból fenntartható.	Nincs együttműködés
...												

3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,

- helyi/térégi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térégi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

- I. Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.
- II. Helyi Esélyegyenlőségi Programot Hernád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testület megvitatta 27/2025.(II.24.) határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Hernád, 2025. február 25.

Zsírosné dr. Pallaga Mária
polgármester

Hernád Nagyközség Önkormányzata

K I V O N A T

Készült: Hernád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. február 24-én megtartott ülése jegyzőkönyvéből

Kihagyva a kihagyandók!

„A képviselő-testület jelen lévő 5 tagja 5 igen, 0 nem, 0 tartózkodás szavazattal az alábbi határozatot hozta:

27/2025. (II.24.) képviselő-testületi határozat

Hernád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a település 2025-2030. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Kmf.

Zsírosné dr. Pallaga Mária s.k.
polgármester

Árva Szilvia s.k.
jegyző”

A kiadmány hitelül:

Hernád, 2025. 02. 27.

Árva Szilvia
jegyző

Hernád Nagyközség Önkormányzata

K I V O N A T

Készült: Hernád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. február 24-én megtartott ülése jegyzőkönyvéből

Kihagyva a kihagyandók!

„A képviselő-testület jelen lévő 5 tagja 5 igen, 0 nem, 0 tartózkodás szavazattal az alábbi határozatot hozta:

27/2025. (II.24.) képviselő-testületi határozat

Hernád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a település 2025-2030. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Kmf.

Zsírosné dr. Pallaga Mária s.k.
polgármester

Árva Szilvia s.k.
jegyző”

A kiadmány hitelül:

Hernád, 2025. 02. 27.

Árva Szilvia
jegyző